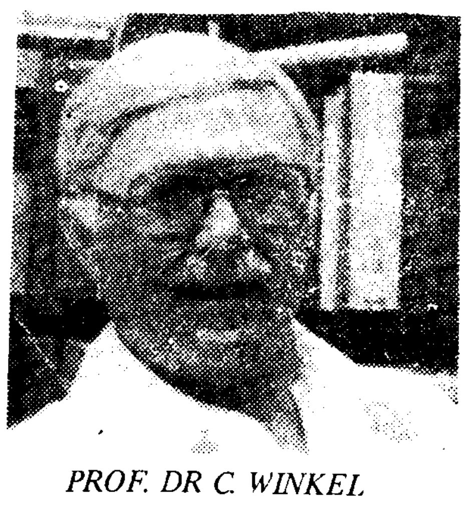
Amigoe

98STE JAARGANG – No.: 131

VRIJDAG 12 JUNI 1981

PROF. DR C. WINKEL
..... uitroeien .....

Vandaag

VS VEROORDELEN ONVERKORT AANVAL OP IRAK

Arabische landen willen hardere maatregelen

Reagan wil handhaving nauwe banden Israel

WASHINGTON — De Verenigde Staten staan op handhaving van de nauwe betrekkingen met Israel niettegenstaande de Amerikaanse veroordeling van de Israelische luchtaanval in Irak. Dit heeft president Reagan gisteren verklaard tegenover de Israelische ambassadeur in de VS, Efraim Evron. Reagan sprak met Evron kort nadat hij overleg had gepleegd met de ambasssadeurs van Saoedi-Arabie, Bahrein, Marokko, Jordanie en Soedan over de gespannen toestand in het Midden-Oosten na de Israelische actie van afgelopen zondag. De VS besloten woensdag de voor vandaag voorziene aflevering van vier gevechtsvliegtuigen aan Israel op te schorten. Er zal namelijk worden onderzocht in hoeverre Israel de afspraak heeft geschonden met het gebruiken van Amerikaanse F-16-vliegtuigen bij de aanval op een Iraakse kerncentrale. Volgens de Arabische ambassadeurs die Reagan bezochten, was die maatregel onvoldoende. Tegenover ambassadeur Evron zei Reagan echter geen fundamentele heroverweging van de betrekkingen met Israel na te streven. ,,Israel blijft een belangrijke bondgenoot van de VS in het Midden-Oosten, aldus zei Reagan volgens een Amerikaanse ambtenaar.

Evron zei tegen de Amerikaanse president dat Israel met een wapen-arsenaal van vrijwel uitsluitend Amerikaanse herkomst, ernstig verontrust is door de opschorting van de levering van de F-16S. Hij gaf Reagan de verzekering dat Israel de aanval uit zelfverdediging heeft ondernomen, omdat de getroffen kerncentrale atoombommen om tegen Israel te gebruiken zou gaan fabriceren. Evron verzocht Reagan dringend terug te komen van het besluit.

President Reagan merkte naar aanleiding van het besluit van woensdag op dat dat onvermijdelijk was daar de Amerikaanse wetgeving bepaalt dat in de VS gemaakt wapentuig alleen voor defensieve doeleinden mag worden gebruikt. Reagan zei verrast en teleurgesteld te zijn over de Israelische aanval en van mening te zijn dat Israel eerst naar niet-militaire middelen had moeten grijpen om zich te beschermen tegen wat het land zelf noemde een bedreiging van zijn veiligheid.

Reagan zei in zijn gesprekken met de Israelische en Arabische ambassadeurs veel belang te hechten aan de pendelmissie van zijn afgezant Philip Habib. Habib heeft zijn missie onlangs hervat die een oplossing moet brengen in het Israelisch-Syrische conflict over de plaatsing van Syrische raketten in zuid-Libanon.

De commissie voor buitenlandse zaken van het Amerikaanse Huis van afgevaardigden besloot gisteren dat op 18 juni gesloten en openbare hoorzittingen zullen worden gehouden waarbij onderminister van Buitenlandse Zaken Walter Stoessel en het hoofd van de inlichtingendienst (CIA), Casey, ondervaagd zullen worden over de Israelische actie.

Na het onderhoud met president Reagan verklaarde de ambassadeur van Soedan, Omer Salih Eissah, tegenover journalisten dat de vijf Arabische diplomaten tegen Reagan hadden gezegd dat het Amerikaanse besluit de levering van vier gevechtsvliegtuigen aan Israel uit te stellen niet voldoende was om Israel te straffen voor zijn aanval op een kernreactor in Irak.

Eissah zei dat hij en zijn collega's hun erkentelijkheid voor de stap van Reagan hadden betuigd, maar dat zij daaraan hadden toegevoegd dat deze niet de kern van het probleem raakte, namelijk Israel te dwingen zich aan de internationale rechtsregels te houden.

Volgens diplomatieke bronnen had de ambassadeur van Irak bij het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken geklaagd dat de Verenigde Staten weleens hardere maatregelen tegen Israel hadden mogen treffen dan alleen maar het uitstellen van de levering van vier vliegtuigen.

Zwendelende geestelijke

OSLO — Een voormalige geestelijke van de Baptistenkerk in Noorwegen is beschuldigd van fraude met giften voor een fonds dat was gesticht om kinderen in de Derde Wereld te helpen.

De stichter van het fonds, Helge Nordalh, was in 1967 door de Baptistenkerk ontslagen omdat hij toen ook al geld had verduisterd. Hij richtte drie jaar geleden een liefdadige instelling op voor arme kinderen in Bolivia, Bangladesj en Guatemala. Ongeveer veertienduizend mensen werden er lid van en stortten maandelijks ruim dertig gulden in het fonds. Nordalh werd gearresteerd nadat sommige leden hadden uitgezocht wat er met hun geld gebeurde. Daarbij bleek dat het in de zakken van Nordalh was verdwenen, in totaal zo'n acht miljoen gulden.

Landbezetting in Peru

LIMA — Bij botsingen tussen militairen en boeren die een stuk grond bezet hielden, zijn woensdag een vrouw om het leven gekomen en 27 personen gewond geraakt. De incidenten deden zich voor in het district San Sebastian, in het zuidoosten van Perú.

De politie maakte gebruik van traangas om een stuk grond te ontruimen, dat krachtens een rechterlijke uitspraak aan de vroegere particuliere eigenaar teruggegeven moest worden. De boeren, die het land bewerken, verzetten zich tegen de verwijdering. De ordetroepen verrichtten tientallen arrestaties.

Volgens niet bevestigde berichten kwam de politie in actie, nadat twee agenten waren gegijzeld.

Walgelijk

IN HET KADER VAN de polio-epidemie, is de reactie van degenen van wie verwacht mag worden dat zij zich als allereersten verantwoordelijk voelen voor de volksgezondheid, ronduit walgelijk. Het geeft al zeer zwaar te denken dat hét eerste sterfgeval door polio, zich eigenlijk al in januari voordeed , maar dat aan de hand daarvan niet aan de bel is getrokken door de verantwoordelijke geneesheren. Dat brengt met zich mee dat gedurende zes maanden een polio-virus welig heeft kunnen tieren op Curacao, zonder dat er maatregelen werden getroffen.

In april deed zich het tweede geval voor, terwijl het wederom een hele tijd duurde alvorens vanuit Nederland met zekerheid werd bevestigd dat het om kinderverlamming gaat. Dat is al één geval te veel op Curacao.

In een dergelijke situatie mag door de bevolking op z'n minst verwacht worden dat degenen die het meest afweten van dergelijke zaken, namelijk geneesheren en andere gezondheidswerkers, zich ondanks alles verenigen om de gemeenschappelijke vijand, in dit geval het verschijnsel van kinderverlamming, te bestrijden.

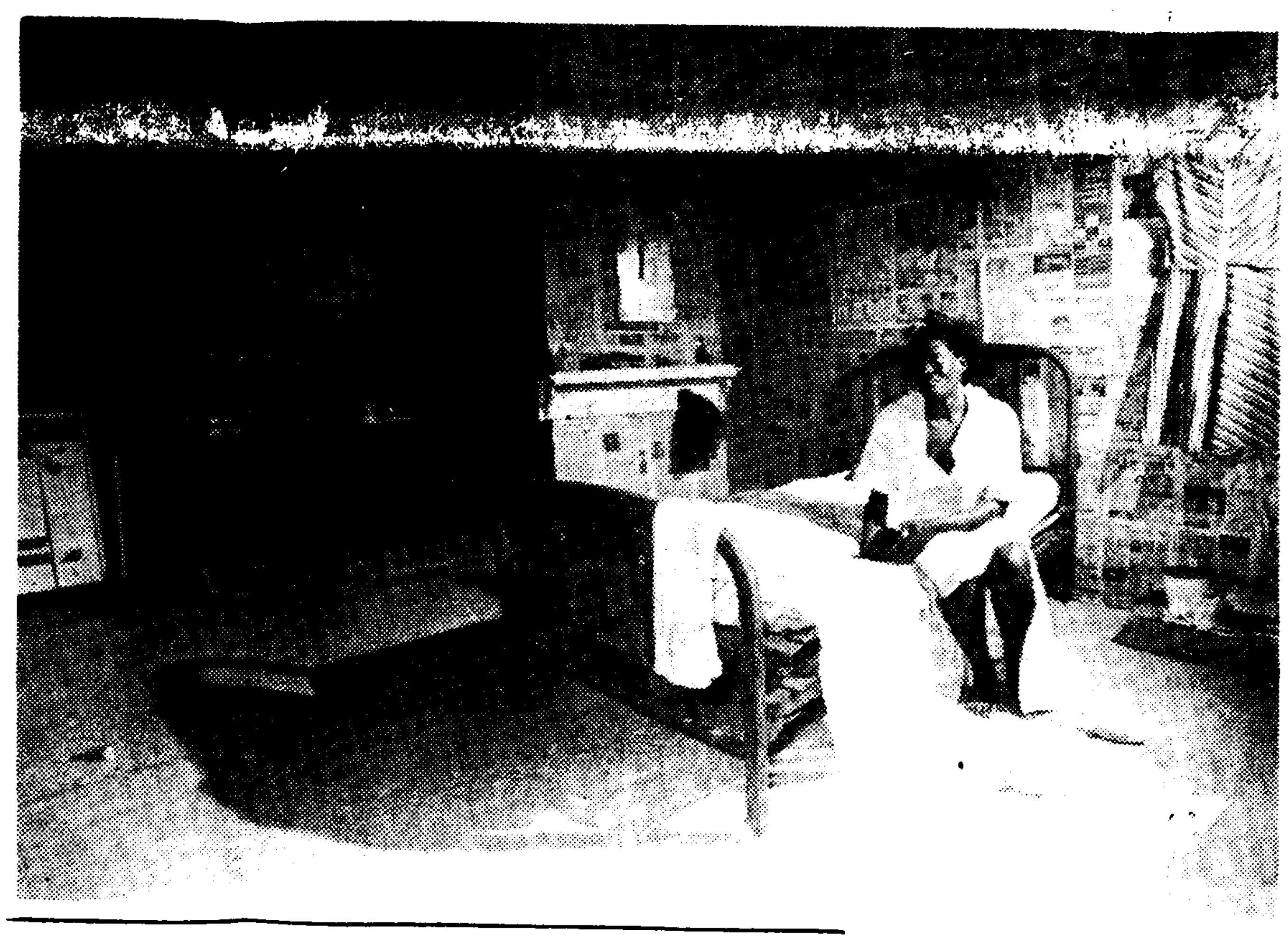
De praktijk heeft helaas anders uitgewezen. De rel in de medische wereld tussen voor- en tegenstanders van bepaalde denkbeelden over de aanpak van de campagne tegen polio, werd voor buitenstaanders nog moeilijker te doorgronden vanwege de bekende geslotenheid van geneesheren die elkaar doorgaans sauveren. Het is daarom nog steeds niet duidelijk hoe de kinderverlamming weer de kop heeft kunnen opsteken op Curacao en hoe het mogelijk is dat zoveel tijd is verstreken alvorens alarm is geslagen. De gezondheidsautoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de controle in het belang van de volksgezondheid, ontkomen ook niet aan kritiek in deze.

Maar het ergste van al is de handelsgeest van sommige lieden die meteen een dikbelegde boterham zagen in de epidemie die Curacao teistert. Gretig wordt momenteel, uiteraard tegen betaling, aan eenieder die dat wil door sommige artsen èn specialisten een vaccin toegediend tegen polio.

In de meeste gevallen kan de patient doorlopen naar de verpleegster die het vaccin toedient zonder enige vorm van onderzoek terwijl wel voor een volledig doktersbezoek betaald moet worden.

Met een dergelijke mentaliteit binnen de medische wereld, mag het eigenlijk dan ook niet bevreemdend zijn dat er figuren voorkomen die de hele campagne van de overheid naast zich neerleggen en op eigen gelegenheid vaccin laten aanrukken. Een leek die dat toegediend krijgt zal zich verder nimmer erover bekommeren of hij al dan geen drager is van de polio-virus, maar dat laat die "zakenlui" koud. Het vooruitzicht op een winstje van ruim een miljoen gulden, is de moeite van desnoods een confrontatie met de overheid, wel waard.

Het is schandalig dat dergelijke figuren worden gepermiteerd in onze gemeenschap om zich in te laten met aangelegenheden die de volksgezondheid in zijn algemeenheid betreffen.

WILLEMSTAD — In het CCC (Cultureel Centrum Curacao) gaat vanavond "Desiré" officieel in première. "Desiré" wordt gespeeld door de Amerikaanse actrice Marian Rolle. Het stuk is geregisseerd door Felix De Rooy en het Engelstalige script is van Norman De Palm. Gisteren-avond werd een persvoorstelling van het stuk gegeven. De op grond daarvan geschreven recensie is te vinden op pagina 6 (Foto Ed Vlieger).

V.S. verwijten Rusland inmenging Poolse zaken

WASHINGTON — De Verenigde Staten hebben de Sovjet-Unie gisteren beschuldigd van inmenging in Poolse binnenlandse aangelegenheden door het sturen van een waarschuwende brief aan de Poolse communistische partij over haar verplichtingen jegens het Sovjet-blok. De beschuldiging stond in een verklaring van het ministerie van Buitenlandse Zaken en bevatte ondermeer de passage: "De dreigende toon van de recente brief van het cèntraal comité van de communistische partij van de Sovjet-Unie, waarvan zojuist een tekst beschikbaar is gekomen, komt ons inziens neer op inmenging in de binnenlandse zaken van Polen".

Woordvoerder David Passage van het State Department noemde deze inmenging in strijd met de akkoorden van Helsinki over de betrekkingen tussen Oost en West en met algemeen aanvaard gedrag aangaande de betrekkingen tussen soevereine staten.

Het is voor het eerst in een aantal maanden van spanningen in Polen dat de Verenigde Staten Moskou hebben beschuldigd van inmenging in de Poolse strijd tussen regering en vakcentrale Solidariteit.

Amerikaanse officiele kringen verklaarden dat zij zich over de Sovjet-Russische brief bezorgd maakten, omdat hij leek te impliceren dat de Sovjet-Unie militair zou ingrijpen om haar belangen in Polen te beschermen.

In 1968 kregen de communistische leiders in Tsjechoslowakije een soortgelijke brief van de Russen, maar vier dagen vóór de inval door de strijdkrachten van het pact van Warschau onder leiding van de Sovjet-Unie.

In de Russische brief aan Warschau werd eraan herinnerd dat Polen deel uitmaakt van de Oosteuropese veiligheidszone van de Sovjet-Unie en dat zijn bestaan als onafhankelijke staat in gevaar zou komen als "vijanden van het socialisme" het voor het zeggen zouden krijgen.

In Amerikaanse regeringskringen noemde men de brief "in krachtige bewcordingen gesteld en voor geen andere uitleg vatbaar dan een poging om het resultaat van het overleg in het Poolse comité te beinvloeden".

Lech Walesa, de leider van Solidariteit, heeft gisteren in een rechtstreeks antwoord op Poolse regerings- en Russische kritiek op het werk van de vakcentrale, gezegd dat Solidariteit is opgericht "om het volk te dienen".

Op onverwacht bezoek in Warschau zei Walesa op een bijeenkomst in de automobielfabriek FSO: "Wij zijn niet opgericht om de regering te wijzigen of om aan politiek te doen. Maar wij zijn er om het volk te dienen".

Hij zei dat hij de kritiek afwees volgens welke Solidariteit zich moet ontdoen van radicalen en extremisten.

"Zij moeten er zijn", zei hij, "maar zij moeten niet overheersen".

Bulgarije heeft gisteren een toeristische maatregel tegen Polen genomen. Vanaf aanstaande maandag mogen Polen alleen dan naar Bulgarije gaan, wanneer hun reis is georganiseerd door een Pools reisbureau. Dit geldt ook voor het transitoverkeer. Daarbij maakt het geen verschil van welk verkeersmiddel men gebruik maakt.

Het wordt zo voor de Polen steeds moeilijker — afgezien van reizen in groepsverband — naar onverschillig welk Oosteuropees land te reizen. Voor bezoeken aan de DDR en de Sovjet-Unie hebben zij door de politie gesanctioneerde uitnodigingen nodig. Voor bezoeken aan Tsjechoslowakije en Hongarije hoeft die uitnoding niet, maar de deviezenbepalingen zijn drastisch verscherpt.

WARSCHAU — De Poolse overheid heeft een rantsoeneringsmaatregel getroffen voor autobenzine. Van maandag af mogen tankstations slechts om de dag benzine leveren aan auto's met even en oneven kentekennummers.

Karmal premier-af in Afghanistan

ISLAMABAD/NEW DELHI — Babrak Karmal, de sterke man van Afghanistan, heeft gisteren een vertrouwensman tot premier benoemd en daarnaast verscheidene wijzigingen in de regering aangebracht. De nieuwe eerste-minister, Sultan Ali Kishtmand, behoort tot de Parcham (vlag) vleugel van de Democratische Volkspartij.

De wijzigingen in de politieke top van het land zijn de omvangrijkste sinds Karmal in december 1979 bij een onder Sovjet-regie gepleegde staatsgreep aan de macht kwam.

Door Kishtmand te benoemen tot premier - welk ambt vooral ceremoniële betekenis heeft — passeerde Karmal de leider van de Khalq (massa)-vleugel van de partij Abdurrashid Aryan, die tot dusver minister van Justitie en plaatsvervangend premier was, benoemde Karmal tot lid van het presidium van de revolutionaire raad, het hoogste beleidsorgaan in het land waar al enkele jaren een guerrillastrijd woedt tussen een pro-communistisch bewind in Kaboel en Islamitische verzetsstrijders. Sinds december 1979 proberen naar schatting 85.000 Sovjet-militairen het verzet tegen het door hen geïnstalleerde regime-Karmal te breken. Die pogingen hebben tot dusver niet veel succes gehad.

Libie wil verwoesting kerncentrale in Israel

Westen met verbod olietoevoer bedreigd

BAGDAD — De ministers van Buitenlandse Zaken van de 21 landen van de Arabische Liga hebben vandaag alle landen in de wereld, en in het bijzonder de Verenigde Staten, opgeroepen Israel te bestraffen voor zijn luchtaanval op een Iraakse kerncentrale en de betrekkingen met het land te verbreken. De ministers waren gisteren in Bagdad bijeen voor spoedberaad na de Israelische actie in Irak op eerste Pinksterdag.

"De Arabische ministers hebben een beroep gedaan op alle landen om de betrekkingen met Israel te verbreken", zei de Iraakse minister van Buitenlandse Zaken, Sadoun Hammadi. Volgens een na de bijeenkomst uitgegeven verklaring, worden alle landen die de Zionistische staat erkennen en economische, militaire, politieke en technische steun verlenen, en zeker de VS, opgeroepen serieuze pogingen in het werk te stellen om het Zionistische offensief stop te zetten en hun steun aan Israel te beeindigen. De internationale steun stelt Israel in staat zijn beleid en zijn aanval van afgelopen zondag te ondernemen ten behoeve van zijn expansionistisch streven dat ten koste gaat van het Palestijnse volk, aldus de verklaring.

Alle landen hebben het recht projecten op te zetten voor de ontwikkeling van kernenergie voor vreedzame doeleinden omwille van hun economische en industriele ontwikkeling. De wereld dient dat recht te blijven onderschrijven, aldus de ministers. Irak heeft zijn overeenkomst met het internationale bureau voor kernenergie niet geschonden ondanks beschuldigingen van Israel in die richting. Israël dient de hand in eigen boezem te steken, want het heeft het internationale verdrag tegen verdere verspreiding van kernenergie niet eens ondertekend, zo zegt de verklaring.

Een afvaardiging van Algerijnse en Koeweitse vertegenwoordigers plus secretaris-generaal Klibi van de Liga zou de zaak van strafmaatregelen tegen Israel op de spoedvergadering van de VN-Veiligheidsraad vandaag aankaarten.

Argentijns-Chileense grens heropend

BUENOS AIRES — Argentinie heeft vandaag de grens met Chili heropend na de vrijlating van twee Argentijnse militairen in Chili. Dit waren majoor Barileau en luitenant Santos.

De twee landen betwisten elkaar het recht op eilandjes in het Beagle-kanaal. De paus bemiddelt in het conflict. Hij vroeg zondag "positieve maatregelen" van beide regeringen. Sedertdien zijn van beide zijden kleine aantallen militairen vrijgelaten.

Arabische landen eisen sancties tegen Israel

BEIROET — De Libische leider kolonel Muammar Gaddafi heeft voorgesteld een kerncentrale in Israel te vernietigen als vergelding voor de recente Israelische aanval op een kernreactor in Irak.

In een toespraak in Tripoli zei Gaddafi dat de Arabieren nu de Israelische kerncentrale in Dimona, die volgens hem kernbommen maakt, moeten vernietigen. Dit is gewettigd omdat de Israeliers in Irak een precedent hebben geschapen, aldus de Libische leider.

Ondanks politieke meningsverschillen in Irak, zei Gaddafi Irak in zijn strijd tegen Israel te steunen en de terugkeer van de Iraakse ambassadeur in Libie te verwelkomen.

De Libische leider dreigde verder westerse landen met stopzetting van de olietoevoer als zij de VS in hun anti-Libische politiek navolgen. "Amerika brengt West-Duitsland zo een verlies van zes miljard dollar toe en 6000 arbeidsplaatsen in Libie. Gaddafi zei dat bij Westeuropese steun aan de VS Libie alle Westeuropese werknemers het land zal uitwijzen, geen olie meer zal leveren en alle handel met West-Europa zal stopzetten.

Amigoe

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n
Curaçao N.A.
Postbus 577
Giro 440.000
Bankrek. nr. 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank N.V.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen): 672000
Directie: Mayra van der Dijs.
Redactie-raad: Goretti Salsbach, Frans Heiligers en Mayra van der Dijs.
Overige leden Redaktie: Oswald Chatlein, Toon van Dongen, Bernadette Baroud, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse).
Advertentie-afdeling (acquisitie): Viola Bernardus, Ingrid de Maayer, Ivar de Crasto.
ADVERTENTIE-AFDELING:
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag
7.30 - 16.30 uur en
Zaterdag 7.30 - 10.00 uur.
Alle advertenties voor de volgende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 3 uur binnen zijn.

ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30 - 16.30 uur worden opgegegeven, behalve op zaterdag.
Alléén zoekertjes die op maandag en donderdag vóór 12 uur binnen zijn kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE (ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110,
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur: Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot, Marieta Dijkhoff.

BONAIRE:
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, J. A. Abrahamblvd z/n, tel.: 8627.

SINT MAARTEN:
Abonnement en Advertenties:
Vance James, kantoor: tel.: 2283 - 3040; huis: tel.: 3072.

SABA:
Correspondent: Vernol Hassell, tel.: 2258.

ST. EUSTATIUS:
Correspondent: Jan Smid, tel.: 2321.

DEN HAAG:
Correspondent: Jan Schinkelshoek, Wingerd 540, Waddinxveen, tel.: 01828-7432.

DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (ook abonnementen):
Curaçao,
Districo n.v.
tel.: 36600, 37788, 37489.
Aruba, Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire: Entrejol 153-A, tel.: 4222.

Losse nummers 45 cent.
Abonnementen op Antillen tien gulden per maand.
(Bovenwinden elf gulden per maand).
Buiten Antillen (Nederland): NAfl. 59,40 per maand (luchtpost) of NAfl. 22,00 per maand (zeepost), jaarlijks vooruit te betalen.

AGENDA CURAÇAO

WEEKEINDEDIENST
Eilandgeneeskundigen
van 13 juni 1981 vanaf 08.00 uur t/m 15 juni 1981 om 06.00 uur
Stads- en 2de distrikt Oost: dokter L.W. Frenie, spreekkamer Zuid Bottam, tel.: 78026; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen, tel.: 35602.
12 juni 1981 vanaf 18.00 uur t/m 15 juni 1981 om 06.00 uur
Stads- en 2de distrikt West dokter A. Roose, spreekkamer Cas Chikitu, tel.: 23550; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen, tel.: 84952.
In het derde distrikt Banda Abao: dokter B. Schellens, spreekkamer Barber, tel.: 641658; spoedgevallen, tel.: 641784.

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 06.00-16.00 uur; zaterdag gesloten; zuster Van der Linden neemt waar van 06.00-07.00 uur op tel.: 53746; de wacht heeft zuster Perret-Gentil, tel.: 70096; ook te bereiken op pageboy 027-585.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa famia); geopend van maandag t/m vrijdag van 07.30-12.30/13.30-17.00 uur-kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

KLEUTERBUREAU: maandag van 14.00-16.00 uur volgens afspraak.

TANDHEELKUNDIGE KLINIEK: woensdagmiddag van 14.00-16.00 uur gelegenheid voor behandeling.

VERLOF BEGRAFENIS
13 juni: E. R. v.d. Horst Kanarieweg 3,
14 juni: M.A. Frans, Kaya Cumulus 22.

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag gesloten.

BIOSCOPEN
CINELANDIA
19.15 en 21.15 uur *The warriors* (actiefilm, Engels, boven 18 jaar, fl. 2,50 en fl. 3,50); 24.00 uur *Virgin witch* (actiefilm, Engels, boven 18 jaar, fl. 2,50 en fl. 3,50).

GOLDEN DRIVE-IN
21.00 en 24.00 uur *Dressed to kill* (terror, Engels, boven 18 jaar, fl.5,-).

* * *

TELECURACAO: 16.30 the lone ranger; 17.30 comedy hour; 18.00 focus; 18.30 telenovela: La venganza; 19.15 RTC-program; 19.30 panoramiek; 20.00 notisiero tele-8; 20.20 VIS-nieuws; 20.30 Harper valley; 21.00 Hart to Hart; 22.00 show di Job; 23.00 big movie (Planet Earth).

BOTICA'S (nachtdienst)
Otrabanda: Coromoto, tel.: 23241; Punda: Bettina, tel.: 37716.

* * *

DIVERSEN
SOCIEDAD BOLIVARIANA
20.00 uur Noche cultural m.m.v. Remy Lasten (guitarist).

CULTUREEL CENTRUM CURACAO
20.30 uur premiere toneelvoorstelling Desireé-Ilushon comiko.

BOCA ST MICHIEL SCHOOL
20.30 uur Festival Mexicano m.m.v. Mariachi Perlas Curazolenja.

* * *

ZATERDAG
DIVERSEN
GRUPO TEATER FORO
09.30 uur Toneeluitvoering: Tin skol pa Chela?- Viadukt Otrabanda.

OPENBARE BIBLIOTHEEK EN LEESZAAL
Centrale Bibliotheek (Van Walbeeckplein 13) Afd. volwassenen): dinsdag, woensdag en vrijdag open van 10.00-12.00 uur; maandag, woensdag en vrijdag van 14.00-20.00 uur; dinsdag en donderdag van 14.00-18.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur. De studiezaal is op maandag en donderdag ook open van 10.00-12.00 uur.

JEUGDBIBLIOTHEEK (Conscientiesteeg, Plaza Brion): maandag en donderdag open van 14.00-18.00 uur; dinsdag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00/14.00-18.00 uur en zaterdag van 09.00-12.00 uur.

CHRISTOFFELPARK open voor publiek van 08.00-15.00 uur.

DE TEMPEL: voorstelling (Images of Curacao) om 10.00, 11.00 en 12.00 uur.

TENTOONSTELLING CURACAOS MUSEUM openingstijden: 10.00-12.00/14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand).

SYNAGOGE: museum open van maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur.

AGENDA BONAIRE

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

BON. MUSEUM: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-12.00 uur; zaterdag 09.00-13.00 uur.

Radio-museum RNWO na afspraak tel.: 8472.

POSTSLUITING (maandag t/m vrijdag) aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK: dagelijks van 08.00-12.00/15.00-18.00 uur; woensdag van 08.00-21.00 uur; zaterdag gesloten.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: woensdagavond Hotel Bonaire om 19.30 uur.
Lions: 2e vrijdag van de maand Hotel Bonaire.
Round table: elke tweede maandag Hotel Bonaire om 20.00 uur.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30 uur en 19.00 uur.
Coromotokerk Antriol
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur.
Ludovicuskerk Rincon
dagelijks ook zondag 19.30 uur.
(zaterdag)
JEUGDHUIS JONG BONAIRE
17.00 uur opening Tentoonstelling schilderijen van Rik Lina.

Mogelijk museum rond Sterke Yerke

KRALENDIJK — Tijdens een goedbezochte bijeenkomst in de aula van de Scholengemeenschap Bonaire (SGB) heeft ex-bemanningslid Guus Schweigman van de Sterke Yerke een gedenkplaat van het inmiddels op Laman Pariba onthulde monument voor deze gedenkwaardige tocht aan gezaghebber A.R.W. St. Jago overhandigd.

De gezaghebber memoreerde in zijn toespraak niet alleen het wetenschappelijk belang van de reis met betrekking tot het eiland in de geschiedenis van Yerke. Met foto's, een hondervijtigtal dia's en ander demonstratiemateriaal bracht Schweigman een uitvoerig verslag van de voorbereiding, de reis en het einde van het destijds vier opvarenden tellende vlot.

Al in het beginstadium van de Sterke Yerke was er een stichting in het leven geroepen om alle activiteiten te coordineren en zorg te dragen voor enige sponsors. Behalve deze stichting is er nu ook een fonds opgericht om onder meer mee te helpen bij de verwezenlijking van een museum Sterke Yerke op het eiland. Vermeldenswaard is tenslotte het fotogedenkboek dat door de stichting is uitgegeven en dat verkrijgbaar is op het eiland. De verkoop van het boek kan mede bijdragen tot het wegwerken van enige schulden die van dit project nog restten en waarna eventuele nieuwe projecten kunnen worden aangevangen. Vlotvaarder Schweigman kan terugzien op een geslaagde avond.

Heer Bommel maakt volledig

0875 — Heer Bommel begaf zich de volgende morgen met frisse moed naar zijn werkterrein. Zijn zelfvertrouwen was teruggekeerd door de opbouwende kritiek, die de oude zonderling hem de vorige dag gegeven had, en hij glimlachte dan ook, toen hij de grijsaard bij zijn kunstwerk zag zitten.

„Kijk nu toch eens", dacht hij vertederd. „Hij vindt het zó mooi, dat hij er bij in slaap is gevallen. Nu, ik zal hem niet teleurstellen. Ik voel, dat dit een goeie dag is om mij uit te drukken."

Toen hij op de heuveltop kwam, merkte hij echter, dat de oude niet sliep, want deze hief het hoofd op en keek hem met een kreukelige glimlach aan.

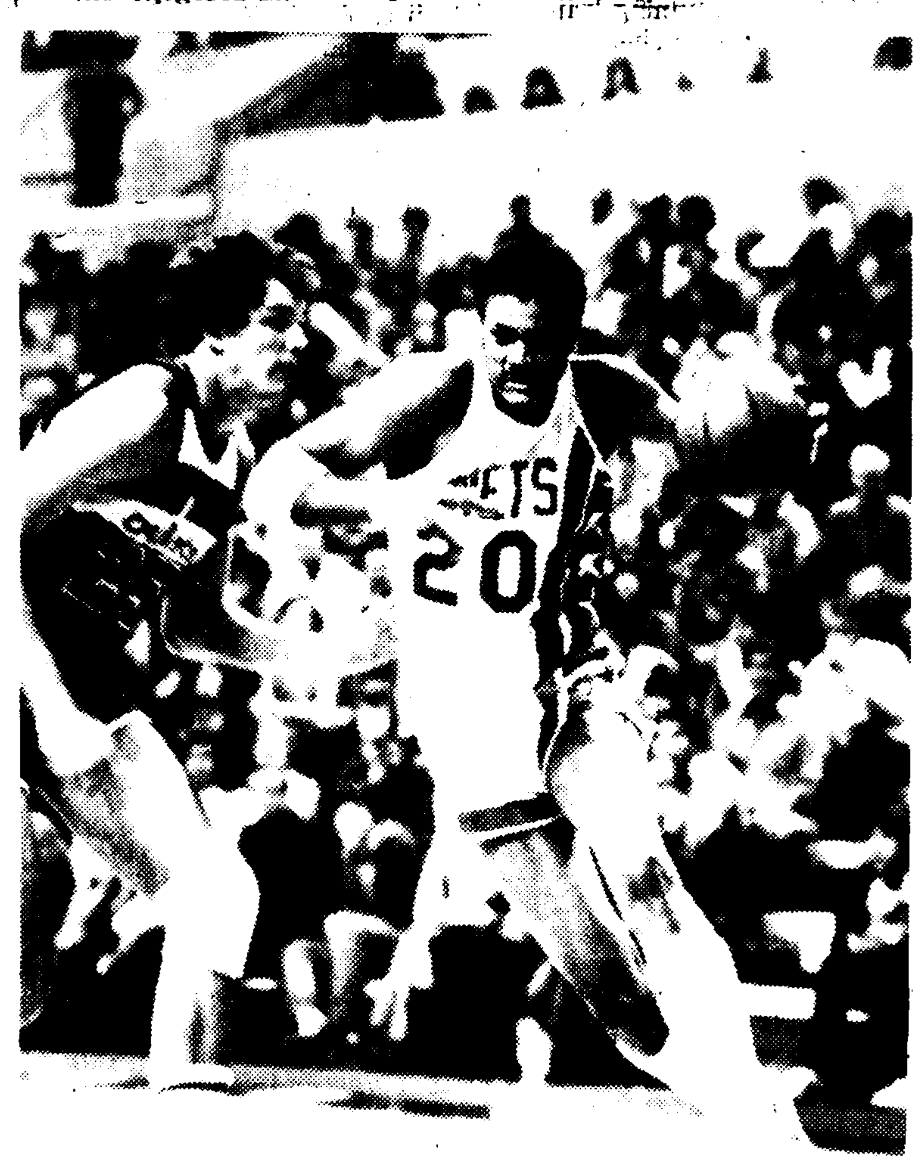
„Ik heb hier zitten mediteren", sprak hij. „Dit meesterwerk zal het gesprek van de dag worden. Maar één ding, meneertje. Je moet h[et] iedere dag politoeren. Een beetje er op ademen en dan wrijven, iedere dag. Het zal er glans en leven aan geven, dat zal je zien."

Hij wachtte niet op een antwoord, maar stond op en daalde snel de heuvel af om in de schaduwen van de holle weg te verdwijnen.

Heer Ollie zette zijn beiteltje op de juiste plaats en begon te klop[pen] zonder de nerf te zien, die over de borstkas liep.

„Een vreemde baas", zei hij bij zichzelf. „Maar er gaat iets pret[tigs] van hem uit, waardoor hij mijn talenten heel fijn heeft gevoeld, zodat ik tot grote dingen in staat ben. Ik zal de wereld laten zien wat een heer vermag, bedoel ik."

KRALENDIJK — Vanmorgen (vrijdag) arriveerde op de Flamingo Luchthaven een charter vliegtuig afkomstig van Aruba met 70 inzittenden die allen behoren tot de bekende basketbalvereniging Boston Celtics uit Boston, Verenigde Staten. De spelers en hun begeleiders werden door hotel Flamingo Beach ontvangen en in de middaguren werd na de lunch een aantal watersportactiviteiten bedreven. Tegen de avond zal het gezelschap het avondeten in het Flamingo-Beach hotel gebruiken en tegen acht uur vertrekt het gezelschap dan weer per charter naar Aruba. Boston Celtics geniet ook grote bekendheid op de Antillen en heeft meer dan 12 maal het Amerikaanse kampioenschap gewonnen. Zij waren namelijk kampioen van 1956 tot en met 1968; daarna ook nog in 1974 en voor de laatste maal in 1976. De huidige trainer van de Boston Celtics is Ray Melechiorre, de vijfde trainer in het 34 jarig bestaan van de club. Op de archieffoto een van de bekendste spelers van het Boston Celtic team in actie de nummer 20 Maurice Lucas. De overige spelers die Bonaire bezoeken zijn Gerald Henderson, Eric Fernstein, Chris Ford, H.L. Carr, Larry Bird, Rich Nobey, Dave Cowens, Robert Parish, Cedric Maxwell en Nate Archibald.

KRALENDIJK — Tussen de Landsradiodienst en het aannemersbedrijf Bouwbedrijf Jansen is een contract ondertekend over de uitvoering van twee projecten in het kader van de telefonische verbindingen. Het betreft hier de aansluiting op het bestaande telefoonnet van de nieuwe wijk Amboina waar de honderd volkswoningen gebouwd zijn en de telefoonlijnen die het eialnd met het buitenland verbinden. Momenteel zijn er slechts tien telefoonkanalen beschikbaar voor buiten-eilandelijke telefoongesprekken, maar het nieuwe project houdt een uitbreiding in tot 20 kanalen. De aannemer zal verantwoordelijk zijn voor het graven van de kabelgeulen. Bij de ondertekening van het contract waren aanwezig vlnr chef afd. Bonaire LRD Juancho Melaan, chef Technische dienst Daniel, chef Dienstverlening C. Scherptong, de heer L. Wever van de LRD te Curacao en tenslotte aannemer Cornes Jansen. De heer Wever zal belast worden met de voorbereidingen en het toezicht op beide projecten.

PDB houdt vast aan drie statenzetels Bonaire

KRALENDIJK — Zonder op deze tweede dag tot een overeenstemming te komen werd de vergadering over de herverdeling van de statenzetels donderdag in de vroege middaguren afgesloten. Naar de Amigoe vernomen heeft, waren vertegenwoordigers van de Bovenwindse eilanden St. Maarten en St. Eustatius in verband met de begrotings vergadering aldaar, niet aanwezig, hetgeen nauwelijks de goedkeuring kon wegdragen van de wel aanwezige Sabaan Nicholson.

De vertegenwoordiger van de Partido Democratico Boneriano Jose Winklaar deelde mee, dat de Bonaireaanse delegatie gisteren de mening naar voren gebracht heeft via de heer Ch. R Ellis van de Partiotico Boneriano (PPB) maar dat hij persoonlijk het standpunt dat de heer Ellis in nam, om eventueel afstand te doen van drie zetels in de nieuwe constellatie, een duidelijke verzwakking vond van Bonaire. Winklaar stelde, dat de PDB, afgezien van welk standpu[nt] van Curacao dan oo[k] uitsluitend akkoord zou ga[an] met drie zetels in [de] toekomstige struktuur. Dat [is] het standpunt, aldus Winkl[aar] dat wij hebben ingenomen op [de] eerste vergadering te [St.] Maarten en onze partij wij[kt] daar dus geen centimeter v[an] af.

Zoals bekend, zal Aruba no[oit] akkoord gaan met [het] standpunt van Curacao dat [voor] de zetelverdeling in ieder ge[val] opteert voor de helft van [de] statenzetels plus één, en he[t is] duidelijk, dat er opnie[uw] overleg gepleegd zal moe[ten] worden in de gelederen va[n de] Curacaose delegatie wil d[e] vergaderingen in de toeko[mst] nog enige zin van slag[en] hebben. Desgevraa[gd] verklaarde Winklaar, dat [een] ander standpunt van [de] Curacaose delegatie ze[ker] besprekingen binnen de P[DB] ten gevolge zou hebben. [Een] wijziging in het PDB-standp[unt] zag Winklaar echter niet.

Vergadering zetelverdeling Staten

Rudy Ellis: incident door leden van PDB

KRALENDIJK — De woensdag begonnen tweede vergadering voor de vernieuwing van de zetelverdeling in de Staten is niet geeindigd zonder een incident, dat door de heer Rudy Ellis die verantwoordelijk is voor het huidige Bonaireaanse bestuurscollege, nogal hoog opgenomen is.

In de koffiepauze van de vergadering van woensdag, zo stelde de heer Ellis, bleken plotseling de heren Abraham en Soliano van de Partido Democratico Boneriano aanwezig te zijn. Op zich, aldus de heer Ellis is daar niet zo'n bezwaar tegen maar toen de vergadering over de zetelverdeling herbegon, gingen ook Abraham en Soliano aan de vergadertafel zitten.

Voor de goede gang van zaken, aldus Ellis maakte ik daar niet direct bezwaar tegen, maar ik was echter wel hoogst verwonderd, toen bleek dat Jopie Abraham voorzitter van de PDB tijdens de vergader[ing] het woord vroeg. Ont[oe]grijpelijk, aldus Ellis, als [men] nagaat dat Jose Winklaar af[ge]vaardigde is van de PDB en [op] dergelijke manier gewoon [een] brevet van onbekwaamhe[id] krijgt. Ik heb, aldus Ellis, to[en] geprotesteerd tegen de ga[ng] van zaken en de voorzitter v[an] de vergadering voor statenverdeling minister Hendrik Croes heeft dan o[ok] geweigerd om aan Abraham [het] woord te geven.

Ik vraag mij trouwens toch af, aldus Ellis, waar het heen moet als mensen die niet tot de vergadering behoren het woo[rd] mogen gaan voeren. Wel stelde Rudy Ellis, dat hij contact op zou nemen met de vertegenwoordiger van de PD[B] Jose Winklaar om deze zaak in het reine te brengen. Winklaar en ik, aldus Ellis zijn de vertegenwoordigers van Bonaire en het is mijns inziens niet nodig, dat daar andere politieke figuren het woord gaan voeren. Tot slot meldde de heer Rudy Ellis nog, dat in de tweede helft van augustus een vergadering van Antilliaans Spoor zou worden belegd in verband met de tweede bijeenkomst van [de] Ronde Tafel Conferentie die [in] september op St. Maarten za[l] zijn.

WATAPANASCHOOL BESTE MET HET VERKEERSEXAMEN

KRALENDIJK — Donderdag 11 juni werden op Bonaire de verkeersexamens afgenomen in het vijfde leerjaar van de basisscholen. Over het algemeen zijn de resultaten bijzonder goed te noemen en werd maar 8 procent van het aantal leerlingen afgewezen. Er namen aan het examen 181 leerlingen deel, 16 slaagden en 15 daarvan zelfs met lof. Eén school bleef nogal achter in de examenresultaten, terwijl de Watapanaschool voor bijzonder onderwijs, zelfs de beste resultaten behaalde van alle scholen, want alle 16 leerlingen die aan het examen deelnamen slaagden.

De minste resultaten werden behaald op de vroegere jongensschool van Rincon waar 23 procent van de leerlingen werd afgewezen voor het examen. De verdere uitslagen waren: Papa Cornesschool 39 kandidaten waarvan 34 geslaagd; Beatrixschool 37 kandidaten waarvan 36 geslaagd en 7 met lof; Ludovicusschool te Rincon (vroegere meisjesschool) 19 kandidaten waarvan 17 geslaagd; Dominicusschool 26 kandidaten waarvan 23 geslaagd en 3 met lof; St. Bernardusschool 31 kandidaten waarvan 30 geslaagd en 5 met lof. Tot slot Stanislausschool waar slechts 13 kandidaten opgingen en waar maar 10 kinderen het examen met gunstig gevolg wisten af te leggen. De geslaagde leerlingen met hun klasseonderwijzers zullen volgende week in Theater Carib hun diploma ontvangen.

KINDERTONEEL

WILLEMSTAD — Voor de kinderen van 5 tot 9 jaar brengt de Nederlandse toneelspeler Luc Lutz op zondag 28 juni twee vertellingen en wel in Centro pro arte. Hij zel Barbaar het Olifantje en Peter en de wolf brengen, Luc Lutz heeft van Peter en de Wolf een vertaling in het Papiamento laten maken en heeft dit met behulp van bevriende Antillianen ook ingestudeerd. Bij nader inzien is besloten om de voorstelling in CPA in het Nederlands te doen. De Papiamento versie zal bij Radio Hoyer worden opgenomen en later worden uitgezonden.

Personalia

LTS-GESLAAGDEN op Bonaire zijn: Metaalbewerken 3 B-p; Iwan Agostien; Wilbert Albertus; Arnold Beaumont; Silvio Clarinda; Luciano Coffie; Edwin Domacasse; Antolino Emerenciana; Richard Mercera; Irvin de Palm; Carlos Trinidad en Patrick Brown. Metaalbewerken 4 B-A; Kenneth Albertus; Jurgen Boezem; Gerald Dammers; Eric de Lannoy; Marlon Mercera; Medardo Thielman; Arnold Thode; Genaro Thode en Alfonso Winklaar. Timmeren 3 T-P: Aldo Anthony; Francis Beaumont; Rodney Cecilia; Maikel Engelhardt; Leo Felida; Rolando Janga; Humphrey Martijn. Timmeren 4 T-A: Edward Bernabela; Amado Boezem; Wendell Goeloe; Ludwin Janga; Andres Kock; Juan Nicolaas en Edelmiro Winklaar. Timmeren 4 T-T: Efigenio Marchena; Jorge Nicolaas en Wendell Semper. Metselen 3 M-P: Ruben Eybrecht; Abel Flanders; Orlando Janga; Marcel Mercera; en Bennie Rosario.

Ingebruiknemen nieuw politiekantoor

WILLEMSTAD — Op maandag 15 juni wordt in het nieuwe politiekantoor te Rio Canario een ontvangst aangeboden door de minister van Justitie mr Hendrik Croes. Dit ter gelegenheid van het officieel in gebruik nemen van dit nieuwe complex. Voor de genodigden buiten het politiekorps geldt daarbij "tenue de ville".

Personalia

D. GROOT, luitenant kolonel bij de Koninklijke Marine is benoemd tot commandant van de marinebasis Parera. De bijna 47 jarige Groot, in Soerabaja geboren, volgde zijn onderwijs in Nederland en kwam in 1954 bij de KM als adelborst van het Korps Mariniers. Hij is werkzaam geweest in de mariniers-kazernes te Doorn en Rotterdam, aan de opleiding tot adelborst, volgde zelf cursussen bij de Landmacht, en in de VS (amfibische opleidingen, in Panama de zogenaamde jungle warfare) en tenslotte aan de hogere krijgsschool in Nederland. Hij was verder waarnemer bij de VN in Yemen, Saoedie Arabie, Israel, Syrie en Libanon. Hij is nu voor de derde keer op de Antillen geplaatst; hij was commandant van de MP van 1960-63 staf-officier personeel van de commandant der Zeemacht in 74-75 en van 75 tot 87 adjudant bij de gouverneur, met wie hij dezer dagen in zijn nieuwe functie heeft kennis gemaakt. Hij vergezelde de gouverneur bij diens reis naar Mexico; in 78 was hij nauw betrokken bij het officiele bezoek van president Carlos Andres Perez aan de Antillen. Op 20 juni neemt hij het commando te Parera over.

Voorlichting over RTC voor vrouwen groepen

WILLEMSTAD — In de conferentiezaal te Rust en Burgh wordt vanavond (vrijdag) om half acht een informatieve bijeenkomst belegd over de Ronde tafel-conferentie en de staatkundige toekomst. Deze bijeenkomst is speciaal bedoeld voor de organisaties welke door de stuurgroep van de dames-organisaties zijn uitgenodigd. Alle groepen welke present waren op de studiedag Vrouwen en onafhankelijkheid van begin maart zijn welkom. In het eerste deel van de avond is er een inleiding door een functionaris van het bureau Staatkundige structuur met gelegenheid tot het stellen van vragen, en na de pauze is er een politiek forum.

PROF. DR. C. WINKEL: VIRUS UITROEIEN

Bestelling vaccins op eigen houtje

Rel in medische wereld inzake polio-campagne

WILLEMSTAD — Een hevige strijd is losgebarsten tussen enerzijds enkele artsen en importeurs van medicamenten en anderzijds gezondheidsautoriteiten over de aanpak van de massale campagne tegen polio. Op advies van een bataljon van lokale en buitenlandse deskundigen, nam het BC eerder deze week de beleidsbeslissing dat de poliovirus definitief moet worden uitgeroeid met Sabin-vaccin, terwijl de apotheker/importeur Benchi Leon en de kinderarts R.Martinez op eigen gelegenheid andersoortige vaccins bestelden om die op de lokale markt te brengen. Daar moest van hogerhand een stokje voor worden gestoken omdat het om een epidemiologisch onverantwoord trivalent vaccin gaat, die de persoon wel immuniseert, maar de virus niet uitroeit, waardoor de persoon drager blijft van de virus.

In wetenschapskringen, onder meer de Wereld Gezondheidsorganisatie, WHO, gaat men er van uit dat indien er bij een optimale immunisatie van de bevolking zich één geval voordoet van kinderverlamming, er reeds sprake kan zijn van een epidemie die als zodanig moet worden aangepakt. Zoals bekend deed zich reeds in januari het eerste geval voor van polio, wat pas na lange tijd werd vastgesteld in Nederland, terwijl in april wederom een geval van polio type 1 werd ontdekt. Daarnaast zijn er nog zeven andere gevallen waarvan vermoed wordt dat het poliogevallen zijn.

Gisterenavond verklaarde gedeputeerde Lucille Wout van Volksgezondheid in een televisierede dat reeds begonnen is met de nodige preventieve maatregelen, terwijl de hele aanpak van de campagne wordt gecoordineerd door de deskundigen dr Todman, hoofd GGD, prof dr Carlos Winkel, kinderarts, dr Begeer, neuroloog, dr Elassais, directeur departement Volksgezondheid, dr Eustatia, hoofd landslaboratorium, terwijl inmiddels dr A.Debrot is benoemd tot campagneleider op Curaçao. Bovendien is er uitgebreid advies ingewonnen van deskundigen van het Rijks Instituut voor Vaccinaties en met de Nederlandse inspecteur van de Volksgezondheid dr Bijkerk, die de actie tegen de polio-epidemie in 1978 in Staphorst moest leiden.

Geadviseerd is aan het BC om een massale actie op touw te zetten en de Curaçaose bevolking het vaccin Sabin oraal toe te dienen. Conform dat advies is de beleidsbeslissing genomen door het BC en is het vaccin besteld in Nederland. Het gaat om 180 duizend vaccins die per KLM zullen worden aangevoerd en een speciale transport en behandeling moeten ondergaan om de kwaliteit ervan te handhaven.

Prof. dr Carlos Winkel legde gisterenavond voor de tv uit dat de polio-virus via de mond het lichaam binnengaat waar er meteen anti-stoffen worden geproduceerd indien de weerstand van de persoon op een normaal peil is. Zo niet dan kan de virus toeslaan en treden de algemene symptonen op van hoofdpijn, koorts, diarrhee enz. In slechts zeer weinig gevallen treedt verlamming op. Zo kregen tijdens de polio-epedemie in 1956 op Curaçao slechts 5 kinderen van de honderden polio-gevallen, verlammingsverschijnselen. Dokter Winkel zei dat op Curaçao daarna een massale campagne is gestart tegen polio zodat de grote meerderheid van de bevolking is ingeent met het Salk-vaccin dat in drie injecties toegediend wordt. Dat vaccin zorgt ervoor dat de ingeente persoon zelf wel immuun is voor de polio-virus, maar (zonder het zelf te weten) drager kan zijn van de virus en dus een gevaar blijft voor de rest van de gemeenschap. Er zijn velen in de gemeenschap die niet resistent zijn tegen polio om allerlei redenen. Daarom kon de polio-virus weer de kop opsteken op Curaçao, zei hij.

Volgens dokter Winkel is het nu een plicht de polio-virus uit te roeien op Curaçao met het monovalent Sabin-vaccin, bekend als het "suikerklontje", waardoor het gevaar voor een nieuwe epidemie geelimineerd wordt.

Die epidemiologische aanpak is niet in goede aarde gevallen bij alle artsen, specialisten en importeurs van medicamenten. In eerste instantie ontstond een discussie over de wijze waarop het een en ander bekend was gemaakt door de gezaghebber wat volgens de artsen paniek zaaide bij de bevolking. De artsenpraktijken zouden volstromen met verontruste patienten die zich voor de zekerheid alvast wilden laten immuniseren. Vooral waar het pp-patienten betreft, zouden enkele artsen daar niet bijster enthousiast over zijn, terwijl anderzijds bij sommige artsen patiënten in rijen stonden om bij de verpleegster, tegen betaling, een vaccin toegediend te krijgen.

De importeur van medicamenten Benchi Leon en de kinderarts dokter R.A.Martinez lieten er geen gras over groeien en bestelden in Canada samen 70 duizend vaccins, van het type dat wel immuniseert, maar de virus niet doodt. Het was de bedoeling dat trivalent vaccin op de lokale markt te brengen.

Dat vaccin past echter niet in het kader van de epidemiologische campagne van de gezondheidsdiensten. Van de zijde van de geneesmiddeleninspectie van de centrale overheid is dan ook aan alle boticas en importeurs de levering verboden van poliovaccins. De directeur van het departement van Volksgezondheid is bovendien bevoegd de artsen en specialisten te gebieden zich te houden aan de maatregelen in het kader van de campagne.

Naar verluidt zou vandaag de lading vaccins arriveren van Leon en Martinez, maar het was nog niet zeker of voor de import een vergunning zou worden gegeven.

De importeur zou ook gedwongen kunnen worden het vaccin gedegen op te slaan en pas vrij te geven wanneer de campagne van de overheid voorbij is. Dokter Martinez zou definitief geen vergunning krijgen voor de import van het vaccin, omdat hij geen importeur is. Hij zou daarom hebben gedreigd met een kort geding tegen de gezondheidsautoriteiten. Vanmorgen was hij voor de Amigoe niet bereikbaar.

De rol van dokter Todman, hoofd van de GGD, is niet helemaal duidelijk in het geheel. Dokter Todman had zich openlijk voorstander getoond van de bestelling en de toediening van het trivalent vaccin, in afwachting van het monovalent vaccin. Op grond daarvan had hij de import-plannen niet gerapporteerd. Bovendien zou hij daarom ook geen maatregelen hebben getroffen zoals hem al de vorige week was opgedragen. Inmiddels is zijn coordinatiefunctie verschoven naar dokter Debrot, hoofd Hygienische dienst.

Min. Hernandez:

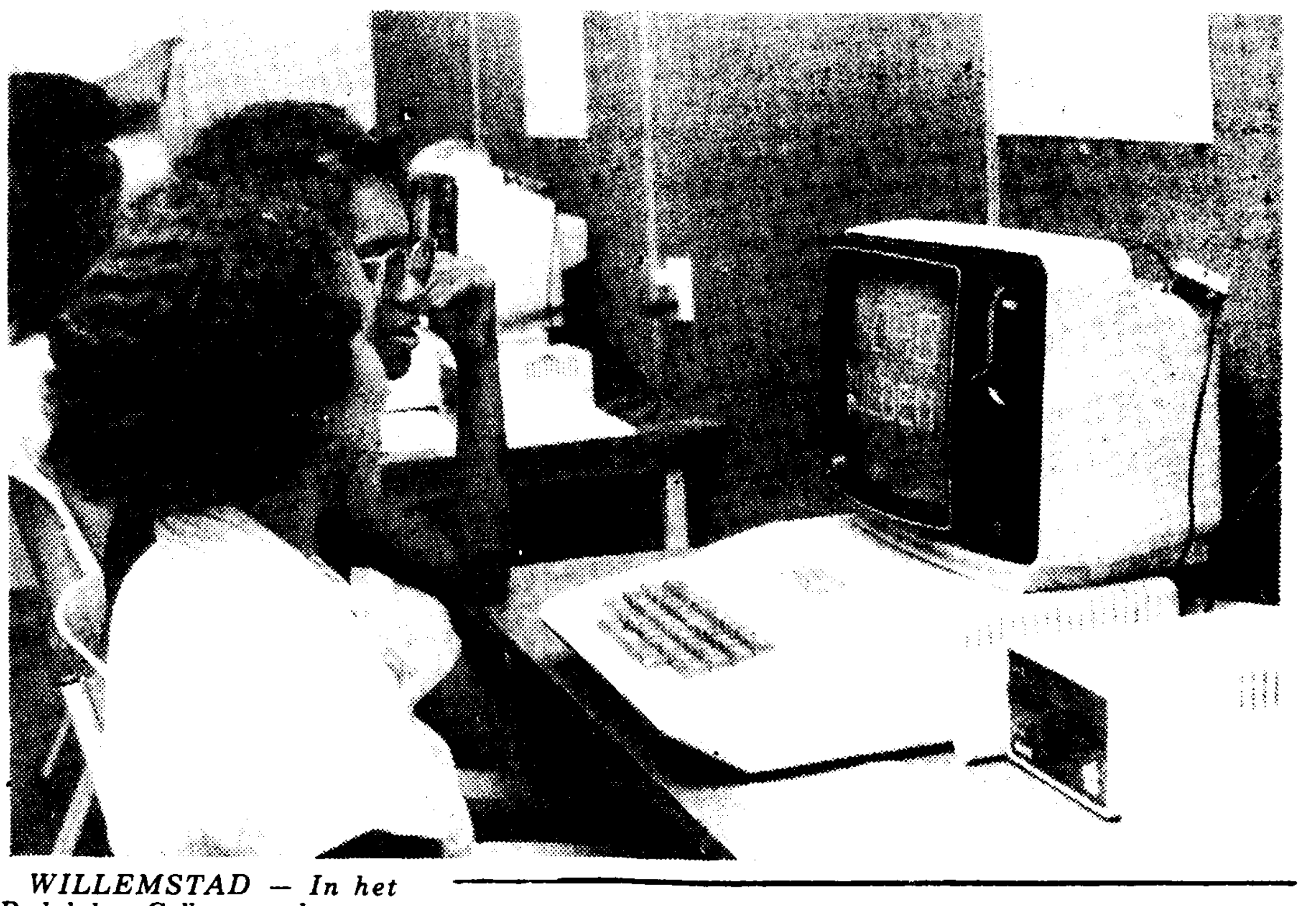
Haast vereist bij advies nieuw hospitaal

WILLEMSTAD — Minister Gualberto (Boy) Hernandez van Volksgezondheid wil dat er zo snel mogelijk een beslissing wordt genomen over het vraagstuk van nieuwbouw danwel verbouw van het bestaande St Elisabeth ziekenhuis. Hij spoort de Antilliaanse sectie van de gemengde Nederlands-Antilliaanse studie-commissie aan om zich op de hoogte te stellen van het advies uitgebracht aan de Nederlandse sectie daaromtrent.

Het is de minister ter ore gekomen dat verleden maand in Utrecht door het College voor Ziekenhuisvoorzieningen een pre-advies is uitgebracht aan de Nederlandse sectie van de gemengde multi-disciplinaire commissie. De bewindsman wil dat deze zaak zo snel mogelijk wordt afgewerkt, waarna de overheid een beslissing kan nemen over het vraagstuk. "Ik leg er de nadruk op dat het niet in het belang van de volksgezondheid is indien definitieve beslissing te lang op zich laat wachten", schrijft de minister aan voorzitter dokter L.Todman.

Statenlid wil onderzoek aanslag op journalist

WILLEMSTAD — Het statenlid voor de MAN, Victor Miguel heeft in een telegram aan de minister van justitie zijn verontrusting kenbaar gemaakt naar aanleiding van de Sopec-verklaring inzake de aanslag op een journalist. Het statenlid dringt aan op een diep en snel onderzoek in het belang van de democratie en vrijheid. Copieen van zijn telegram zijn verzonden aan de minister-president, de commissaris van politie en de gezaghebber. Zoals bekend gaf de journalistenvereniging van Curacao Sopec gisteren een verklaring uit waarin afkeuring wordt uitgesproken over de aanslag op Orlando Cuales van Z-86.

WILLEMSTAD — In het Radulphus College werd er met gepaste trots de aangeschafte computers getoond aan degenen die de aanschaf hadden mogelijk gemaakt. Deze computers heeft men nodig voor het vak computerkunde dat overigens al tien jaar lang wordt onderwezen; de praktijk kan nu beter tot zijn recht komen.

HUWELIJK VOORKOMEN

WILLEMSTAD — Een 23-jarige buitenlandse dame is aan de Vreemdelingenpolitie overgegeven, omdat zij plannen had om met een geestelijk gehandicapte man uit Banda Abao te gaan trouwen. Toen het gerucht de ronde deed dat de man volgende week zou gaan trouwen, ging de politie zijn licht opsteken. Het bleek dat de dame vandaag met de man in ondertrouw zou zijn gegaan. Ook kwam aan het licht dat zij indertijd bij aankomst op Curacao aan de politie had doorgegeven, **dat zij te Ronde Klip zou gaan wonen, maar daar was zij niet bekend. Zij nam haar intrek namelijk te Banda Abao.**

Komite pa Amistat i Solidaridat ku Pueblonan

KASP informeert over sociale gerechtigheid

WILLEMSTAD — Op Curacao is opgericht het "Komité pa Amistat i Solidaridat ku Pueblonan", kortweg KASP. Het comité stelt zich ten doel vorming en informatie te geven op het terrein van sociale gerechtigheid. Daarbij zal het comité zich in de eerste plaats richten op de situatie op Curacao en de Antillen, en verder op het Caribisch gebied en Latijns-Amerika.

Uitgaande van de Verklaring van de Rechten van de Mens van de Verenigde Naties, en tevens op basis van solidariteit tussen de arbeiders van de verschillende volkeren, wil KASP zich inspannen om de mensenrechten te bevorderen en te verdedigen, de bevolking op Curacao te informeren over de situatie in andere landen, uitwisseling met andere volkeren op verschillende terreinen te stimuleren, bevorderen, dat de bevolking bewust wordt van de solidariteit met andere volkeren. Het KASP bestaat uit een steunfonds, een activiteitencommissie en mensen, die het comite steunen.

Het steunfonds zal geld en materiaal bijeenbrengen en kontakten met deskundigen onderhouden. Het is de bedoeling geld te verkrijgen uit donaties, loterijen, subsidie, activiteiten als barbeque-parties en het verkopen van stickers en T-shirts, en tenslotte via de contributie van degenen, die het comité steunen.

Voor de betaalde contributie zullen de leden ondermeer regelmatig een krant met informatie ontvangen en offertes voor reizen in de regio. Deze reizen zullen een sociaal-educatief karakter hebben. Er is nu bijvoorbeeld de mogelijkheid zich in te schrijven voor een reis naar Grenada, van 23 juli tot 10 augustus. Zitting in KASP hebben Amanda Arends, Melene Kook, Ange Godfried, Sergio Olaria, Ranulfo Betrian, Humphrey Paulina, Eugene Godfried en Eus Anthony.

Jongetje aangereden

WILLEMSTAD — De bestuurder van een pickup meldde zich bij de verkeerspolitie nadat hij rond kwart over één donderdagmiddag een jongetje had aangereden op de Kaya Seroe Papaya. Naar zijn zeggen was het kind onverwacht de rijbaan opgerend. Het kind had geen verwondingen opgelopen voor zover hij kon zien. De familieleden wilden er verder geen politie bijhalen. De moeder heeft het kind, zo verteld de chauffeur nog, toch naar de polikliniek gebracht voor eventuele behandeling. Bij een ingesteld onderzoek bij de poli leverde dit geen positief resultaat op. Gegevens van het kind en zijn ouders zijn onbekend gebleven.

Hoe de voorzittershamer te hanteren

WILLEMSTAD/DEN HAAG — De overdracht van de voorzittershamer van de Culturele Adviesraad van dr René Römer naar dr Gerard Veringa zal nauwelijks verandering brengen in het geheel. Toch verwacht dr Romer zelf wel dat zijn opvolger de hamer bij het begin en het einde van de vergaderingen met een krachtigere slag hanteren. "Ik zie dit als een uiting van behoefte van de Europeaan om de contouren duidelijk aan te geven, in tegenstelling tot de Antilliaan die de overgang vloeiend houdt", zei hij. Af en toe leidt dat tot problemen. Maar daaraan liggen culturele verschillen in benadering van de werkelijkheid ten grondslag. "De Europeaan wil doortastend handelend in de wereld staan; de Antilliaan heeft meer een lankmoedige beschouwende benadering".

Verder "brainstormend" legt hij ook de link naar het verschil in klimaat: "Europa met zijn duidelijk waarneembare verschillen in de jaargetijden verplicht tot een zo efficient mogelijk gebruik van de wisselende mogelijkheden die de omgeving biedt. Het Caribisch gebied, waar men hooguit van nuances in de warmte kan spreken, schept ruimte voor een geleidelijkere aanpak in de wetenschap dat morgen de zon toch weer schijnt".

Dr. Romer: culturele samenwerking sui generis

Toekomstig verdrag moet grotere diepgang hebben

WILLEMSTAD/DEN HAAG — Een toekomstig cultureel verdrag tussen Nederland en de Antillen zou meer diepgang moeten hebben dan de andere soortgelijke overeenkomsten van Nederland. Dit is gerechtvaardigd op grond van de drie eeuwen van banden tussen beide landen waarbij cultuur-overdracht heeft plaats gehad. Deze denkbeelden hebben de nodige aandacht gekregen bij het begin van de reeks van vergaderingen van de Culturele Adviesraad voor Nederland en de Antillen, die woensdag in Amsterdam van start ging.

Dinsdagmiddag heeft de Nederlandse minister Arie Pais van Onderwijs in hotel Des Indes in Den Haag de twintigste zitting van de Culturele Adviesraad geopend. Bij deze vergadering gaven ondermeer acte van présence de Antilliaanse ministers Jacques Veeris (Onderwijs), Lesley Navarro (Welzijnszorg) en Ronnie Casseres. Het betreft het vierde instrum van de raad, die in 1961 voor het eerst is bijeengeroepen.

In zijn openingstoespraak zei minister Pais er verheugd over te zijn dat ditmaal het onderwijs-aspect expliciet is opgenomen op het werkterrein van de adviesraad. Hij onderstreunde recentelijk geuite kritiek van zijn collega minister Fons van der Stee van Antilliaanse zaken op de raad als zou aan de problematiek van het onderwijs op de Antillen voorbij zijn gegaan.

PROEVEN

Uit de geleverde stukken blijkt tevens dat er al "proeven" zijn van samenwerkingsprogramma op cultureel gebied tussen beide landen. Wat er ook moge rollen uit de politieke ontwikkelingen, het is de wens van minister Pais dat op onderwijskundig en cultureel terrein goede relaties blijven bestaan.

De aftredende voorzitter van het gezelschap en reeds geruime tijd lid van de adviesraad, dr René Romer, ging wat dieper in op die toekomstige samenwerking. Zolang het Koninkrijksstatuut van kracht blijft - en dat is voorlopig nog wel zo gezien de principe uitgangspunten van de Ronde Tafel Conferentie van februari dit jaar - zal de "Adviesraad voor culturele samenwerking tussen de landen van het Koninkrijk" in ongewijzigde vorm worden gehandhaafd. Dat betekent evenwel niet dat de werkwijze van de adviesraad niet kan worden gewijzigd. Op grond van alleen al het eindrapport van de Koninkrijkswerkgroep kan alvast gezocht worden naar die nieuwe toekomstige samenwerkingsvormen, zei de heer Romer.

GELIJKWAARDIGHEID

Hij acht de tijd aangebroken om een samenwerkingsvorm te creeren die recht doet aan het al jaren bestaande Antilliaanse verlangen om op voet van volledige gelijkwaardigheid te kunnen communiceren met Nederland. Dit onderwerp komt expliciet aan de orde in de komende dagen. De vraag is of de reeds bestaande culturele verdragen als voorbeeld daarvoor moeten dienen. Zelf vindt Romer het een bezwaar dat deze verdragen in de regel van een zakelijk volkenrechtelijk karakter zijn. "In een samengaan van meer dan driehonderd jaar heeft er bewust en onbewust cultuuroverdracht plaats gevonden en zijn er instituties ontstaan die soms elkaars spiegelbeeld, maar soms ook complementair aan elkaar zijn. De situatie is met andere woorden een geheel eigene", aldus dr Romer. "De kwalificatie sui generis voor een dergelijke samenwerkingsovereenkomst dringt zich op".

De nieuwe voorzitter van de adviesraad, dr Gerard Veringa, oudminister van onderwijs van Nederland, verklaarde nadien op een receptie ter gelegenheid van de vergaderingen aan de Amigoe dat die nauwe banden zich ook moeten manifesteren in de samenwerkingsvorm die in de toekomst gekozen wordt. Dat betekent dat het meer moet worden dan hetgeen nu wordt verstaan onder een cultureel verdrag tussen twee landen.

BRUGFUNCTIE

Dr Romer vindt dat bij de discussie over de invulling van de vraag welke vorm dan het meest geschikt is daarvoor, niet voorbij kan worden gegaan aan hetgeen op de RTC is bepaald. En wel met name waar is gesteld dat de culturele ontwikkeling een integrerend deel is van de ontwikkeling van een gemeenschap. Bij gevolg zal het deel moeten uitmaken van een allesomvattende vorm van ontwikkelingssamenwerking. Maar gelijkertijd vindt hij wel dat de culturele aspecten geheel eigen karakter hebben. "Vooral de kwetsbaarheid van de natuur vereist geeigende kanalen van overleg om de belangen in deze sector veilig te stellen", zei hij.

Voorzitter Verninga ging op enkele meer filosofische kanten van de zaak in maar wees ook op de interessante brugfunctie die lijkt te zijn weggelegd voor de Antilliaanse universiteit tussen Nederland en het Caribisch gebied. Hij was zeer te spreken over de wijze waarop de regeringen in Den Haag en Willemstad positief hebben gereageerd op de aanbevelingen van de negentiende zitting van de raad van verleden jaar op Aruba. "De raad functioneert nu reeds twintig jaar als het culturele geweten van het Koninkrijksstatuut", zei dr Verninga.

KONINGIN

De vergaderingen zijn woensdagmorgen van start gegaan op het Sticusakantoor in Amsterdam en duren voort tot en met 19 juni. In het programma staan ondermeer opgenomen besprekingen met culturele organisatie in Amersfoort en Maastricht en Den Haag. Op woensdag 17 juni wordt het hele gemengde Nederlands-Antilliaanse gezelschap ontvangen door koningin Beatrix op Paleis Lange Voorhout in Den Haag.

ZOEKERTJES
DINSDAGS EN VRIJDAGS

tot 10 woorden
F. 5,50
Elk woord meer f. 0,25.
UITSLUITEND À CONTANT!

TE KOOP AANGEBODEN CURAÇAO

MASSIEF grenen bankstel 3-2-1, fl. 1.500,-, 2-pers. bed met ombouw en kastjes f 350,— matras f 250,— boekenkastje f 100,— auto-imperiaal f 10,— stoof f 100,— ijskast f 450,— bureaustoel f 50,— Moulinex grill-bakoven f 125,— Alles beschikbaar 8 juli Abrahamsz 62.

GARAGE sale van planten o.a. grote gele Flamboyants Bonitostraat 5 tel.: 53674

WEGENS vertrek complete inboedel Santa Rosaweg 106

SUBARU, DL1400, 4 drs. 1976 tel.: 34223 na 6 uur.

BUICK Sky Hawk 1978 full equipped. Prijs 9.500. Te bevr. Blanquilaweg 126

UN aquarium di 20 gallon + mesa f. 125,— un C.B. Base 40 canal f 250,— tel.: 79051

1 EN 2 persoonsbed matras strijkijzer, plank, damesfiets - Renault 16 T.L. 1972, 2 persoonsbedbank radio tel.: 44647

1 PR. rijlaarzen MT 37 f. 25,—, 1 cap maat 55 63/4 f. 25, 1 cap maat 54 6 5/8 f. 25, 4 zweepjes f. 25, tel.: 84884 Dwarsweg 7

8 METER lange vitrage (bruin/beige) f. 100,—, 1 hanglamp bruin 17.50, 1 kranten bak (rotan), 1 flessen rek. (rotan oranje) samen f. 50,—, 1 witte rotan stoel f. 70,—, 1 gasstove Magic Chef (geel) 1 jr oud f. 975,— Dwarsweg 7 tel.: 84884

REISWIEG - wandelwagen, - aankleed kussen, bumper voor babybed - bad - standaard flessen verwarmer gasbuks 6 schots met vizier en kogelvangen Rooseveltweg 348

AUSTIN Mini 1000, 1976 in zeer goede staat prijs n.o.t.k. tel.: 35298

DRIE zitsbank. Chroom/groene ribcord + bijpassende salontafel f 550,— tel.: 673427

GERMAN Ford Granada V6, 50.000 km powersteering f. 4.900,— tel.: 37369 Trompetbloemweg 28

DIT is uw kans, porch-sale, o.a. planten, huish art. piano, slaapkamers, bankstel, naaimachine, boot, curiosa en nog veel meer, zaterdag van 9-13u Rooi Santoe 123 tel.: 673878

UN frishidel marka Admiral Grand, prijs f. 600,— tel.: 54084 Rotterdamweg no.: 10

ATARI video computer game, 1 mnd oud f 350,— uitsluitend na 2u, Janwestr. 8

PONY Deluxe '79, motor 1400 vr. prijs.: 5200. Inf. 674297 na 3 uur A.P. 33

PHILIPS koelkast f. 500,—, boormachine 30,—, strijkijzer 25,-, laag wandmeubel f 750,— stereo set bed 2.00mx1.60m. f 350,— 2 canvasstoelen tel.: 674528

WEGENS vertrek 1 Renault 6 T.L. 1976 - i.z.g.st. tel.: 36966 Granaatappelweg 128

HONDA Civic 1978 bon condicion Bronsweg 17 tel.: 37455

AUTO stereo combinatie: 1 cassette deck, 1 AM/FM stereo tuner, 1 control amplifier, 1 power amplifier, vraagprijs: f. 500,— tel.: 614465

RENAULT 12 TL stationcar, nov '77, izgst f 5950,— tevens portable tv f. 100,— tel.: 673757

LANCER '75 f. 2000,— n.o.t.k. Inf. Aloestr. 10, tel.: 673184

1 ELEKTRISCHE gitaar met aansluitsnoer prijs f 250,— Petroleumweg 18

IJSKAST selfdefrost groot f 1350,— eetkamerset 800,—, gasfornuis 600,— slechts 4 mnd in gebruik tel.: 674985 na 6.30 p.m.

VOLKSWAGEN Duitse Kever '72 na 6 uur, Mainshiweg kavel n. 30

AAN beste offer Dodge Dart '69 automatic, 6 cylinder tel.: 37445 (na kantooruren)

DODGE Charger 1974 full equipped f. 4.400,— tel.: 84773

ETNA gasfornuis mosterdkleurig f 400,— salontafel met rookkleurig glazenblad f 175,— 2 chroomlampen f 75 + 50,— Abrahamsz 118

CHEVROLET 67 4 porta V8 f. 800,— tel.: 44902

FUYI Enlarger met toebehoren f 550,—, 3 grote bakken f 145,—, jobo tank f 10,— stainless steel tank f 12,50, negatief carrier f 7,50, Kodak film processing hit f 25,— super 8 processing tank f 15,— magneet titel letters f 20,—, 1 haardroger f 15,—, 1 leren fauteuil f 300,— Ijzerstr. 68, tel.: 23231

BOEKEN voor Havo 4 Nederlands, Engels Duits Frans g.schiedenis aardrijkskunde, Oklahamaweg 5

FIAT 1976, radio i.g.s. adres: Kaya Dodo Palm 88 tel.: 79558

TOYOTA Corolla 4 deurs 1974 in goede staat prijs f. 2500,— tel.: 36274 tussen 1800 en 20.00

MOTORCYCLE Honda CB750 CC z.g.a.n. Saturnusstraat 30

RAMBLER stationcar met airco tel.: 78007

ZITKAMERSET donker-bruin z.g.a.n. tel.: f. 1500,— tel.: 613721, 54608

DATSUN 1980 Grebbellineweg 53

SIMCA 1100 GLS 1978 45.000 km. financiering mogelijk massief eiken eethoek Grenadaweg 10 tel.: 80271

SIMCA 1100 GLS stationcar 2 1/2 jaar oud, goed onderhouden Ooms, Guajiraweg 10

EXCLUSIEVE babywieg (manouhout) Mazda stationwagen 1978 i.z.g.s. tel.: 35277

DOBBERMAN, pups Abrahamsz 154 tel.: 674883

WOONHUIS 2 slaapkamers, 1 badkamer, keuken, zit-eetkamer, voorterras, oppervlakte 109 m2, deep-well en regenbak, garage, meidenkamer met bad, waskamer, oppervlakte 35 m2 eigendomsgrond 978 m2, gelegen aan de Mahaaiweg tel.: 37956 f. 185.000,—

CHEVROLET Malibu 1972, automatic, 2-deurs, full-equipped, f. 1500,— Lyraweg 39, tel.: 37956

1 AIRCO General electric 20.000 BTU tel.: 611142 goed als nieuw

DATSUN 1973 stationwagen 1200 pas gespoten f 1400, Sta Rosaweg 187 tel.: 674560

COMBINATIE koelkast met diepvriezer (2 deurs + 2 compressoren) f 625,— groot houten stapelbed f 225,— commode f 50,— Kaya Dr. Fr. de Castro 8 (zijweg Schonegevelstraat, Mahuma)

HONDA Civic 1976 (i.z.g.s.) f. 3.500,— tel.: 641981

WEGENS vertrek: Lada 1200 station nov. '79 26.000 km f 5400,— fin. mogelijk. Renault 12 TL '74 f 2200,— laag wandmeubel ... f 295,— 3 strandstoelen f 50,— div. open weef gordijnen f 150,— stereo installatie, diversen f 150,— F.D. Rooseveltweg 358

FRAAIE Cocker Spaniel Pups Engels, Roodbruin R. Prinsen 9-2470

EETKAMERSET, bandrecorder f 100,— diaprojector f 125,— lampen, kinderstoel, hanglegkast, Oude Caracasbaaiweg 90 tel.: 613019

KENWOOD keukenmachine 2 jr oud, (incl. blender, sapcentrifuge, pers, vleesmolen) f 650,—, Technics stereo apparatuur (tuner, versterker, cassette dek, rek, speakers 1 jr oud f 2750,—, fauteuil + poef f 600,— wit radiomeubel f 200,— Panasonic portable video plus camera 1/2 jr. oud f 3200,— hanglegkast f 175,— kluis f 600,— Castorweg 13 tel.: 35131

BLAZER (Jimmy) f 14500,— Ford Corcel station 9 mnd oud f 10.000,— Castorweg 13 tel.: 35131

PEUGEOT 304 break wit 1977 vraagprijs 5000 witte vleugel nie' groot 1.750,— wasautomaat Nederlands 450,—, stove 300,— kinderspeelgoed, kastje 10,— tafeltje 20,— Landhuis Sta Catarina (voorbij Abrahamsz) zaterdagmiddag

TE HUUR AANGEBODEN CURAÇAO

HEREN-kamer tel.: 54062

GROOT appartement f 450,— per maand, liefst zonder kinderen tel.: 672791 J. Pietersz Montagne Abau 206

TE HUUR GEVRAAGD CURACAO

ARTS zoekt huis in rustige buurt tegen redelijke huur tel.: 93135

EEN woonhuis voor echtpaar zonder kinderen na 5 uur tel.: 82373

DIVERSEN CURACAO

GEZOCHT mijn gezin gaat vooruit en ik zoek een oppashuis voor de maand september tel.: 614034

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

WOONHUIS, Madurostraat 23, O'stad, 3 slaapkamers, 2 badkamers, woon-eetkamer, keuken, voor- en achterporch, washok en appartement met 2 kamers en 1 badkamer op 601 m2, eigendomsgrond. Inl.: tel.: 25119.

CHEVROLET Nova 1979, 2 deurs, wit, rood van binnen, power-steering, power brakes, 42000 km, f. 7500,— tel.: 23750 ext. 125

WOONHUIS, 3 slaapkamers, badkamer, grote woonkamer, moderne keuken en grote tuin, extra: royaal appartement, geschikt voor vele doeleinden f. 135.000,— k.k., Chuchubistraat 20

WEGENS vertrek V.W. 1500 jr 1976 f 3500,— Piedra Plat 12-A, tel.: 28073 na 18.00 uur

TOYOTA 1973 Coupe f 1900,— bassquitar Aiwa f 250,— Dividivi 7 Oranjestad.

WEGENS vertrek Renault 6 1976 f 2000,— tussen 5-7 p.m. Kanariestr. 14

FRIGIDAIRE y T.V. G.E. pretoe cu blanco Semeleerstr. 78

WOONHUIS, Congoweg 79 San Nicolas, 3 slaapkamers, 2 badkamers, studeerkamer, woonkamer, eethoek, ruime keuken, voor- achter-en carporch op 1038 m2 erfpachtsgrond, voor f 177.000,— k.k. Inl.: tel.: 46109 in het weekend. EEN BABYBED TEL.: 23827

UN G.T.R. orgatron Electric Chord orgel, adecuado pa mucha sinja toca. Inf. Paradera 75 despues di 5.00 p.m.

KENWOOD stereo amplifier 56 watt f 400,— tel.: 21810

HONDA Accord 1977 white 3 door phone office hours 23035 after 6.00 pm 24116 adress: Ierlandstraat 24

VOLKSWAGEN '79 f. 3800,— den bon condicion Tanki-Leendert 114-A tel.: 21018

HOHNER Accordean 40 basser pa Ricardo Luidens Cumana 1

INBOEDEL o.a. slaapkamerset (wit), eetkamer-set en bergmeubel (mahonie) 2 houten porch-sets, houten ronde tafel en 6 bankjes, 3 barkrukken, volautomatische wasmachine G.E. (1 jr. oud) kleuren T.V. (1 jr. oud) bedden, hang-legkast, stalen bureau, electr. apparaten, etc. bezichtigen. zaterdag 9.00-12.00 uur en 15.00-18.00 uur Malmokweg 21, tel.: 23955.

8 TRACK Cartridege recorder/player + 12 Pre recorded tapes f. 195.00 Zeppenfeldt tel.: 22272

UN airco National 1300 B.T.U. f. 800,— cash Savaneta 271

WEGENS vertrek bankstel, salontafel, 2 pers bed, kleinwandmeubel, dagelijks van 5-7 uur B. de Graaf G.M. de Bruinewijk 29

FOTO vergrotingsapparaat tegen elk aannemelijk bod tel.: 22061

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

ATTRACTIVE small family home near O'stad, ... contract three business firm, only available july 5, f. 800,— monthly write c/o Amigoe Aruba under no. 229

KAMER met airco en badkamer, prive ingang inf.: 23372

HUIS voor één maand gemeubileerd 4 juni tot 4 augustus Paradera 175-B

GEMEUBILEERD huis vanaf 15 juli tot 1 nov, 1981 gelegen te Papilon 3 slaapkamers 1 badkamer informatie: kantooruren: 23035 na 6.00 p.m. 24116

EEN persoonskamer omgeving O'stad tel.: 21745

GUNSTIG gelegen ruimte (55 m2) in Oranjestad goed voor kantoor verdere inlichtingen tel.: 22154-22014

TE HUUR GEVRAAGD ARUBA

HUIS O'stad of omgeving R. C. Broek Savaneta 344 tel.: 4746...

PERSONEEL GEVRAAGD ARUBA

MAID wanted Savaneta 123-F near Radio Holland

DIVERSEN ARUBA

HUIZENRUIL voor vakantie van ongeveer 4 weken, omstreeks juli/aug. 1981 geboden wordt: Bungalow in de buurt van Zwolle, van alle gemakken voorzien, veel vrijheid en ruime (5) slaapmogelijkheid, juiste tijdstip, eventueel inclusief auto, nader in overleg te regelen. Gezocht wordt: huis overeenkomstig in Aruba. Kontakt tel.: 21686

WONINGRUIL voor vakantie juli 1982. Gevraagd huis op Aruba. Aangeboden huis in Limburg Nederland, Carpentierstraat 35 Roermond (Ned.)

WEGENS vertrek goed tehuis gezocht voor 3 katjes Pierre Corneillestr. 6

DIVERSEN BONAIRE

OPPAS-of ruilhuis gevraagd op Bonaire in juli voor min. twee weken. Gevraagd voor 3 personen, aangeboden ruilhuis voor 6 personen op Curacao in J.F. van der Heijde Herculesweg 9 Curacao tel.: 79694

EILANDGEBIED CURAÇAO

Aangifte van nieuwe leerlingen voor het Kleuter- en Basisonderwijs klas 1 t/m 6) voor ... Maandag 15 juni 1981 van 08.00 uur tot 12.00 uur en van 16.00 uur tot 18.00 uur **voor de Openbare Basisscholen en Kleuterscholen.**

CARLOS JOZEF KRIJTSCHOOL, ...
GOUVERNEUR OSCAR LOUIS HELFRICH KLEUTERSCHOOL, Adjudantenweg 1
JOAN MAURITSSCHOOL EN KLEUTERSCHOOL, van Leeuwenhoekstraat te Mundo Nobo
PEDRO LUIS BRIONSCHOOL EN KLEUTERSCHOOL, Grebbelinieweg/Panoramaweg te Steenrijk
ATANACIO EMILIO GOILOSCHOOL EN KLEUTERSCHOOL, St. Michielsweg/Binnenweg te Julianadorp.
PRINS BERNHARDSCHOOL EN KLEUTERSCHOOL, te Weis Afo
PRINSES MARGRIETSCHOOL EN KLEUTERSCHOOL, Bahamasweg, Buena Vista
PRINSES BEATRIXSCHOOL EN KLEUTERSCHOOL, Wageningenstraat, Steenrijk
ORANJESCHOOL EN KLEUTERSCHOOL, Oranjestraat
CLETUS MERCELINO L'OISEAU MADUROSCHOOL, Albinastraat te Suffisant.
JOHAN VAN WALBEECKSCHOOL EN KLEUTERSCHOOL, Jasmijnweg te Mahaai
PRINSES IRENEKLEUTERSCHOOL, Johan van Walbeeckplein
J.W.TH. SCHOTBORGHSCHOOL en Kleuterschool, Tumbastraat te Koraal Specht.
OPENBARE BASIS- EN KLEUTERSCHOOL, Bonamweg te Brievengat
MICHIEL MARTINUS ROMERSCHOOL EN KLEUTERSCHOOL, Magdalenaweg te Mahaai.
OPENBARE BASIS-EN KLEUTERSCHOOL te NOORD ROOZENDAAL

N.B.
Ingeschreven worden op de:
CARLOS JOZEF KRIJTSCHOOL EN GOUVERNEUR OSCAR LOUIS HELFRICH KLEUTERSCHOOL, Adjudantenweg 1
Leerlingen, wonende in de wijk **Monte Carmelo, ten Oosten van Punta Cardonweg, Weis, en ten Westen van de Comanchestraat en Brievengat.**
JOAN MAURITSSCHOOL EN KLEUTERSCHOOL, van Leeuwenhoekstraat te Mundo Nobo:
Leerlingen, wonende **ten Westen van de Belvederestraat, Naniesteeg, Reigerstraat en Sabanaweg tot aan de wijk Buena Vista.**
PEDRO LUIS BRIONSCHOOL EN KLEUTERSCHOOL Grebbelinieweg/Panoramaweg te Steenrijk:
Leerlingen wonende **ten Oosten van de Sittardstraat, Velpstraat en ten Zuiden van Salinja en de Caracasbaaiweg en Kustbatterij.**
ATANACIO EMILIO GOILOSCHOOL EN KLEUTERSCHOOL, St. Michielsweg/Binnenweg te Julianadorp:
Leerlingen, wonende **ten Westen** van de **Wijk Buena Vista.**
PRINS BERNHARDSCHOOL EN KLEUTERSCHOOL, Weis Afo:
Leerlingen, wonende in de wijk **Monte Carmelo, ten westen van de Punta Cardonweg, Dein en ten Oosten van de Churchillweg en Weis Afo.**
PRINSES MARGRIETSCHOOL EN KLEUTERSCHOOL, Bahamasweg Buena Vista:
Leerlingen, wonende **ten Noorden van de La Plataweg tot en met Buena Vista.**
PRINSES BEATRIXSCHOOL EN KLEUTERSCHOOL, Wageningenstraat te Steenrijk:
Leerlingen, wonende **Leidenstraat, Grebbelinieweg, Wageningenstraat Vredenberg, Marie Pampoen en Kustbatterij.**
ORANJESCHOOL EN KLEUTERSCHOOL, Oranjestraat:
Leerlingen, wonende **ten Westen van de Sittardstraat en Velpstraat tot de Sint Annabaai.**
CLETUS MERCELINO L'OISEAU MADUROSCHOOL, Albinastraat te Suffisant:
Leerlingen, wonende te **Suffisant, Muizenberg, Stenen Koraal** en **Kanga**
JOHAN VAN WALBEECKSCHOOL EN KLEUTERSCHOOL, Jasmijnweg te Mahaai
Leerlingen, wonende **ten Noorden van de Caracasbaaiweg en ten Oosten van de Comanchestraat.**
PRINSES IRENEKLEUTERSCHOOL, Johan van Walbeeckplein
Leerlingen, wonende **ten Noorden van de J.B. Gorsiraweg, Arraratweg, Berg Altena, Salinja en ten Oosten van de Schottegatweg-Oost.**
J.W.TH. SCHOTBORGHSCHOOL EN KLEUTERSCHOOL, Tumbastraat, Koraal Specht:
Leerlingen wonende te **Dominguito, Koraal Specht en omgeving.**
OPENBARE BASIS- EN KLEUTERSCHOOL, Bonamweg te Brievengat:
Leerlingen wonende te **Brievengat**
MICHIEL MARTINUS ROMERSCHOOL EN KLEUTERSCHOOL, Magdalenaweg, Mahaai:
Leerlingen, wonende **ten Noorden van de Caracasbaaiweg en ten Oosten van de Comanchestraat.**
OPENBARE BASIS- EN KLEUTERSCHOOL, te NOORD ROOZENDAAL:
Leerlingen, wonende ten **NOORD ROOZENDAAL, BIVAK, HEINTJE KOOL, WELATINA, MIRLA PLATE, WANAPA, NOORWEGEN, SELINDA, EENDRACHT, PARADIJS** en **GORA.**

BIJ INSCHRIJVING VAN LEERLINGEN DIENT OVERGELEGD TE WORDEN:
Een uittreksel uit het geboorteregister of trouwboekje.
DE LEERLINGEN VOOR DE KLEUTERSCHOLEN MOETEN OP **DE DAG VAN PLAATSING** DE LEEFTIJD VAN **4 JAAR** EN DE LEERLINGEN VOOR DE SCHOLEN VOOR BASIS-ONDERWIJS MOETEN VOOR **1 OKTOBER** DE LEEFTIJD VAN **6 JAAR** HEBBEN BEREIKT.

AGENDA ARUBA

LOSSE NUMMERS OP Aruba, dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, Refresqueria La Fama, Piet Soda Fountain.

SAN NICOLAS: Nicolas Store.

HOTELS: De Wit Stores in Aruba Caribbean- en Sheratonhotel, Van Dorp in Americana en Holiday Inn drugstore.

Kantooruren: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316, 22950.

Pageboy: 027-774.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays bank.

Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100

ALARMCENTRALE: 115.

***

BIOSCOPEN
ORANJESTAD
Boulevard Theater: 20.30 *The blues brothers* (14 jr.); 24.00 *Lady in red* (18 jr.).
Rialto: 20.00 en 22.30 *The blue Lagoon* (18 jr.).
BALASHI
Drive-in: 20.30 en 24.00 *Going steady* (18 jr.).
SAN NICOLAS
Principal: 20.30 *Seven* (14 jr.); 24.00 *Vanessa* (18 jr.).

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288; Savaneta en Brazil: tel.: 47020; San Nicolas: tel.: 45906. Tijdens kantooruren: Dakota, Patiastraat 27, tel.: 24444.

WACHTREGELING DOKTOREN
(Oranjestad, Sta. Cruz, Paradera en **Noord**): **dokter** B.A.R.Heinze, Bachstraat 3, tel.: 24783;
(San Nicolas en Savaneta): P.Deeleman, Savaneta 195, via Hospital, tel.: 24300, p'foon 259.

WEEKEINDEDIENST tandarts: van zaterdag om 12.00 uur t/m maandag om 08.00 uur gelieve telefoniste dr. Horacio Oduber ziekenhuis op te bellen, tel.: 24300.

BOTICA'S: Oranjestad: del Pueblo, tel.: 21253; San Nicolas: San Lucas, tel.: 45119.

***

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTER: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

SPORT
BASEBALL: 20.00 uur Coca Cola Rangers vs Aruba Video Center-Lago Sportpark.

BC NOORD: 19.30 uur handbal.

VOLLEYBAL: 19.30 uur Rapid II vs SSS; 20.30 uur Amstel Atom Boys vs CBN-Sportcentrum Savaneta.

***

ZATERDAG
DIVERSEN
FUNDASHON DIABETICO ARUBANO (Unidad Mobil): 07.00-11.00 uur te Noord Country Club, Sal. Cerca (zuster C.Lim-A-Po).

SPORT
CAMACURI BOWLING CENTER: maandag t/m vrijdag open van 18.00-24.00 uur; zaterdag van 13.00-19.00 uur; op zondag gesloten.

***

TELEARUBA: 17.00 Woody woodpecker; 17.30 the incredible hulk (The slam); 18.20 cartoons; 18.30 news in English; 18.45 telenovela: La venganza; 19.30 cocktail musical; 20.00 telenoticias; 20.30 instituto di cultura (School Dununman); 21.00 golden 13; 22.00 Sanford & son (Divorce Sanford style); 22.30 wrestling; 23.30 resumen di noticias; 23.35 sluiting.

Betico Croes over problemen binnen MEP:

Oplossing is niet moeilijk te vinden

ORANJESTAD — De partijraad-vergadering van de MEP die gisteravond werd gehouden om de laatste ongunstige ontwikkelingen in de partij te bespreken en te trachten hiervoor een oplossing te vinden, heeft niet veel vorderingen kunnen maken. Naar verluidt waren noch de drie gedeputeerden die hun ontslag indienden noch gedeputeerde Daniel Leo, wiens ontslag dit week-einde te verwachten is, op de partijraad aanwezig.

Besloten werd uit de partijraadsleden een commissie te vormen die met de drie gedeputeerden afzonderlijk zal gaan praten om te trachten hen alsnog ertoe te bewegen op hun besluit terug te komen. De commissie zal ook met ged. Leo gaan praten. Mocht de commissie in zijn poging niet slagen, dan zal de partijraad weer bijeenkomen om nieuwe kandidaat-gedeputeerden aan te wijzen.

Voor de aanvang van de partijraadsvergadering verklaarde MEP-leider Betico Croes op de luchthaven - na terugkeer uit Bonaire - dat het ontslag van de drie gedeputeerden een grote tegenslag en teleurstelling voor hem was. Voor hem was het onbegrijpelijk dat zijn woorden uitgesproken in de eilandsraadsvergadering de reden zouden zijn geweest voor ontslagindiening. De heer Croes, die op een bepaald moment tijdens zijn verklaringen zeer emotioneel raakte en tranen in de ogen kreeg, zag de reden meer als een culminatie van de verschillende problemen van de laatste tijd. Betico Croes zei tot slot tenvolle ervan te zijn overtuigd dat een oplossing voor het gedeputeerde probleem niet moeilijk te vinden zal zijn.

SAVANETA — Gisteren had bij de Marinierskazerne Savaneta de overdracht plaats van de laatste 7 Toyota landcruisers ter vervanging van de oude Britse Landrovers. De Koninklijke Marine is uit economische overwegingen overgegaan tot de aanschaf van genoemde auto's ten behoeve van het Korps Mariniers op de lokale markt op Aruba en Curaçao aangezien door de lange aanvoerlijnen, onder andere voor reserve-onderdelen van de Landrovers uit Engeland, het onderhoud een te kostbare en tijdrovende zaak is geworden. De overdracht (zie foto) geschiedde door de heer Hans Schnog aan de chef Transport van de kazerne, sergeant-majoor Verheijen en de chef garage, sergeant Wenemoser.

Cursief op Aruba

ORANJESTAD — Op 24 juni treedt in het Cas di Cultura op, de Nederlandse toneelgroep van Luc Lutz met Cursief, om half negen 's avonds. Dit optreden staat onder auspicien van de Arubaanse Kunstkring en de groepsleden zijn Luc Lutz, Simone Rooskens, Ronnie Bierman, Gerard Cox en Joke Bruys. Cursief begon in de zestiger jaren als radio-cabaret en daarna na vier seizoenen ook op de televisie. Voor hun programma op Aruba doet de cabaretgroep een greep uit het uitgebreide repertoire. Het zijn geen puur politieke cabaretteksten, maar meer satires op toestanden en mensen. Gerard Cox is onnavolgbaar in zijn parodie op de echte Vlamingen en hij imiteert het typisch Surinaamse Nederlands alsof hij zijn leven lang in Paramaribo heeft gewoond. Allerlei hebbelijkheden van de Nederlanders maar ook die van Belgen en Surinamers worden gemoedelijk maar kolderiek op de hak genomen, aldus de aankondiging. Kaarten voor deze cabaretavond zijn in voorverkoop bij de boekhandels.

Antilliaanse handel over ALM bezorgd

ORANJESTAD — Deze week hebben de handelsorganisaties van Sint Maarten, Bonaire, Curacao en Aruba op Aruba vergaderd ter bespreking van diverse punten van algemeen belang. Diverse onderwerpen van sociaal-economische aard van de Nederlandse Antillen zijn ter sprake gekomen. Er werd uitvoerig gesproken over de positie van de ALM, waarover men zich zorgen maakt. Van de andere kant werd ook bezorgdheid uitgesproken over de stellingname tegen de invoering van aantrekkelijke transporttarieven vanuit de Verenigde Staten, aangezien deze tarieven positieve gevolgen zullen hebben voor de ontwikkeling van het toerisme en de economie van de eilanden. De handelsorganisaties hebben een bespreking aangevraagd en gekregen om met de minister van Verkeer en Vervoer over de diverse punten te praten.

Verzoek sociale werkers herhaald

ONTSLAG AAN GEHUWDE AMBTENARES INTREKKEN

ORANJESTAD — De ambtenaren, werkzaam bij de verschillende sociale instellingen, hebben in een tweede brief aan het Bestuurscollege weer het verzoek gedaan om het aan de sociaal werkster, Fortunata Tromp-Figaroa, aangezegde ontslag per augustus aanstaande, in te trekken.

De ambtenaren vinden dat het BC voor zijn verantwoordelijkheid wegloopt door zich achter de LMA (wet) te schuilen. En dit is volgens de ambtenaren het beste bewijs dat het BC een discriminerend beleid voert ten opzichte van de vrouw.

Gelet op het beleid van het BC om ontslag te verlenen aan gehuwde vrouwen en ongehuwde vrouwen daarvoor in de plaats te benoemen, stellen de ambtenaren de vraag wat er gaat gebeuren wanneer er geen gehuwde vrouwen meer zijn om naar huis te sturen. Wat zal het BC gaan doen met de jongeren die hun studie voor sociaal werker voltooid hebben? Zal het departement Maatschappelijke zorg worden uitgebreid of krijgen deze jongeren als antwoord dat er geen vacatures zijn?

De ambtenaren zijn van mening dat wanneer de overheid iemand met een beurs in het buitenland laat studeren, de overheid tevens werkgelegenheid moet scheppen bij hun terugkeer.

Gaba: punch-clock-systeem voor iedereen

ORANJESTAD — De vakbond Gaba vraagt het BC in een telegram of het de bedoeling is om per 1 juli het Punch-clock systeem in te voeren. De Gaba is niet tegen dit systeem maar dit moet wel voor iedereen - inclusief de gedeputeerden - gelden. De Gaba stelt dat het plan voor invoering van Punch-clock niets nieuws is. Wel is het zo dat wanneer de Gaba stelt dat dit systeem voor iedereen moet gelden, dit plan weer opzij gelegd wordt.

Personalia

— VAN DE DR. MARTIN LUTHER King Technische School werden de namen van de geslaagde leerlingen het afgelopen schooljaar ontvangen: Metaalbewerken A: Carl Arrindell, Ronald v.d. Berg, Raymond Cook, Rudolf Croes, Rigoberto Maduro, John Martinus, Gilberto Martis, Nelson Molina, Enrique St.Jago, Glenroy Wilson, Aimée Paalman, Michael Danker, Joseph Haddocks, Richard Janga, Cecil Krind, Alberto Levenstone, Earl Maccou, Robert Marsdin, Edwin Maxwell, Michael Radjouki, Edison Spanner, Ricardo Vos en Luis Wever. Best geslaagden waren John Martinus en Michael Danker. Metaalbewerken T: William Brooks en Irving Brown (Brooks best geslaagde). Metaalbewerken P: Ricardo Arnaud, Charles Courtar, Neal Jameson, Gilbert Joseph, Ronald Lake, Vincent Lake, José Landsmark, Richard Maduro, Rolando Medonné, Casper Neumann, Edwardo Pantophlet, Michael Peters, Michael Raphaela, Roberto Richardson, Soilo Sanchez, Martin Simon, John Suarez, Franklin Vlijt, Patricio Vrolijk, Reginaldo Vrolijk en Mario Wever (Neuman best geslaagde). Fijnmetaalbewerken: Oscar Bernabela, Franklin Brown, Gregory Chirino, Leslie de Coteau, Steven Duinkerk, Roland Jansen, Alberto Klabér, Nectali Maduro, Randolph Richards en Eduard Vos (Chirino best geslaagde). Timmeren A: Edwin Arends, Eugene Croes, Edwin Geerman, Roy Illis, Nicomedes John, Anesto Leslie, Emiliano v.d. Linde, Omar Winterdal (Leslie best gesl.). Timmeren P: James Bernabela, Edward Dormoy, Dean Gumbs, Robert Koolman, José Maduro, Paulus Martijn, Robert Ras, Roland Ras, Nildo Wever en Rodney Yarzagaray (James Bernabela best geslaagde en ook van de school). Elektro A: Johan Bosnie, Fernando Cornet, Alfredo Henriquez, Arnold Howell, Roland Kelly, Erwin Maduro, Rudolf Marin, Guillermo Pantophlet, Ronald Rasmijn, Daniel Schmidt, Albertico Vrolijk (Schmidt best geslaagde). Elektro T: Raymond Benjamin, Michael Ching, Marciano Geerman, Reginald Havertong, Glenn Hazel, Martina Hazel, Ricardo Hunt, Dexter Johnson, Raymond Koolman, Sterling Peterson (Raymond Koolman best geslaagde).

Ahata vraagt verlaging water- en stroom-tarief

ORANJESTAD — De Aruba hotel and tourism association (AHATA) heeft gisteren in een telegram het Bestuurscollege verzocht de mogelijkheden na te gaan voor verlaging van de tarieven voor water en stroom. De Ahata stelt in zijn telegram dat volgens de Florida Times van 28 mei jongstleden, de olieprijs is gedaald met ongeveer 4,50 dollar per barrel, met als resultaat dat de Amerikaanse electriciteitsmaatschappijen hun tarieven nogmaals verlaagden met 7 dollar per 1000 kilowatt-uur. De Ahata doet een beleefd verzoek op het BC om de mogelijkheden te bestuderen voor verlaging van de water- en stroomtarieven overeenkomstig de lagere olieprijs, welke verlaging een zware last zal verminderen voor de hotelsector alsmede voor de hele gemeenschap. In het telegram verzocht de Ahata om een bespreking over dit onderwerp met de (inmiddels afgetreden) WEB-gedeputeerde, Efraim de Kort.

COMMISSARIS BEDANKT PERS

ORANJESTAD — Commissaris van politie, Fred Wiel, heeft gisteren per brief zijn dank uitgebracht aan de publiciteitsmedia, voor de ondervonden medewerking. Nu mijn diensttijd bij het korpsonderdeel Aruba ten einde is gekomen - aldus de commissaris - voldoe ik gaarne aan de behoefte om u hartelijk dank te zeggen voor de gewaardeerde medewerking welke de politie op Aruba, in het bijzonder mijn persoon, van u steeds heeft mogen ontvangen. De heer Wiel vertrouwt erop dat deze medewerking minstens op dezelfde voet zal worden voortgezet.

Verzoek Gaba aan Mechanische administratie

ORANJESTAD — De Gaba stelt in een telegram aan het hoofd van de Centrale dienst voor mechanische administratie (CDMA) dat men van Landsfinancien Aruba had vernomen dat uitbetaling van de loonaanpassing, zoals beloofd niet eind deze maand zal geschieden. Dit zou te wijten zijn aan het feit dat Landsfinancien geen medewerking krijgt van de CDMA, aldus het telegram. Het Gaba-bestuur betreurt deze gang van zaken, waarbij telkens als de kleine arbeider aan de beurt komt er obstakels in de weg rijzen. Aan het hoofd CDMA wordt verzocht de nodige voorzieningen te treffen opdat de loonaanpassing alsnog eind deze maand kan geschieden.

ORANJESTAD — De stichting Neptali E. Henriquez Sr., heeft onlangs van gouverneur drs B.M.Leito een donatie ontvangen van 15.000,- gulden (Ned. crt.). Op zijn beurt besloot deze stichting de donatie met de medemens te delen, door aan de verschillende stichtingen en liefdadigheidsinstellingen een gedeelte van dit bedrag te schenken. Bij de foto: bestuurslid mr Paul Sjiem Fat overhandigt een donatie aan mevrouw Gerda Salas voor de stichting Un yuda otro, terwijl stichtingvoorzitster mej. Florence Wekker opgewekt toekijkt.

Beleid Toerisme-gedeputeerde doorkruist

AHATA: min. Van der Kuyp-verklaring onbegrijpelijk

ORANJESTAD — De recentelijke verklaringen van minister mr John van der Kuyp over het verlaagd tarief van de Eastern Airlines, zijn voor de Aruba hotel and tourism association (AHATA) onbegrijpelijk. Het is bijzonder vreemd dat een Arubaanse minister van Verkeer en vervoer naar Washington reist en praat over zaken die het Arubaanse toerisme aangaan zonder hierover met Aruba overleg te plegen. Hij heeft geen contact gehad over de Eastern Airlines-kwestie met het Bestuurscollege, Toeristenbureau, gedeputeerde van Toerisme, Ahata, ATIA of Kamer van Koophandel. Het is een merkwaardig beleid dat de gedeputeerde van Toerisme op uitstekende wijze onderhandelingen voert met Eastern over speciale promoties en dat dan vervolgens de minister naar de CAB gaat om te protesteren. Het duidt op een groot gebrek aan coordinatie en de noodzaak om het departement van Verkeer ten spoedigste te decentraliseren. Aldus een reactie van de Ahata op de uitlatingen van minister van Verkeer en Vervoer, mr John Van der Kuyp.

De Ahata zegt verder in zijn verklaring dat indien de minister het 10 jaren-plan van Spinrad leest, hij zich kan overtuigen van de policy, dat het eiland geen hotels erbij zal bouwen indien de hotelbezetting op Aruba beneden de 75 procent per jaar ligt. Toen dit enkele jaren geleden het geval was, door de opening van het Concorde-hotel en de Beach club, heeft het BC dus volkomen correct besloten te wachten met verdere hotelbouw. In 1979 was de hotelbezetting 75 procent en in 1980, 79 procent. Het BC en de Ahata hebben nu geen enkel probleem met de hotel-uitbreidingen zoals Tamarijn en Playa Linda. Sedert enkele jaren - aldus de Ahata-verklaring - kon de ALM het vervoer uit Miami niet meer aan door de grote vraag en werd er correct besloten een andere maatregel toe te laten. Indien de minister vindt dat Eastern nu te veel vluchten uitvoert kan dat inderdaad een onderwerp van gesprek zijn. Maar het is incorrect om tegen een "promotional fare" van 199 dollar te protesteren. Dit tarief heeft in de maand mei enorm veel extra toeristen uit Florida naar Aruba gebracht met een grote positieve invloed op de eilandelijke economie. Om daartegen te protesteren zonder overleg op Aruba is vreemd, zo vindt de Ahata. Het tarief dat door de luchtvaartmaatschappijen vanuit de Verenigde Staten naar het Caribisch gebied worden gebruiks is ongeveer US 8,6 cent per mijl; voor Miami tegen 1134 mijl per retour is dus een tarief van 195 dollar zeer normaal en beslist geen afbraak-tarief. Eerder kunnen we stellen - aldus Ahata - dat de oude tarieven van 299 dollar te hoog waren.

Ahata vindt dat de vrije concurrentie gehandhaafd moet blijven. Er zijn lowrise hotels op Aruba die hun kamers voor slechts 20 dollar verkopen, waardoor de highrise hotels moesten volgen en de kamers verkopen voor 28 dollar, terwijl dit verleden jaar nog 35 tot 40 dollar was. De minister zelf verklaarde bij zijn terugkomst uit Duitsland dat de ALM ook moest weten concurrerend te zijn. De minister doet blijken alsof de Eastern de grote schuldige is van de ALM-problemen. Ten onrechte, want enkele dagen geleden heeft Nelson Yrausquin (Antillana de viajes), de grootste producent uit Venezuela, verklaard dat hij de laatste maanden 14.000 Venezolanen naar de Antillen bracht met de LAV omdat de ALM zijn contracten met hem verbrak. Dit was business die - aldus Ahata - naar de ALM had kunnen gaan.

Als de minister het Spinrad-rapport doorleest, weet hij dat er precies berekend is dat het eilandgebied Aruba 10 miljoen dollar per jaar aan inkomsten heeft van het toerisme, niet eens meegerekend de lokale bestedingen in de winkels die gunstig zijn voor de werkgelegenheid. Voor Aruba, Curacao, Bonaire en Sint Maarten kan het inkomen geschat worden tussen de 25 tot 30 miljoen dollar. Indien de ALM ook zijn Miami-prijzen verlaagt tot 199 dollar en daardoor een incidenteel klein verlies zou lijden, is dit heel normaal en moet zo'n verlies gezien worden als verwervingskosten om die 25 miljoen dollar te verkrijgen uit roomtax, casino tax, airport tax, licenses, winstbelasting, valuta, bestedingen en werkgelegenheid. Indien de ALM continu geld verliest door andere factoren is dit een andere zaak die nu niet ter sprake is.

In tegenstelling tot wat de minister stelt, zijn volgens Ahata nog genoeg kamers open op Aruba. Op dit moment is 40 procent van de kamers onbezet en ook is de ALM bijvoorbeeld toegezegd dat winterkamers beschikbaar zullen worden gemaakt, indien ALM en Air Florida hun overeenkomst over Europees vervoer uitwerken. Tot slot stelt de Ahata, dat de prijsverlagingen van de verschillende luchtvaartmaatschappijen naar Aruba de resultaten zijn van zeer harde onderhandelingen in New York, Miami en Aruba tussen de luchtvaartmaatschappijen, de gedeputeerde van Toerisme en de hotelsector. De suggestie over gesprekken tijdens een drankje door zullen zeker door de hard onderhandelende gedeputeerde niet in dank worden afgenomen. Op alle punten - aldus Ahata - vinden wij de verklaring van de minister onjuist. Communicatie die wel toegezegd was vindt niet plaats, de Ahata en het toeristenbureau werden bijvoorbeeld niet volledig ingelicht over de besprekingen met de KLM en LTU, en het is niet mogelijk om een goed toeristisch beleid te voeren indien er geen coordinatie plaats heeft tussen het departement van Verkeer, Toerisme en hotels. Tot zover de reactie van de Ahata op verklaringen van minister Van der Kuyp.

LMA-kandidaten

ORANJESTAD — Op 2 augustus heeft in de ballroom van het Aruba Caribbean hotel de verkiezing plaats van Little Miss Aruba (LMA) 1981. Het organiserend comité heeft al veel inschrijvingen ontvangen, maar ouders die graag willen dat hun kind deelneemt aan dit evenement kunnen alsnog contact opnemen met Ana Arends (tel.: 47125),, Maritsza Reyes (tel.: 23933) en Dolores Arends (tel.: 47664). De kandidaten moeten tussen 8 en 11 jaar zijn. Laatste dag van inschrijving is op 25 juni.

Softbal voor Antilliaanse dames-titel

ORANJESTAD — Dit weekeinde zullen op Aruba de Antilliaanse softballkampioenschappen worden voortgezet in de damesafdeling. De Curacaose dameskampioen Pichingolo zal uitkomen tegen de Arubaanse dameskampioen Nevada. Morgenavond om negen uur heeft de eerste wedstrijd plaats in het Wilhelminastadion. Als voorwedstrijd komen de heren van Sabana Grandi stars en Wongco tegen elkaar uit. De tweede wedstrijd Nevada-Pichingolo volgt zondagmiddag half één op het Trappers-terrein. De voorwedstrijd, om half elf, gaat tussen White Label Sluggers en Brut broncos. Mocht er tussen de dames van Nevada en Pichingolo een derde wedstrijd nodig zijn om een beslissing te forceren, dan zal dit dertig minuten na afloop van de zondagwedstrijd worden gespeeld.

Gaba op bres voor werkkleding

ORANJESTAD — In een telegram aan minister van Arbeid, Jules Eisden, betreurt het bestuur van de Gouvernements arbeiders bond Aruba (GABA) het dat werksters en arbeiders in dienst van het land in de zesde maand van dit jaar nog geen werkkleding ontvangen hebben. De minister wordt verzocht te bemiddelen om deze zaak recht te trekken. Copieen van het telegram werden gezonden aan minister president en de minister van Justitie.

Mariniers bieden 3 rolstoelen aan

SAVANETA — Woensdag zullen bij de Marinierskazerne Savaneta drie rolstoelen worden overgedragen aan gehandicapten van de stichtingen Bibito pin, Funari en Sjabururi. De feestelijke uitreiking in de kantine, waarbij de kinderen worden onthaald op limonade en andere versnaperingen, geschiedt in het kader van het Jaar van de gehandicapten en is bedoeld als een bijdrage van de mariniers op Aruba aan de behoeftigen op het eiland.

Kwestie zetelverdeling ter oplossing op RTC

WILLEMSTAD — De tweede Ronde Tafel Conferentie (RTC) zal in september op Sint Maarten zelf een oplossing moeten zien te vinden voor de problemen tussen de eilanden over de verdeling van de Statenzetels. Een speciaal voor die problematiek op instigatie van de eerste RTC gevormde commissie, heeft geen eensluidende aanbeveling daaromtrent kunnen opstellen afgelopen woensdag.

Voor Aruba woonden deze vergadering bij de heren Betico Croes (MEP), Henny Eman (AVP), Domy Tromp (PPA) en Watty Vos (RUBA). Voor Curacao waren er de heren Betto Thomas (NVP), Beatris Scoop (MAN), Petrus van der Veen (DP), Eric Kleinmoedig (PSD), Wilson "Papa" Godet (Frente), gedeputeerde Frank Rozendal van staatkundige structuur en adviseuse mevrouw Raquel Reuil-Raven. St. Maarten en St. Eustatius hadden zich laten verontschuldigen vanwege begrotingsbehandelingen in eigen kring, terwijl Saba was vertegenwoordigd in de persoon van Max Nicholson. Voor Bonaire zaten aan de heren Rudy Ellis (UPB) en Jose Winklaar (DPB), terwijl namens het departement Staatkundige Structuur aanwezig waren de heren Hendrik Croes (minister), Percy Demz, Arie Swaen en Becker.

In wezen is er geen verandering gekomen in de standpunten die de partijen al tijdens de vergadering van twee maanden geleden op St. Maarten over deze problematiek innamen. Zo bleef Curacao erop staan de helft plus een van de zetels te willen hebben en wees daarbij het voorstel voor een verdeling 12-8-1-1-1-1 (resp. Curacao-Aruba-Bonaire-St Maarten-Saba-St Eustatius) van de hand. De argumentatie daarvan was dat al zou het gematigd proportioneel stelsel worden toegepast Curacao flink moest inboeten. Maar het hoogst toelaatbare was een zetel meer dan de helft van het totaal. De Curacaose vertegenwoordigers lieten weten dat juist met de belangrijke staatkundige veranderingen voor de deur en de kans op het uit de boot springen van een partner, de Curacaose inbreng bij de bepaling van de staatkundige toekomst fundamenteel moet blijven.

Daar komt nog bij dat verreweg het grootste aantal kiezers op Curacao woont en ook de financieel-economische inbreng van Curacao in de Antilliaanse economie het grootst is.

Voor Aruba betekende dit dat opnieuw gegrepen werd naar het schrikmiddel dat dan bilaterale besprekingen geopend zullen moeten worden met Nederland over de onafhankelijkheid van dat eiland, want de Curacaose eis was onaanvaardbaar. Geredeneerd werd dat Aruba het aanvankelijke principiele uitgangspunt van "een-derde plus" (?-RED) voor dat eiland had laten varen om tot een vergelijk te kunnen komen.

Maar ook de anderen konden zich niet scharen achter de mening zoals verkondigd door Curacao. Bonaire zei dat als deze wijziging geen doorgang kan vinden, zij weer terugkomt met het voorstel voor drie Statenzetels waarmee ze op St Maarten geheel alleen stond. St. Maarten liet daarop bij monde van Max Nicholson weten - die een raadsmotie in herinnering bracht - dat in dat geval geeist zal worden een zetel-aantal dat altijd één hoger ligt dan die van Bonaire. Daarmee was gelijk de impasse compleet geworden.

Van de vergadering zal een verslag worden uitgebracht aan de tweede RTC conform de consensuspunten van de Haagse RTC van februari. De kwestie van de zetelverdeling komt wel nog aan de orde op de vergadering van het Antilliaans Spoor half augustus op Aruba, maar er zijn geen aanwijzigingen dat partijen dan wel tot een eensluidende conclusie kunnen komen.

Marian Rolle indrukwekkend in CCC

'Desiré' - blues door merg en been

WIE NOOIT DE BLUES had, nooit het gevoel te drijven in een zee van zwarte pijn, die dreigt je te verzwelgen, die kan misschien afstandelijk 'Desiré' gadeslaan. Natuurlijk komt ook hij tot de conclusie dat Marian Rolle fantastisch speelt, Felix de Rooy het stuk subtiel geregisseerd heeft en het Engelstalig script van Norman de Palm bewondering afdwingt. Maar het blijft 'toneel'. Hooguit zal hij als hij na de voorstelling weer buiten het Cultureel Centrum staat, een beetje huiverend bij zichzelf zeggen: Mijn God, waar mensen toch al niet toe kunnen komen.....

Wie wèl ooit heeft ervaren hoe gevoelens en gedachten rond kunnen tollen in een tredmolen van wanhoop, daarin aan flarden gaan en met geen mogelijkheid meer in bedwang te houden zijn, zal geobsedeerd en beangstigd kijken naar 'Desiré', verbijsterd omdat waanzin zo vanzelfsprekend kan zijn.

'Desiré' is één langgerekte blues. Die als ze is verklonken, mensen achterlaat met een zwart gat op de plaats van hun maag, en een bittere smaak in hun mond, van machteloosheid en wellicht, wat verder weg, van schuldgevoel. Want wie steekt er tenslotte werkelijk een poot uit naar de 'Desiré's' van onze samenleving.....?

De 'Desiré', die Marian Rolle op het toneel zet, leeft in Harlem. New York. De muren van haar kamer zijn beplakt met kranten, de muur van eenzaamheid rondom haarzelf is opgetrokken door de mensen, om wie ze gaf, haar moeder bijvoorbeeld, en Freddy......Nu is er niemand meer, alleen haar dochtertje, lieve kleine Joycie.....

Marian Rolle staat bijna twee uur achtereen alleen op het toneel. Voor welke actrice dan ook een immense opgave. Marian kwijt zich op indrukwekkend wijze van die opgave. Razendsnel én geloofwaardig duikt ze van de ene stemming in de andere. Ze huilt, ze schreeuwt, ze lacht, alleen de ondergrond is steeds hetzelfde: pijn, pijn, pijn.

Wie zou niet ondersteboven raken van Marians prestatie? Bovendien beschikt ze over een prachtig stemgeluid, wat vooral tot zijn recht komt in het door merg en been dringende bluesnummer.

Marians prestatie moet mede tot stand zijn gebracht door de knappe regie van Felix de Rooy. Hij is er in geslaagd een zo overtuigende 'Desiré' uit zijn actrice te 'wringen', dat wie Marian Rolle na de voorstelling ziet, bijna verbaasd is dat ze zo spontaan, extrovert, en 'normaal' is.....

De tekst van Norman de Palm is boeiend, volkomen natuurlijk in zijn verwrongenheid. Alle ingredienten voor een ademloos kijken naar het stuk, lijken dus aanwezig. En toch gaat het publiek halverwege zuchten, schuiven en verzitten. De enige reden daarvoor is de lengte van het stuk. Ook voor het publiek is bijna twee uur kijken en luisteren naar een monoloog inspannend, of beter gezegd té inspannend temeer daar Engels voor het merendeel van het publiek toch een 'vreemde taal' is.

'Desiré' zou aan kracht hebben gewonnen, als het wat korter was. Een opmerking, die niet enkel is gericht aan de schrijver van het stuk. In zo'n driemansproductie dragen ook de regiseur en in wat minder mate, de actrice verantwoordelijkheid voor die dingen.

De brokjes verleden, die de legpuzzel vormen van de waanzin van 'Desiré' vallen te langzaam op hun plaats. Het is in zekere zin een onderschatting van de overtuigingskracht van de actrice en van het begripsvermogen van de toeschouwers.

Het decor van 'Desiré' is schreeuwerig-realistisch, wat in de context van het stuk wellicht ook de meest juiste keuze is.

Wie een brok fantastisch toneel wil zien en er niet voor terugschrikt die brok na het stuk in zijn keel of maag te voelen, moet zeker gaan kijken naar 'Desiré'. Vanavond beleeft het stuk zijn officiele première in het CCC (Cultureel Centrum Curaçao). Andere opvoeringen: 13, 14, 19, 20 en 21 juni.

BB

Ingezonden

Hypotheken

Onlangs werd in de media aandacht besteed aan de tekortkomingen van de kapitaalmarkt in de Nederlandse Antillen. Met name de hypotheekmarkt kreeg daarbij bijzondere aandacht. Wij willen gaarne een bijdrage aan deze diskussie leveren door uitgaande van de huidige structuur van ons financiele stelsel enige kanttekeningen te plaatsen.

Kenmerkend voor het financiele stelsel in de Nederlandse Antillen is dat de binnenlandse geld- en kapitaalmarkt grotendeels geisoleerd is van de (rente) ontwikkelingen in het buitenland, aangezien de lokale banken slechts beperkte mogelijkheden hebben om gelden in het buitenland aan te houden. Doordat de banken niet in staat worden gesteld overliquiditeit tijdelijk in het buitenland te beleggen, zijn zij voor lange perioden gedwongen geweest renteloze creditsaldi bij de Centrale Bank aan te houden, die soms zelfs de liquiditeitseisen ver te boven gingen. Het feit dat de lokale banken een deel van de hun toevertrouwde middelen niet rentedragend kunnen aanwenden, heeft een opwaartse druk op de lokale debet rente tot gevolg gehad.

Het is echter niet zo, dat de overliquiditeit in het lokale bankwezen kan worden aangewend voor lange termijn kredietverlening of hypotheken. Dit hangt samen met de structuur van de middelen waarover de banken kunnen beschikken. Het grootste deel van deze middelen bestaat uit spaargelden en rekening-courant tegoeden. Spaarbankboekjes worden in de Nederlandse Antillen echter in hoge mate als rekening-courant gebruikt. De permanente kern in deze middelen is door de lokale banken reeds grotendeels aangewend voor kredietverlening aan het bedrijfsleven. Daarnaast worden voorzover mogelijk hypotheken verstrekt. Uit het gepubliceerde cijfermateriaal komt naar voren dat de lokale commerciele banken hun bijdrage naar vermogen hebben geleverd. Meer dan 50% van het totaal aan uitstaande hypothecaire leningen werd door deze instellingen verstrekt.

In dit verband zijn wij trots te kunnen vermelden dat de Maduro & Curiel's Bank Groep in 1980 niet minder dan 801 hypotheken heeft verstrekt voor een totale waarde van Naf. 44 miljoen, terwijl gedurende de eerste vijf maanden van 1981 reeds 295 hypotheken t.w.v. Naf. 20 miljoen zijn verstrekt op alle eilandgebieden van de Nederlandse Antillen.

Opmerkelijk is dat in de recente publicaties de bovengenoemde structuur van ons financiele stelsel nauwelijks in de beschouwing werd betrokken. Als oplossing voor een verbetering van de binnenlandse kapitaalmarkt (en met name de hypotheekmarkt) werd o.a. een versterking van de concurrentie tussen de op deze markt opererende instellingen gepropageerd. Wij kunnen ons niet aan de indruk onttrekken dat hierbij voorbij wordt gegaan aan de essentie van het probleem, namelijk het strukturele tekort aan lang geld.

Het gebrekkig funktioneren van de hypotheekmarkt is niet gelegen in het aantal hypotheekbanken maar in de beperkte hoeveelheid lange termijn middelen die zij ter beschikking hebben. Dat het aantal hypothecaire instellingen gering is, kan hen niet worden verweten; het vormt slechts een duidelijke indicatie dat door gebrek aan lange middelen de mogelijkheden in deze deelmarkt beperkt zijn.

Een verbetering van de huidige situatie is slechts mogelijk indien de institutionele beleggers en met name de pensioen- en voorzieningsfondsen bereid gevonden worden om een groter deel van hun lopende inkomsten in de lokale markt te beleggen. Het gesuggereerde uitgifte van pandbrieven of andere certificaten kan hiertoe een positieve bijdrage leveren. Wel wij moeten ons wel realiseren dat dit een forse verhoging van de hypotheek rente met zich mee kan brengen aangezien het nauwelijks mogelijk zal zijn pandbrieven op de markt te brengen met een lager rendement dan bijvoorbeeld overheidsobligaties (op dit tot 13%). Verder moet men bedenken dat met name de institutionele beleggers behoren zorg te dragen voor een evenwichtige beleggingsportefeuille, die voldoet aan acceptabele rendementen en risico normen teneinde voor de toekomst de uitkeringen aan gepensioneerden en verzekerden veilig te stellen. Dit betekent dat bij dergelijke instellingen buitenlandse beleggingen altijd een belangrijke plaats zullen moeten blijven innemen.

Wij zijn van mening dat onder de huidige omstandigheden met name de lokale hypotheekmarkt, ofschoon niet optimaal, toch redelijk funktioneert, terwijl deze markt uiteraard open is voor een ieder die zich op deze financiele aktiviteit gaan toeleggen.

Het geringe aanbod aan lang geld vormt het belangrijkste knelpunt. Verruiming van de markt kan slechts worden bereikt indien instrumenten worden ontwikkeld om een groter deel van de beschikbare lange gelden op een produktieve wijze in onze eigen economie aan te wenden. Hier ligt voor onze overheid en de Centrale Bank een belangrijke en urgente taak. Onze bank houdt zich zoals altijd, gaarne bereid om op een positieve wijze van gedachten met alle betrokkenen te wisselen.

Met vriendelijke groeten,

L. CAPRILES

(Algemeen Direkteur)

INDEXCIJFER IN FEBRUARI 0,7 PROCENT OMHOOG GEGAAN

WILLEMSTAD — Het prijsindexcijfer van de gezinsconsumptie voor de Benedenwindse eilanden voor de totale bevolking op basis april 1975 = 100 is in de maand februari 1981 met 0,7% gestegen ten opzichte van januari 1981. Het indexcijfer was 167.8 in januari 1981 en is 169.0 geworden in februari 1981.

Over de periode januari 1981/februari 1981 werden naar sectoren prijswijzigingen waargenomen voor: Voeding en dranken + 0,9%; Kleding en schoeisel + 0,7%; Woning + 0,8%; Woninginrichting en huisraad + 0,7%; Gezondheidszorg + 2,7%; Vervoer en communicatie + 0,1% Recreatie, amusement en culturele goederen en diensten + 0,1%; Ontwikkeling + 0,6%; Overig + 0,4%.

In februari 1981 werden binnen de sector "Voeding en Dranken" prijsverhogingen waargenomen voor alle subgroepen. De overige sectoren zijn eveneens alle gestegen.

Ten opzichte van december 1980 steeg het prijsindexcijfer in februari 1981 met 2,6%; de stijging over dezelfde periode in 1980 was 3,7%.

Het indexcijfer voor de lagere inkomens is in februari 1981 met 0,7% gestegen ten opzichte van januari 1981. Het indexcijfer was 170.6 in januari 1981 en liep op tot 171.8 in februari 1981.

Over de periode januari 1981/februari 1981 werden anders dan boven vermeld, naar sectoren prijswijzigingen waargenomen voor: Kleding en Schoeisel + 0,6%; Woninginrichting en huisraad + 0,8%; Gezondheidszorg + 1,9%; Recreatie, amusement en culturele goederen en diensten + 0,2%; Ontwikkeling + 0,4%

Ten opzichte van december 1980, steeg het indexcijfer in februari 1981 met 2,6%; de stijging over dezelfde periode in 1980 was 3,8%.

Het indexcijfer voor de hogere inkomens is gestegen van 166.6 in januari 1981 tot 167.7 in de maand februari 1981; hetgeen neerkomt op een stijging van 0.7%.

Over de periode januari 1981/februari 1981 werden anders dan boven vermeld naar sectoren prijswijzigingen waargenomen voor: Voeding en Dranken + 0,8%; Woninginrichting en huisraad + 0,6%; Gezondheidszorg + 2,9%; Overig + 0,3%.

Ten opzichte van december 1980 steeg het prijsindexcijfer in februari 1981 met 2,6%; de stijging over dezelfde periode in 1980 was 3,6%.

NIEUW KADER

WILLEMSTAD — In de kerk van Wilibrordus werden zondag tijdens een Eucharistieviering de verkennersleider Papito Espolin en de welpenleidsters Christin en Mercedes Rosini geinstalleerd door de District Commissaris van de Katholieke kerken afdeling Curacao, C. Baromeo. Hij wees hen bij deze gelegenheid vooral op het feit dat het leider of leidster zijn een verantwoordelijkheid met zich meebrengt, die de betreffende persoon ook moet kunnen en durven dragen. Na deze plechtigheid werden ook enkele verkenners en welpen door de leider en leidsters geinstalleerd, waarna de groep de genodigden op een voortreffelijke wijze begiftigd hield en onthaalde op diverse versnaperingen. Het is zeker toe te juichen dat er in de samenleving waar velen zich niet meer belangeloos voor de ander willen inzetten er toch nog enthousiaste jongeren zijn, die zich jarenlang inspannen teneinde hun steentje bij te dragen aan de opvoeding van onze jeugd. Laten wij dan hopen dat wij als opvoeders met zijn allen gaan inzien dat de verantwoordelijkheid, waarop de D.C. zoveel nadruk legde, met zich mee brengt dat men vaak energie in de ander moet steken zonder dat daar enige verdienste tegenover staat. Zo hoorde men in kringen van de K.V.

LUC LUTZ MET CURSIEF EN HOOFDSTUK TWEE

WILLEMSTAD — Luc Lutz met zijn gezelschap brengt op 19 en 20 juni in de Tempel hoogtepunten uit het indertijd in Nederland bekende radioprogramma Cursief. Cursief begon in de zestiger jaren als radio-cabaret en was ook vier seizoenen voor de tv. Aan Cursief zijn bekende namen verbonden als Nettie Rooseveld, Michel van der Plas, Herman van Run, Herman Hofhuizen, Godfried Bomans enz. Nog regelmatig worden er opnamen van dit programma uitgezonden. Het Cursief-programma op de Antillen wordt gebracht door Luc Lutz, Simone Rooskens, Gerard Cox, Tonny Bierman en Joke Bruis met aan de piano Bert Nicoden. Verschillende van de medewerkenden hebben naam gemaakt zoals Gerard Cox. Ondermeer twaalfhonderd voorstellingen met Frans Halsems van twee cabaretprogramma's; Simone Rooskens speelde onder meer in een tv-kinderserie en in de tv serie; De kleine zielen van Louis Couperus, Ronnie Bierman van Anceva Sweet charity enz.

Op 26 en 27 juni brengt dit gezelschap in Centro pro arte Hoofdstuk twee, een blijspel van Neil Simon (van onder meer Op blote voeten in het park). Hoofdstuk twee behoorde in Nederland, tot de meest bezochte toneelvoorstellingen in het seizoen 1980-81, aldus het ontvangen communiqué.

Expositie van Dineke van Geest

WILLEMSTAD — In het Curacaose museum opent gedeputeerde Winston Lourens donderdag 18 juni een tentoonstelling van beeldhouwwerk van Dineke van de Geest. De opening is om half negen. Vanaf vrijdag 19 juni is de opositie te bezichtigen dagelijks tot 30 juni en wel van tien tot twaalf uur 's morgens en van twee tot vijf uur 's middags. De tentoonstelling is georganiseerd door de Cultuur-sectie van het eilandgebied Curacao. Dineke van de Geest (42) is in Amsterdam geboren. Zij heeft in Canada en op de Bahamas gewoond, waar zij artistiek actief was met beeldhouwen, schilderen tekenen en piano spelen. Sinds zeven jaar is zij nu op Curacao woonachtig; zij heeft beeldhouwles gegeven in landhuis Groot Santa Martha en aan de Kunstacademie. Zij is nu werkzaam als zelfstandige beeldhouwster, schilderes en lerares. Zij heeft eerder exposities gehad op Curacao en op de Bahamas.

RTC-informatie vanavond op tv

WILLEMSTAD — In het kader van de informatie campagne aangaande de Ronde Tafel Conferentie (RTC) zal er vanavond, direkt na de Telenovela, een programma uitgezonden worden over het zelfbeschikkingsrecht. Tijdens de eerste zitting heeft de vergadering concensus bereikt over de aanbeveling van de Koninkrijkswerkgroep om het zelfbeschikkingsrecht toe te kennen aan de afzonderlijke eilanden van de Nederlandse Antillen. De interpretatie van het zelfbeschikkingsrecht kan van invloed zijn op de toekomstige staatkundige structuur van de Nederlandse Antillen. Dit onderwerp vormt dan ook een bealngrijk agendapunt voor de tweede zitting van de conferentie.

Dit programma wordt gepresenteerd door Mem Vornis, terwijl Mencha (Irene van Grieken) en Wilfred (Rotilio Luisa) ook van de partij zullen zijn.

HOLIDAY INN heeft zijn nieuwe hotel in Hong Kong aan de ingang van de haven geopend. Het hotel heeft zeshonderd kamers. Het heet Harbour view HI.

Personalia

JUAN D. BERNABELA heeft afscheid genomen bij het Haven-en Loodswezen, waar hij 27 jaar werkzaam is geweest. Hij begon als brugwachter en eindigde in de rang van opzichter 1e klasse. Hij was in deze functie belast met de supervisie op de brug en de daaraan verbonden installaties en het daarbij betrokken personeel. Blijkens het communiqué bij zijn afscheid stond hij bij collega's en het personeel bekend om zijn prettige karakter en plichtsbetrachting. Havenmeester E. St Jago bood hem een aandenken aan bij zijn vertrek, in aanwezigheid van zijn echtgenote en de collega's.

LOUI CHAM heeft een aanbod aanvaard voor een managersfunctie in een Venezolaans hotel, dat groter is dan het Princess beach hotel op Curacao, waar hij nog werkzaam is, en wel per 16 juli. Hij wordt, zoals al werd bericht opgevolgd door Edgar Fraai, die al jarenlang in het Curacaose hotel actief is. Gezien het vele werk dat in het komende jaar nog te doen valt, wordt hij bijgestaan door de directie van Curacao hotel management corporation nv. Elsa Juliet, die rooms division manager is gaat zich nu toeleggen op sales & reservations. Ethlyn Nicholls is benoemd tot front office supervisor; voor de functie van Food and beverage manager heeft men plaatselijk niemand kunnen vinden, zodat men een Europese Nederlander daarvoor moet aantrekken. Frank Eustatia is hoofd van de administratie met als assistent Vincent Cathalina. De heer Eustatia is beschikbaar gesteld door Holding company Curacao nv. Tot zover een uitvoerig bericht over de personeelsmutaties bij genoemd hotel.

DRS T. ZUURMOND (46) is per 1 juli 1981 benoemd tot president directeur van de Carbonit groep, waarvan de Trustmij op Curacao is gevestigd. Carbonit is opgericht in 1937 en ontwikkelt activiteiten op het gebied van olie exploratie, raffinage, en handel in olie en chemische producten. De heer Zuurmond is de opvolger van de heer F.J. Plesman, die benoemd is tot voorzitter van de raad van commissarissen.

LUDWIG MUYDEN is benoemd tot de Public Relations-man van de KAE (Kompania di awa i elektrisidat di Korsow). Dit blijkt gebeurd te zijn met ingang van 1 mei.

DE HEER L.WONG, referendaris tweede klasse bij het departement van Economische Zaken op Aruba, is aangesteld als waarnemend directeur bij afwezigheid van directeur mr Arie Swaen.

Pater Brenneker over clochards op Curaçao

WILLEMSTAD — In radioaktief heeft Jac Visser morgenochtend een gesprek met pater Brenneker over de stichting "Pan pa mi ruman" en de nieuwe opzet waar deze stichting mee begonnen is. Pater Brenneker vertelt over "clochards" op Curacao in Radioaktief. Om half negen neemt Anneke van Arkel het over met haar programma "Wat zeggen zij ervan". Anneke is in gesprek met Lucille Wout, gedeputeerde van Volksgezondheid van het eilandgebied Curacao. De gedeputeerde zal een aantal deskundigen op het gebied van polio meenemen om eventuele vragen van luisteraars direct te beantwoorden. Telefoonnummer 611579 is voor de luisteraars beschikbaar van half negen tot kwart over negen. Het programma Zaterdagmorgen, Goeiemorgen, morgenochtend op Radio Hoyer 2, van 8 tot 10 uur.

Winkelier bedreigd

WILLEMSTAD — De politie moest er aan te pas komen in een zaak aan de Churchillweg, waar een client de eigenaar met een ijspiek bedreigde. Dat gebeurde nadat de winkelier de klant er attent op had gemaakt dat hij de cassiere niet lastig moest vallen. Na het dreigement was de klant vertrokken, maar de politie kon hem later toch in de kraag grijpen.

Rode Kruis vijftig jaar

WILLEMSTAD — De Curacaose afdeling van het Nederlandse Rode Kruis bestaat dezer dagen vijftig jaar. In verband met dit jubileum wordt op dinsdag 19 juni een ontvangst gehouden in de RK-post aan de Suffisantweg en wel van half negen tot half elf.

Leerroute etnische minderheden

WILLEMSTAD — De sociale academie De Nijenburgh begint in augustus met een nieuwe vierjarige ,,minimumroute" voor etnische bevolkingsgroepen zoals het genoemd wordt in de advertentie in onder meer Hacha van de Antilliaanse stichting Kibra Hacha te Utrecht. De minimum-leerroute houdt in, dat gemiddeld 6 tot 8 lesuren per week besteed zullen worden aan de vorming van welzijnswerkers, die voor hun landgenoten in Nederland willen gaan werken of in hun land van herkomst. Het categoriale welzijnswerk voor etnische bevolkingsgroepen houdt in opbouwwerk, cultureel werk en individuele hulpverlening. De Nijenrode is gelegen te Culemborg.

Voetgangster aangereden

WILLEMSTAD — Rond half zeven donderdagmorgen is een 68-jarige voetgangster bij het verkeerslichten op de Churchillweg aangereden. Zij liep echter geen verwondingen op. De aanrijding gebeurde toen de betrokken automobilist, die voor het rood licht was gestopt, groen licht kreeg en optrok. De bestuurder heeft de dame naar de huisarts gebracht voor eventueel onderzoek.

ORANJESTAD — Toerismegedeputeerde, Daniel Leo (links hurkend) verrichtte gistermiddag de eerste steenlegging voor de uitbreiding van het Tamarijn Beach Hotel met 52 kamers. Na voltooiing van de uitbreiding zal het Divi Divi Beach en Tamarijn Beach-complex over totaal 356 kamers kunnen beschikken.

JEUGD-TENNIS-KAMPIOENEN

ORANJESTAD — Het jeugd-dubbeltennistoernooi, georganiseerd door de jeugdcommissie van de Aruba lawn tennisbond, heeft een zeer geslaagd verloop gehad. Totaal hebben aan dit toernooi deelgenomen 124 kinderen verdeeld in 62 dubbelteams. Er zijn totaal 66 wedstrijden gespeeld in 3 klassen jongens en meisjes. Hieronder de kampioenen en sub-kampioenen in de drie klassen (jongens en meisjes): Meisjes A: J. v. Eck/E.Peeters en M. v. Eck/I. de Mey, B: M.Maduro/R.Franken en N.Swaen/M.Genser, C: L.Erasmus/G.Escalona en O.Berkley/J.Martinus. Jongens A: R.Mohamed/R. de Kort en P.Mohamed/K.Ponson, B: D.Halley/F.Curiel en D.v. Romond/Th. Swaen en C: F.Behrens/S.Robbers en A.Mohamed/D.Christiaan.

JAN Kraaijeveld heeft afscheid genomen van het bureau van de coordinator van de Antilliaanse verdedigings garde (AVG). Hij was daar werkzaam sedert juni 1978.

Treinongeluk in Oost-Duitsland

BERLIJN — Bij een treinongeluk in Oost-Duitsland zijn gisteren veertien mensen om het leven gekomen. Het ongeluk gebeurde doordat zeven wagons van de sneltrein Dusseldorp-Karl-Marxstad (Chemnitz) in de buurt van Erfurt ontspoorden. Vijf wagons stortten van de spoordijk. Behalve de veertien doden waren er tientallen zwaargewonden.

Soms romantisering oplossing problemen

Domacassé's Famia Kibrá spiegel van samenleving

IN DE SERIE Kulturele programma's van Maduro en Curiel's Bank, ditmaal in coproduktie met Cede Antias en Steering Committee, waren de afgelopen drie maandagavonden de drie delen van de serie "Famia Kibrá" te zien. geschreven en geregisseerd door Pacheco Domacassé. Nadat eerder al video bewerkingen waren getoond van bestaande toneelstukken en theater optredens, waarbij qua opname vooral de t.v.-bewerking van Eligio Melfort/Rudy Haakmat opviel, was dit de eerste specifieke t.v.-film in deze serie met 'n voor het publiek onbekende inhoud. Eerder had Pacheco Domacassé de bewerking van "Un pida baranka" uitgezonden op de t.v. En je kunt zien dat deze serie kulturele programma's een zeer stimulerende invloed hebben, zowel op de makers als het "publiek, dat drie weken in de ban was van "Famia Kibra".

De regisseur wil met dit stuk een sociaal-edukatieve problematiek aanstippen van eigen bodem, waarin het publiek zichzelf herkent en tevens erover gaat praten. Praten over of het zó gaat, of jezelf dat zó zou doen. Waarom wel of niet? Toneel, film als spiegel van deze gemeenschap niet alleen ter vermaak maar ook ter lezing.

Het verhaal gaat over een pas aan de sociale akademie afgestudeerde jonge vrouw Julia, (gespeeld door Diana Lebacs) die in Nederland haar studie gedaan heeft en vol idealisme naar de Antillen terugkeert. Ze leert een jonge Antilliaanse arts Johny (Norman de Palm) kennen, die aanvankelijk veel meer problemen heeft met zijn terugkeer en het idealisme van Julia.

Zij heeft gesolliciteerd en overtuigt met haar idealisme haar min of meer gedesillusioneerde baas (Frank Davelaar). Ze komt op het kantoor in aanraking met de man (Betty Doran) van een door sociale omstandigheden uit elkaar gerukt gezin - "Famia Kibra". Hij wil zich niet binden, geeft geen geld, bekommert zich ook niet om zijn vijf kinderen. Later leert Julia de rest van het gezin kennen: moeder Maria (Rhina Penso) weinig inkomen, eenzaam, radeloos; zoon aan de drugs; dochter hoereert in afbraakpand; jongere kinderen hebben weinig toekomst. We volgen vooral de strijd die de sociale werkster voert om dit gezin te helpen. De moeder is blij met elke hulp, zoon is inmiddels ingerekend bij een drugsdeal en de dochter wil niets te maken hebben met Julia. "Ga je zus maar helpen. Af en toe wordt het Julia teveel maar Johny herinnert haar aan het feit dat zij haar kracht ook moet halen uit de desillusies. 'Sigi pa dilanti". Zo komt dan ook met een plan om een kooperatie voor Maria en andere vrouwen op te richten. Daardoor hebben ze een eigen inkomen, kunnen thuis hun jonge kinderen opvoeden en hebben informatieve excursies. Inmiddels heeft de dochter een klandestiene abortus gehad, maar redt het dankzij kordaat ingrijpen van Julia en Johny.

In de laatste aflevering zien we dat de kooperatie in aanraking komt met mensen van diverse welzijnsinstellingen, zoals Voogdijraad, Famia Planea, Buro voor gezins- en levensmoeilijkheden. En we zien ook dat Maria, de moeder Julia zeer dankbaar is voor al wat ze gedaan heeft. Met de rest van het gezin gaat het ook beter. De zoon uit de gevangenis en de dochter keert na nog een nare ervaring (bijna verkracht) weer terug naar haar moeder. Zelfs de vader wil weer terugkomen. Maar Maria wil niet weer afhankelijk zijn van de grillen van haar man. Hij wordt kwaad maar de zoon neemt het voor zijn moeder op en verwond zijn vader tijdens de worsteling bijna dodelijk. Gelukkig redt hij het en samen met Maria en Virgilio willen ze opnieuw beginnen.

Famia Kibra is zeer goed aangeslagen bij de Antilliaanse bevolking door de herkenbare goed getroffen situaties en de mooie vormgeving daarvan, zowel het akteren als de beeldopnames. Je voelt je ontzettend betrokken bij deze serie ongeacht op welke manier je naar deze film kijkt. Dat is de grote verdienste geweest van Pacheco Domacassé met Famia Kibra: een diskussie op gang brengen over problemen van Antilliaanse mensen. En dat lukt je alleen als je een aantrekkelijke vorm kiest. Voor deze film was dat de novela-stijl, die konsekwent gebruikt werd. Maar een gevaar van de novela-stijl is ook de romantisering van de oplossing van de problemen. En dat is mijns inziens vooral gebeurd in de laatste aflevering.

Problemen moeten opgelost worden of tenminste mogelijkheden tot oplossingen moeten geboden worden. In het 2e deel zien we een reele poging. Vrouwen die financieel afhankelijk zijn van de man, werk geven, zodat ze een inkomen hebben en ook de opvoeding van jonge kinderen kunnen volbrengen. Dit alles in de vorm van 'n cooperatie. Maar de gezamenlijke strijd van al die vrouwen zelf , zie je weinig. De cooperatie volgt braaf de lezingen en de sociale werkster. We horen en zien vrij lange monologen van deskundigen, waarbij de mensen ja knikken. Waarom geen problemen van de mensen zelf naar voren gebracht? Tenslotte wordt Julia tot snikkens toe bedankt door Maria, waardoor de sociale werkster ontzettend opgehemeld wordt. Ik denk dat het beter was geweest om te laten zien dat de mensen in hun eigen kracht geloven en ondanks tegenslagen doorgaan op de éénmaal ingeslagen weg. Want nu lijken en zijn ze ook ontzettend afhankelijk van Julia. En Julia heeft ongetwijfeld in Nederland geleerd dat ieder mens op eigen poten moet staan, want anders krijg je al het leed van je klienten op je dak geschoven.

Ook in het gezin zelf zie je een mooie oplossing. Aanvankelijk zie je prachtig hoe dat Maria niet alleen maar afhankelijk wil zijn van Virgilio, haar man. Maar op het einde in het ziekenhuis vallen haar bezwaren, maar ook haar inzicht in haar feitelijke situatie, opeens weg en gaan ze heerlijk even naar Bonaire, alsof er niets gebeurd is. Goed dat mensen opnieuw willen beginnen, maar dat laat de vrouw, vanuit haar met vallen en opstaan geleerde inzicht, reëlere voorwaarden stellen aan haar man, zodat hij zijn eigen machismogedrag ter diskussie gaat stellen.

Maar het sterke van "Famia Kibra" is ook dat het veel tema's aan de orde stelt. Vrouwelijke strijd-machismo; terugkeer naar je geboortegrond (ook in Bai pa bini bek en 'n Poor man's Dream), idealisme, vechten tegen burokraties wordende strukturen, jongeren vechtend in 'n weinig rooskleurige situatie, abortus.

En al deze tema's zijn goed verwerkt in het verloop van het verhaal en je krijgt veel informatie over mogelijke instanties die je kunnen helpen. Er is een goede afwisseling tussen de scènes, het stuk komt snel op gang en sommige gesprekken zijn belangrijk genoeg om ze volledig mee te maken. Prachtig is een cross-scene van de moeder en zoon. Ze wil niet dat hij weggaat: hij gaat toch op stap. Zij bidt wanhopig en hij vecht wanhopig. De telkens wisselende scenes geven dit gedeelte een enorme spanning, die zelfs nog verder doorgevoerd had kunnen worden door het vallen van Maria en haar zoon achter elkaar te monteren. Eén beeld, twee gevallen mensen allebei wanhopig, ieder om een andere reden. Fantasties is het gebruik van het gedicht "Sigi pa dilanti" van de regisseur zelf. Hij doorbreekt dan de novela, maar tilt onmiddellijk het verhaal op een hoger plan, geeft het verhaal een extra kracht. Misschien zelfs zo groot dat het gedicht te snel voorgedragen werd alsof de schrijver de emoties wil ontvluchten. Zeer indrukwekkend was het akteren en nergens heb ik 'n zo'n grote produktie gezien, waarbij op allerlei fouten zo goed geakteerd werd.

Diana Lebacs zet de sociaal werkster zeer nauwgezet neer met mooi ingetogen spel, wat heel natuurlijk overkomt. Haar spel is zeer geschikt voor het medium film. Bij Norman de Palm is het precies omgekeerd. Zeer indrukwekkend op het toneel in Equus, maar nu toch te nadrukkelijk akterend en sprekend op de buis. Ongetwijfeld heeft meegespeeld dat de opnames met hem vooraf gemaakt moesten worden i.v.m. zijn vertrek, waardoor de akteur het zicht op het scenario niet heeft, dat ook deels tijdens de opnames gemaakt en gewijzigd is geworden. Betty Doran, zeer realisties, 'n "echte" man in hart en nieren. Grootsprakerig maar een klein hartje, vooral in het ziekenhuis met de tulband om zijn hoofd. Een rasechte filmakteur. Zo ook Rhina Penso die een eerlijke volksvrouw speelt met alle emoties: hoop, eenzaamheid, verdriet, strijdvaardigheid. Ook alle andere rollen waren zeer goed bezet. Heel natuurlijk spel, gebruikmakend van specifieke kwaliteiten van amateurs zoals ook veel Italiaanse filmregisseurs werken. Wat 'n verschil met "Mijn zuster de negerin". Een geloofwaardige direkteur (al zouden veel mensen onder zo'n direkteur willen werken) mooi gespeeld door Frank Davelaar; de humor van Irene van Grieken (wat zou ik graag een serieuze rol van haar willen zien) en twee gesprekken van een geemancipeerde man, waarbij de barscène een hoogtepunt was in het 3e deel. En twee schitterende debutanten Jerry Hasselmeyer, als zoon. Hij laat alle emoties zien, samenvallend op het moment dat hij z'n moeder helpt en zijn vader bijna dood op de grond ligt. En Shannon Gonzalez, als dochter. Schitterend spel in mooie close-ups, zowel bij de abortus als later in het ziekenhuis. Ook de overige bijrollen werden realisties en overtuigend gespeeld wat de film een heel professionele indruk geeft. Nee, een prima figuratie en ook prachtige shots van passanten, die de film 'n "couteur locale" geven. Gewoon een close-up. Dat spreekt boekdelen i.p.v. ansichtkaartachtige beelden van Korsou.

Het kamerawerk was zeer goed en Alex Alberto heeft het onmogelijke gepresteerd met één kamera en de weinige beeldfouten vallen weg bij de mooie close-ups en kamera-instellingen. Ook het gebruik van filmmuziek was goed vooral de herkenningsmelodie. Daar waar de inhoud minder is, (toespraak Maria) wreekt zich de versterkende werking van de muziek en wordt deze sentimenteel, terwijl de muziek juist daar een tegenwerking zou moeten hebben.

Dan is ook de afwisseling minder tussen de scenes, doordat we lange toespraken krijgen van mensen die allemaal willen zeggen wat hun instituut wil en doet. Heel belangrijk, maar in de dialoog vorm kom je veel meer te weten en het is ook aantrekklijker, want je krijgt meer tempo in je film.

Dat is het gevaar van alleen schrijven, produceren en regisseren. Je mist een producer die met wat meer afstand naar de film kijkt en in dialoog met de regisseur werkt. Maar dat heeft ongetwijfeld te maken met budget, produktieomstandigheden, geld.

En je ziet dat de lokale produkties razendsnel aan kwantiteit en kwaliteit winnen, dankzij de initiatieven van instanties als Maduro en Cede Antias en de overheid moet zorgen niet achter te blijven. Want het barst hier op de Antillen van talent, zowel qua spel als regie en vooral het medium t.v. is erbij gebaat om filmmensen veel ervaring op te laten doen. Geld beleid en doen.

Want ik denk dat veel mensen reikhalzend uitzien naar een volgende produktie, waarin de sociale problematiek van de Antillen op 'n derlijke informatieve en beeldende manier naar voren wordt gebracht. Pacheco: "Sigi pa dilanti!".

GUUS DE SAIN.

WILLEMSTAD — In het auditorium van Huize Welgelegen geeft het Curaçaose jeugdorkest maandagavond in symphoniebezetting een concert, voor welk programma men sedert januari aan het repeteren is. In december werd een dergelijk concert een succes. Het programma begint met het Concert no 2 in d voor viool van de Poolse componist Henri Wieniawski, een van de meest briljante vioolconcerten uit het repertoire. Daarna volgt de welbekende Tzigane, Rapsodie de concert pour violon et orchestre van de Fransman Maurice Ravel, waarbij de harp een belangrijke obligaatpartij heeft. In deze werken is Eric Gorsira vioolsolist en heeft hij Frank Davelaar verzocht als dirigent op te treden. Na de pauze wordt eerst An outdoor overture van de Amerikaanse componist Aaron Copland ten gehore gebracht. Dan volgt het beroemde An die schonen Blauen Donau, Walzer op 314 van Johann Strauss en besloten wordt met de Russian Saillor's dance uit het Ballet "The Red Poppy" van de Rus Reinhold Gliere. In al deze werken na de pauze neemt ook het slagwerk een belangrijke plaats in. Bijzondere steun voor deze concerten (er worden ook schoolconcerten gegeven) mocht het orkest ontvangen van Algemene Bank Nederland, Cultureel Centrum Curaçao, Curaçaosche Kunstkring en VGKS. De toegangskaarten zijn verkrijgbaar bij Toko Zuikertuintje.

Het weer

Weersverwachting geldig tot morgenmiddag 12 uur. Licht tot half bewolkt met geen neerslag van betekenis. Vrij krachtige, af en toe krachtige oostelijke wind.

Weeroverzicht

In het Caribisch gebied bevinden zich momenteel geen storingen die van betekenis zijn voor het weer op de Benedenwindse eilanden. In de komende 24 uur wordt dan ook weinig verandering in het huidige weerbeeld verwacht.

Ingezonden

Vereniging van Kath. leerkrachten

Het was voor mij goed nieuws te lezen dat katholieke leerkrachten een vereniging hebben opgericht om de katholieke principiele belangen bij het onderwijs te behartigen. Of hij een vakbond wordt of niet, in ieder geval is dit initiatief een stap in de goede richting, daar de principiele, katholieke principes al lang niet meer veilig zijn bij de VLC. Uit het recente verleden is gebleken dat de woordvoerders van de VLC geen blijk geven van kennis, omtrent de rechten van het confessioneel onderwijs. Blijkbaar weet de woordvoerder van de VLC niet wat vrijheid van godsdienst in een democratisch land inhoudt, n.l. niet, dat je NIET TEGEN een bepaalde godsdienst bent, maar dat ieder vrij is om zelf de confessionele richting te bepalen bij het geven van dat onderwijs; en daarbij volgens de Staatsregeling van de Nederlandse Antillen (stb. 1955 no.136, P.B. no.32) grondwettelijke rechten heeft. Iedereen die in een bepaald land woont dient de wetten van dat land te eerbiedigen.

De genoemde rechten worden door een Stichting i.c. het RK Centraal Schoolbestuur behartigd. Hieruit voortvloeiend mag het RK Centraal Schoolbestuur dan ook zelf uitmaken wie wel en wie niet in dienst genomen wordt. Als het RK Centraal Schoolbestuur dit fundamenteel recht BETWIST zoals in het verleden is geschied, dan IS het werkelijk de hoogste tijd voor een confessionele Vereniging.

Het feit ook, dat er door een van de woordvoerders van de VLC verondersteld is, dat het RK Centraal Schoolbestuur achter de oprichting van de AMK staat, getuigt van gebrek aan respect en is ook kleinerend. Zou een heel korps katholieke onderwijzers en onderwijzeressen ZELF niet het initiatief kunnen nemen om voor zijn/haar confessionele belangen op te komen?

Bij deze mijn blijk van waardering voor dit initiatief.

Houdt goede moed!

Een ex-onderwijzeres
S.SNIJDERS-SPROCK

Ganando di Alpha ku skor di 10-3

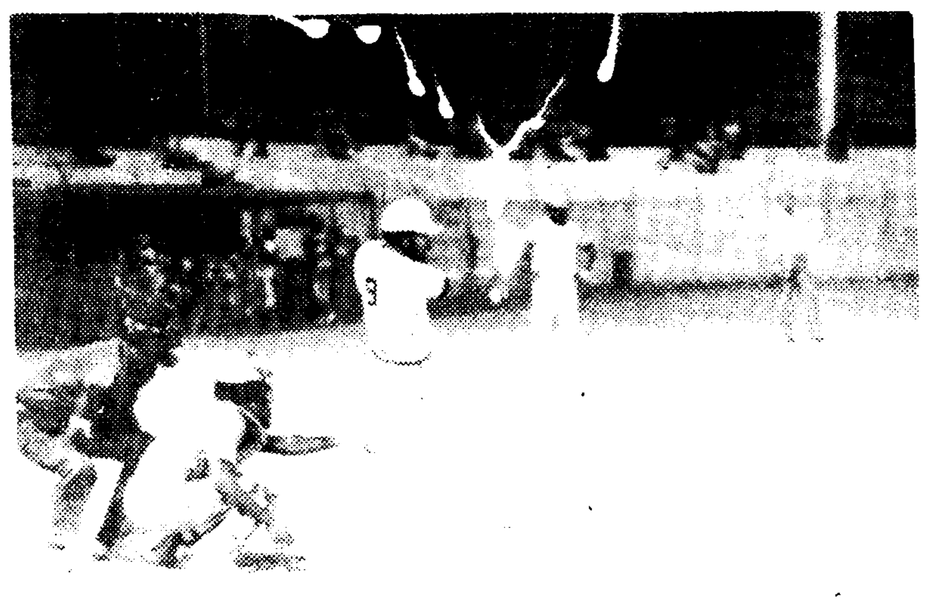
Rendimentu Cobras hopi mas positivo

WILLEMSTAD — Cobras/Banko di Caribe a aserka e grupo ku ta enkabesa e tabla di posishon den beisbol doble A te na 1 1/2 wega obteniendo ayeranochi un viktoria kómodo di 10-3 riba Alpha/Zelbo. Tabata di dos triunfo sigí pa Cobras ku ta logrando un rendimentu muchu mas positivo ku den e di dos buelta dje kampeonato.

Ademas e ekipo di Kwartier a selebra ayeranochi e regreso di dos di su balornan grandi ku ta Eligio Kelly kende despues di un ausensia largu debí na un leshon na su brasa a bolbe aktua riba montíkulo - por sierto hasiendo esaki den forma satisfaktorio - i Leonard van 't Kruis kende ta sin duda un refuerso den e aspekto ofensivo. Tumando na konsiderashon e manera ku e ekipo a funkshona den último enkuentronan i tambe e regreso di Kelly i Van 't Kruis sin duda tin lugá pa optimismo serka Cobras pa loke ta e chensnan di klasifikashon i kisas asta pa yega mas leu ainda den e kampeonato.

Aunke e tabatin un poko problema ku su kontrol, Kelly a mustra bastante kómodo ayeranochi riba montíkulo loke ta un indikashon ku lo mira hopi mas di dje den e kampeonato aki. Kelly a pitcha 4 2/3 di inning i a permiti 4 hit (entre kua un bataso di kuater skina) i duna 8 base por bola. Un aktuashon kisas no briyante pero si un prueba ku e ekipo lo por bai konta atrobe ku su servisio komo lansadó. Algu ku ta bini hustamente na bon tempu, awor ku ya a drenta di tres buelta i ku e preshon ta bai aumentando. Di Van 't Kruis tambe Cobras a haña e trabou ku e manager Fichi Fleming a spera. El a resulta un bon sosten pa Rutsel Paulina i Bencho Imperator kendenan te awor tabata e únikonan ku por a karga e ekipo ofensivamente. Van 't Kruis a empuha 3 di e 10 karedanan di Cobras.

E nobena di Kwartier a kore ku tantu e pitcher habridó Percy Schoop komo ku Elmus da Costa Gomez den e promé kuater entradanan anotando un total di 8 kareda: unu den e promé inning, dos den di tres i no menos ku sinku den e di kuater entrada. Ricardo Rojas a releva Da Costa Gomez despues

...Leonard van 't Kruis den akshon....

i a kumpli ku un bon labor sakando e bateadónan di Cobras den varios inning pa via rápido. E homber responsabel pa e tres karedanan di Alpha tabata Alvaro Asunción. El a kohe un di e fastballnan di Kelly bon riba bate i a saka e bala den leftfield. Ramses Sprock ku a aktua den relevo pa Cobras i ku a resulta tambe e pitcher ganadó tabata impreshonante. El a permiti solamente 1 hit durante resto di e partido, esta for di e momentu ku el a tuma over di Kelly den di sinku.

E numeritonan final dje partido: pa Cobras 10 kareda, 9 hit i 0 eror i pa Alpha 3 kareda, 5 hit i 3 eror. Ganadó tabata Sprock i pèrdèdó Schoop.

Ku e triunfo dj'ayeranochi Cobras a nivela su rekord. E ekipo tin awor 7 ganá i 7 perdí i nan a aserka Alpha i Wild Cats - tur dos un rekord di 8-5 - hopi.

PZN in water-polo-finale

WILLEMSTAD — De waterpolo-competitie loopt op zijn laatste benen; zaterdag wordt de laatste ronde afgewerkt en zondag zijn de finales. Zeker is dat PZN in de finale komt, wie de tegenstander is, moet nog beslist worden: de Treffers of de Kneuzen-ploeg.

In het voorbije weekeinde werden vier wedstrijden van de jeugd-competitie afgewerkt. Daarbij bereikten de Treffers en de Kneuzen een basket-balstand van 15-11, in het voordeel van Treffers. In kort bestek krijgt men het volgende beeld van de wedstrijden: KNEUZEN-PZN:PZN zag kans om de 1-3 achterstand aan het einde van het tweede kwart om te zetten in een 6-3 voorsprong. In het 3e kwart werd Gerard Zwiers van PZN door scheidsrechter Marc Heide voor de duur van de wedstrijd uitgesloten wegens slaan, maar de Kneuzenploeg wist geen voordeel uit zijn numerieke meerderheid te trekken. PZN wist zelfs de voorsprong tot 10-6 uit te breiden, hetgeen ook de eindstand werd. Opvallend was het spel van Marille Goudberg (PZN) die in deze zware wedstrijd vijf doelpunten wist te scoren. L'EQUIPE Sublime (LES) -Treffers: Tot het begin van het 4e kwart ging de wedstrijd gelijk op: de stand was toen 4-4; toen pas wist men bij de Treffers door te drukken en kwam men op een 7-4 voorsprong uit. Vlak voor het einde kon de goedspelende Richard Majoor (hij scoorde in totaal viermaal) nog iets terug doen door de achterstand voor LES tot 7-5 te verkleinen. Verder kwam men echter niet.

LES-PZN (op zondag gespeeld); tot halverwege het 2e kwart kon LES de PZN-machine welke zonder de geschorste Gerard Zwiers draaide bijhouden: (5-5). Hierna liep PZN geleidelijk aan weg zodat aan het einde van het 3e kwart de stand 10-5 was. Het 4e kwart was voor PZN de periode om het wat rustiger aan te doen; zo kon LES nog wat inlopen. De eindstand werd 12-8 voor PZN. Giovanni de Freitas nam acht en Petra Bekaert vier doelpunten voor hun rekening voor PZN. KNEUZEN-Treffers; de ploegen die samen de tweede plaats deelden: meteen trok Treffers fel van leer; men liet er geen twijfel over bestaan dat men de winst wilde binnen halen. Gedurende de gehele wedstrijd stond men dan ook voor. Het werd een doelpuntrijke wedstrijd: 15-11 voor Treffers. Jan Hendrik Majoor van de Treffers nam er zes voor zijn rekening bij de Kneuzen scoorde Rob Luiken zevenmaal.

PZN is zeker van een finale plaats: LES zal zeker uitkomen om de derde of vierde plaats. De stand is nu: 1 PZN 9-5 (49-32), 2 Treffers 6-5 (40-40). 3 Kneuzen: 4-5 (35-54) en 4 LES: 1-5 (33-41).

Zaterdagavond wordt - de laatste competitieronde gespeeld: de wedstrijden zijn zoals gewoonlijk te Rust en Burgh. Zondag zijn de finales: om vijf uur om de derde en vierde plaats, om zes uur om de eerste en tweede plaats.

KAREDA DI KABAI: 14 JUNI

WILLEMSTAD — Fundashon pa promoshon di hipismo Kurasolenjo ta organisa diadomingo trobe kareda di kabai den Hipodrome Koral Tabak. E organisadornan ta sigur ku e publiko lo hanja karedanan kandeloso. Algun kabai lo hasi nan debut. Ennia a perkura pa un premio pa e gran klasiko de Las Yequas i de AAA tin e White label trofee. Pa prome lo kore El punto Marisal, Humberto B, Campesina II i Thoroughbreed.

E programa ta lo siguiente: 1C Shoshoni, El uniko, Rachel Kitana, Colombina, Gringo, Cocoroca, Kantinflas, 2 paso Sargento, Gueno, White eagle, Sun Catcher, Pajarito, Carino i Podhashy 3B Gringo, Trujillo, Gina i Shon Cyclon 4 Paso: Fantastico, Picdo, Principe i High Intrest: 5-B; Den Magajanos, Topogigo i Carino; 6-A; Friek, Sorpresa, Romanita, Pequeño i Trujillo; 7AA. El Monono, Pele, El Rockey, Kid Ali Baba, Thoroughbread, Paga Candela i Petrolero; 3z 8 AAA Gelinette II, Super Gial, La Pollera, Baya Hibe, Pasatora i Luna de octubre; 9AAA Little Luke. Marisol, Oro way i El Punto. 10AAA Romex Campesina II. Humberto B i Black Moza.

Robin Hood naar Curaçao

PARAMARIBO — De delegatie van RobinHood vertrekt vandaag naar Curaçao in verband met de wedstrijd tegen semi-kampioen Sithoc.

De wedstrijd wordt gespeeld in het kader van het CONCACAF-toernooi voor clubkampioenen.

De delegatie bestaat uit de volgende personen: spelers: E.Leilis, W.Saimo, W.Garden, G.Bouwman, R. van Throo, R.George, A.Ramroach, M.Lieveld, K.Darmin, K.Stjeward, R.Entingh, G.Muskiet, U.Klinker, S.Rustenberg, M.Grando. R.Calor en H.Berenstein.

Delegatieleider is Henry Clove; verzorgers: Fung A Wing, Ro Kolf en Stan Akum van de technische leiding.

Voetbaltoernooi inzet strijd van tv-stations

Cruyff aangetrokken als gastspeler Milan

MILAAN — Het z.g Super Mondial-voetbaltoernooi, dat van 16 tot en met 28 juni in Milaan wordt gehouden, is de inzet van een strijd tussen twee Italiaanse televisiestations. Het toernooi, waarin Feyenoord, Santos (Bra), Penarol (Uru), AC Milan en Inter (Ita) in een hele competitie uitkomen, is een geesteskind van het commerciele station Canale 5. Het station wil geen kans onbenut laten kijkers af te snoepen van de staatsomroepmaatschappij RAI.

Kanaal 5 heeft in het 82.000 plaatsen tellende San Siro-stadion negen camera's opgesteld, die uit alle posities het spel zullen volgen. De tv-rechten zijn reeds verkocht aan tien Zuidamerikaanse landen en de Italiaanse firma hoopt de komende dagen nog meer contracten af te sluiten voor de vijftien uur voetbal, die verpakt in reclame-boodschappen wordt uitgezonden.

Door het aantrekken van Johan Cruyff, die voor een bedrag van 150.000 dollar als gastspeler vier wedstrijden bij AC Milan zal spelen, hoopt Italianen te verleiden om het voetbalgebeuren te aanschouwen. Cruyffs gage voor zijn optreden bij AC Milan ligt 50.000 dollar hoger dan de premie die de winnaar van het toernooi ontvangt. Het is de bedoeling dat het toernooi jaarlijks wordt gehouden en in 1985 zal uitmonden in een ontmoeting tussen de winnaars van de voorgaande toernooien. Inmiddels zijn twintig clubs die de Europese dan wel Zuidamerikaanse beker hebben gewonnen, benaderd voor de serie wedstrijden.

Cynici in Italie zeggen dat Canale 5 zich weinig bekommert over het feit of het vierjarenplan afgemaakt zal worden. Het enige doel van het commerciele station is volgens hen zoveel mogelijk televisiekijkers weg te lokken van de RAI. Dat zou dan vooral deze zomer moeten gebeuren. Zij stellen ook dat er weinig ruimte is voor een nieuw groot toernooi en dat de clubs, die volgende week een begin amken met het toernooi internationaal bepaald niet meer tot de absolute wereldtop behoren.

WILLEMSTAD — Op het terrein van Post VI wordt dit weekeinde een achttal wedstrijden gespeeld in het kader van het toernooi van de Uni Tur-liga. Het programma ziet er als volgt uit: zaterdag 10.00 uur Huizerstars-Pepina; 11.30. uur Warda D-SWRC; 13.00 uur Uniko-Cicoza en 14.30 uur Family-KAE; zondag 10.00 uur Family-Pepina. 12.00 uur Concorde-Cicoza; 14.00 uur Pepina-Uniko en 16.00 uur Teremoto-KAE.

Finalnan di tennis ser pospone

WILLEMSTAD — Pa motibo di enfermedad di un di e finalistanan di tenis doble mixto klase A i doble caballeros klase A, kual riba orden di dokter no por hunga tenis, e finalnan a wordu pospone pa 5 dia ku aprobashon di e otro finalistanan. CLTB ta rekonose ku den pasado otro desishonan a wordu tuma, ma teniendo kuenta ku e cirkumstanshanan di higiena di aktualidad i pa buena marcha di e deporte tenis, CLTB a jega na e konklushon ariba menshona. CLTB ta partisipa ku e wega di doble, mixto klase A lo sigi diamars 16 di juni 81 i e doble kaballeros lo ta programa pa 18 di juni 1981. E entrega di premio na e otro finalistanan lo tuma lugar diadomingo 14 di juni '81, despues di e wega doble damas klase A, na e kanchanan di CSC. Tur hende ta bon bini.

Flying six-Hurricane: propaganda pa volibol

WILLEMSTAD — E ekipo di Flying Six patrosiná pa V.M. Constructors diarazon anochi a zona un kampanaso ora ku nan a derota e favoritonan Hurricane 3-2 den un emoshonalmente partido ku a dura mas di dos ora i mei. E wega aki ku a ser bon dirigí pa Roy Rosalia y Henk d'Arnault por ser konsiderá komo e mehor wega femenino ku nos a mira ultimo tempu.

E wega tabata karakterisá pa fuerte atake i bon defensa. Hurricane tabata mas fuerte den atake pero e defensa será di Flying Six a evitá ku e muchanan di Carlos Larmonie a bai ku e viktoria. Pa e ganadornan a destaká enormemente Maritza Adamson ku tabata e persona ku tabata duna e set-up-nan bon koloka pa su hungadornan manera Rugia Kwidama y Shirley Schoop. Pa Hurricane Poppy Cornelia tabata e mehor. E wega a bai di e siguiente manera. Flying Six a gana e prome set ku skore di 15-12, pero Hurricane ku bon atake di e.o. Poppy van Lamoen a tuma e mando i a gana e siguiente dos setnan 15-9 y 15-4. E dos ultimo set tabata sumamente emoshonante ku dos ekipo ku tabata lucha pa bida y morto pa e puntonan. Flying Six a gana ambos set ku minimo diferensha 16-14 i 15-13.

Den e wega aki ambos ekipo a merese e viktoria i nan wega tabata un bon propaganda pa e deporte di volleyball.

Den e otro wega di maskulino klase A Banco Industrial de Venezuela a gana di Jums 2-1. Jums ku a kuminsa e kampeonato un tiki swak, ta birando kada dia mehor i diarazon a duna BIV fuerte bataya. Den partido di damas Silver Blasters a sigi ku su racha di viktoria ganando CDM Yellow Birds 2-0 ku parsialnan 15-1 y 15-10.

...Flying Six i Huricane a duna e publiko un bunita demostrashon di volibol...

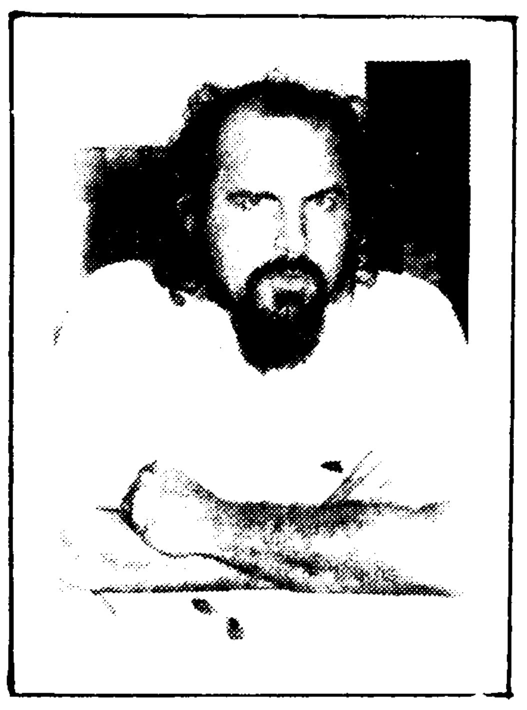
Korsou (volibol) ta bai Venezuela

WILLEMSTAD — Diabierne (awe) tardi pa mitar di kwater e selekshon maskulino i femenino lokal ku ta forma e base di selekshon antiano pa e weganan de Norceca na Mejico ta sali pa Venezuela pa partisipa den algun wega di Fogeo kontra di e selekshon Venezolano.

E selekshon lokal ja pa basta luna ta den un training pisá i nos tin hopi speransa ku nan lo duna un bon papel. Ta aplaudi bek e hecho ku directiva di CuVoBo a disidí di manda e selekshon aki Venezuela ja ku esaki ta indispensabel den un preparashon pa un kampeonato kaminda nan lo tin ku bai enfrentá paisnan fuerte manera Cuba, Canada, Estados Unidos Mejico etc etc.

En bista di e viaje aki TUR e weganan di diabierne y diadumingu awor a ser cancela.

ALM doorbreekt ons isolement.

SR. ERROL COVA

"Onze nationale luchtvaartmaatschappij -- de ALM -- verdient de totale steun van onze gemeenschap. Een eigen luchtlijn is vooral voor de bewoners van een groep eilanden bijzonder belangrijk. Zij vormt namelijk een instrument om het geografisch isolement te doorbreken. Het maakt de wereld om ons heen beter toegankelijk voor ons volk. Het kontakt tussen volkeren is immers een belangrijke voorwaarde voor onze eigen individuele en kollektieve ontwikkeling.
Het uitwisselen van gedachten, het leren kennen van andere kulturen, normen en tradities geven ons het gevoel deel uit te maken van een wereld waarin de belangrijkste faktor nog altijd is: de mens. Bovendien vormt de ALM ons internationaal visitekaartje."

ALM
ANTILLIAANSE LUCHTVAART MAATSCHAPPIJ

Te koop

A.K.C.
Fox Terriers
Pit Bull Terrier
Cocker Spaniel
Pups

Tel.: 35747 - 34473

Curaçao
Stone Crushing
Plantage Patrick
heeft in voorraad:
* Gemalen zand Unitur
* Steenslag en
* Zeezand

Tel.: 641794
voor bestellingen

TE KOOP GEZOCHT

Woonhuis in rustige buurt. Minstens twee slaapkamers. Bereid te betalen tussen Fl. 100.000,-- en Fl. 180.000,--

Gelieve schriftelijke aanbieding te richten aan VEDEKA, buro van dit blad.

Kom bij ons langs!

waar U van harte welkom bent!

Grote collectie: DAMESKLEDING, TEENER-, BABY- en KLEUTERKLEDING. Wekelijks krijgen we nieuwe zending binnen naar de laatste mode.

Jurken, pantalons, blouses, jeans etc.
Ook DAMESSCHOENEN in verschillende kleuren en modellen.

Alles tegen zeer redelijke prijzen.

SPECTRUM N.V.
Heerenstraat 17 Tel.: 613374 - 613722

---

meubelnieuws...

Wij hebben zojuist fraaie EETKAMERSTOELEN in diverse kleuren binnen gekregen. Komt U ook eens kijken naar onze nieuwe collectie HANG- en WANDLAMPEN.

KOOYMAN
SANTA ROSA · SANTA MARIA

Een vrolijk blijspel van Neil Simon gebracht door het Nederlandse toneelgezelschap van

HOOFDSTUK TWEE

Luc Lutz
met
Simone Rooskens
Gerard Cox
Ronnie Bierman

in **Centro Pro Arte**, op 26 en 27 juni.
Aanvang 20.30. Kaarten verkrijgbaar bij Toko Toko Zuikertuintje, V.G.K.S. en C.P.A. ad NAfl. 15,--.

Dame 48 jaar
zoekt
WERK
in een bejaarden tehuis of om een bejaarde te helpen.

Brieven onder letter S. Bureau van dit blad.
Amigoe Scharpenheuvel z/n Curaçao

BETONCENTRALE
TOMCO N.V.
Tel. 374...
Voor Funderingen Vloer- en Zingtegelken

MORET & LIMPERG,
accountants

heeft een vakature voor een

GEROUTINEERDE TYPISTE

Schriftelijke sollicitaties kunnen worden gericht aan Postbus 626.

Telefonische afspraken kunnen worden gemaakt via telefoonnummer 611788.

CARESTO
Te koop
George Madurostraat 23 Aruba

Voor en achterporch, woonkamer, eetkamer, keuken, vier slaapkamers, drie badkamers, garage en berging.

Direkt opleverbaar NAfl. 160.000,-- kosten koper.

Informatie:
Caresto Curaçao, tel.: 614744.

Wij zijn de lokale vestiging (ca. 150 Medewerkers) van Pierson, Heldring & Pierson N.V., een internationaal georiënteerde Nederlandse bank, die zowel in binnen- als buitenland werkzaam is op praktisch ieder bancair gebied, zoals kredietverlening, merchant banking, effectenhandel en vermogensbeheer alsmede het gehele scala van trustzaken.

Ter versterking van onze Banksector zoeken wij een

CHEF SECTIE EFFECTEN

Deze medewerker is verantwoordelijk voor een correcte administratie en behandeling van effecten-orders. Tevens geeft hij leiding aan 2 medewerkers.

Vereisten

- Middelbare schoolopleiding
- NIBE-cursus (basis + effecten)
- Goede beheersing van de Nederlandse en Engelse taal, zowel schriftelijk als mondeling.
- Ervaring op het gebied van effectenadministratie en handel.
- Leidinggevende capaciteiten.

Wij bieden een uitstekend salaris alsmede voortreffelijke secondaire arbeidsvoorwaarden zoals 8% vakantietoelage, 13e maand, winstuitkering, premievrije AOV en pensioenregeling, tegemoetkoming in studiekosten, etc.

Sollicitatie gelieve U te richten aan: PIERSON, HELDRING & PIERSON (Curacao) N.V., Afdeling Personeelszaken, Postbus 889, Willemstad, Telefoon 613955 (voor telefonische inlichtingen toestel 277).

Pierson, Heldring & Pierson (Curaçao) N.V.

Vrijdag 26 juni 1981 om 19.00 uur wordt er een ALGEMENE LEDEN VERGADERING gehouden in het Shell Werknemers Recreatie Centrum te Suffisant.

AGENDA

1. Opening.
2. Vaststelling van de notulen van de vorige vergadering.
3. Het verslag van het hoofdbestuur over het afgelopen verenigingsjaar.
4. Het financieel beleid van het hoofdbestuur balans en exploitatie rekening.
5. Het verslag van de kascommissie.
6. De begroting van inkomst en uitgaven voor het lopende verenigingsjaar.
7. De verkiezing van de leden van het hoofdbestuur.
8. De verkiezing van de leden van kascommissie.
9. Rondvraag.
10. Sluiting.

Het bestuur van Shell Werknemers Recreatie Centrum.

CURAÇAO HILTON
HILTON INTERNATIONAL CURACAO

has vacancy in the Engineering Department for someone who possesses the following qualifications:

knowledge of electricity, refrigeration & airconditioning and general mechanic.

The candidate will be trained to occupy a staff position.

Applicants to see the Personnel Manager daily between 9.00 a.m. and 4.30 p.m.

FABULOUS NEW YORK... AND THE BEST WAY TO GET THERE RESTED BUT EXHILARATED IS ABOARD AMERICAN AIRLINE'S SPACIOUS AND COMFORTABLE WIDE BODY JET...

American's dependable flight to New York takes you to our own terminal where you'll clear immigration and customs quickly and pleasantly. And, where you can make connections to almost any major city in the world.

Daily schedule, except Thursday
Departs Aruba 15:15, Curaçao 16:20
Arrives New York 19:40

Call your Travel Agent or American Airlines
Aruba 22700... Curaçao 81081 or 81082.

American Airlines

Friendly and dependable service is one of the things we do best.

Stock closing prices

Information given by Bache Halsey Stuart Shields Inc., Curaçao Plaza hotel, tel. 11234

DJII 1007.42 (993.88) up 13.54, VOLUME 59.860.000

ALD	ALLIED CORP.	54 5/8	GR	GOODRICH	25 1/4
ALS	ALLIED STORES	29	G	GREYHOUND CORP	19 1/4
AMR	AM. AIRLINES	19 7/8	GO	GULF OIL	33 3/8
ACY	AM. CYANAMID	35 1/8	GW	GULF & WESTERN	20 1/2
AMI	AM. MEDICAL INT	44 3/4	HLT	HILTON HOTELS	49 7/8
T	AM. TEL. & TEL.	57	HCA	HOSPITAL CORP OF AM.	47 1/4
ASA	ASA LTD	49	IBM	IBM	59
BAM	BANK AMERICA	27 5/8	IFF	INT. FLAVORS+FRAG.	21 7/8
BBF	BARNETT BANKS OF FLA.	39 3/4	IP	INT.PAPER	48 1/2
BOL	BAUSCH & LOMB	56 3/8	ITT	INT. TEL + TEL	32 1/8
BPY	BEATRICE FOODS	22 7/8	KMB	KIMBERLY CLARK	68 7/8
BS	BETHLEHEM STEEL	26 1/4	KLM	ROYAL DUCTH AIRL.	47 5/8
BDK	BLACK & DECKER	18 7/8	LIT	LITTON	71 1/8
BA	BOEING CORP	30 5/8	MMM	MINN.MNG.MFG	60 1/2
BCC	BOISE CASCADE	46 1/2	NSM	NATL. SEMICONDUCTOR	32 7/8
BOR	BORG WARNER	50	NL	NL INDUSTRIES	36 1/2
BGH	BURROUGHS	42 5/8	OXY	OCCIDENTAL PETROL	29
CP	CANADIAN PACIFIC	39 1/8	PN	PANAM.W.A.	4 7/8
CBS	CBS INC.	58 1/2	PEP	PEPSI.CO	37
CMB	CHASE MANHATTAN	35 1/2	PFE	PFIZER	52 3/8
FNC	CITICORP	29 1/4	P	PHILIPS PETR.	37 3/8
KO	COCA COLA	38 7/8	MO	PHILIP MORRIS	50 1/2
CL	COLGATE PALMOLIVE	17 1/8	PG	PROCTER&GAMBLE	75 1/2
CSP	COMBUSTING ENG	39 3/8	RAM	RAMADA INNS	11 3/4
CDA	CONTROL DATA	77 7/8	RJR	REYNOLDS IND	44 3/4
DKI	DART & KRAFT	50 1/8	RD	ROYAL DUTCH PETE	32
DEC	DIGITAL EQUIP.	108 3/8	SFF	SANTA FE	25 1/2
DIS	DISNEY PROD.	66 1/8	S	SEARS ROEBUCK	19 3/4
DOW	DOW CHEM	32 5/8	SKL	SMITH KLINE	85 3/4
DD	DUPONT NEMOURS	54 7/8	SY	SPERRY CORP	50
EAL	EASTERN AIRLINES	12 1/4	SN	ST OIL IND	54 1/8
EK	EASTMAN KODAK	77 7/8	SRT	ST REGIS PAPER	38 1/8
XON	EXXON	68 1/4	TGT	TENNECO	38 7/8
FDS	FEDER. DEPT, ST.	40 1/4	TX	TEXACO	35
FLR	FLUOR	36 3/4	TXN	TEXAS INSTR.	108 1/2
PMC	FMC CORP	30 7/8	TW	TRONS WORLD	27 3/8
F	FORD MOTOT	23 3/8	UNP	UNION PACIFIC	56
FWC	FOSTER WHEELER	19	UB	UNITED BRANDS	12 7/8
GD	GENERAL DYNAMICS	33	UTX	UNITED TECHN.	56 3/4
GE	GENERAL ELECRIC	66 7/8	X	US STEEL	30 3/8
GM	GENERAL MOTORS	55 3/8	WMX	WASTE MANAGEMENT	116 1/2
GY	GENERAL TIRE	28 1/4	WFC	WELLS FARGO	33 3/4
GX	GEO INTERNATIONAL	37 1/2	WY	WEYERHAUSER	34 1/2
GP	GEORGIA PACIFIC	28 3/8	Z	WOOLWORTH	25 1/8
GS	GILLETTE CO.	33 3/8	XRX	XEROX CORP	55

AMSTERDAM CLOSINGS

AKr/tA	AKZO	26	MIr/tA	NMB	156
ABr/tA	ABN	284	OGr/tA	OGEM	5.9
AVr/tA	AMEV	89.10	OMr/tA	VAN OMMEREN	32.20
AOr/tA	AMRO	53	PIr/tA	PHILIPS	24.20
HBr/tA	HEINEKEN	53.50	RBr/tA	ROBECO	239
HOr/tA	HOOGOVENS	18.10	RCr/tA	ROLINCO	259
KLr/tA	KLM	121.60	RDr/tA	ROYAL DUTCH	83.60
NNr/tA	NATL. NEDL.	111.70	UNr/tA	UNILEVER	145.20
NEr/tA	NED. LLOYD GROUP	128.20	WSr/tA	WESSANEN	57.50

DUTCH GLDR		open	close
GOLD	New York	37.48 (2.668)	37.44 (2.671)
PLATINUM	New York	462	466.25
SILVER	New York	442	448.35
	New York	10.15	10.32

NYSE MOST ACTIVES
001 900 AMERCAN CAN
40 3/4 up 7/8
639 300 AT & T
57 unch

ASE MOST ACTIVES
262 000 DOME PETE
17 3/4 up 1/8
227 200 WANG LABS
38 1/4 up 3/4

TREASURY BILLS RATES
13 weeks 14.57
26 weeks 13.87

FEDERAL FUNDS
18 1/2 pc bid

A strong and steady rise through the DOW Jones industrial average solidly over the 1000 mark in heavy trading. Analysts said there was no single reason behind the rise. The industrial were up more than 13 points to above 1007 – the highest close since April 28 when it was 1016.93 and the first close over 1000 since April 29. Volume climbed to nearly 60 million shares.

As said there was no single reason for the market's strong showing. But the pessimism yesterday over prospects for a new oil embargo has been fully discounted. Bonds today were firm. The domestic oils which had been higher earlier in the week on the Mid-East situation turned easier and interest rates are continuing to ease.

The final Dow Jones industrial average close was 1007.42 up 13.54. There were 1 146 issues advancing, 432 declining and 342 unchanged. Volume totaled 59 860 000 shares yesterday; Average price per share was up 38 cts.

The American Stock Exchange index closed at 368.42 up 2.94. Volume totaled 6 085 900 shares compared with 5 700 000 shares yesterday. The average price per share was up 15 cts. There were 390 issues advancing, 236 declining and 168 unchanged.

PNP Jamaica breaks silence

KINGSTON(SNA) — The Jamaican Opposition Peoples National Party (PNP) broke its silence in the countrys parliament, announcing its plans for participating in the government.

Mr. Seymour Mullins leader of government business in the house said since the government was elected seven months ago the opposition was silent as it was necessary to give the government a honeymoon period to formulate its programmes. He noted that during the period the government had done a few good things, mainly to provide basic food items and mobilise international financing. He however, noted that the latter have had some adverse effects on the employment situation. He promised that the opposition will not embark on external criticisms to maligned the government for cheap political gains.

Mr. Mullins noted that the government had embarked on a free enterprise policy and he doubted whether it will be of benefit to the country.

US denies interference in Caribbean

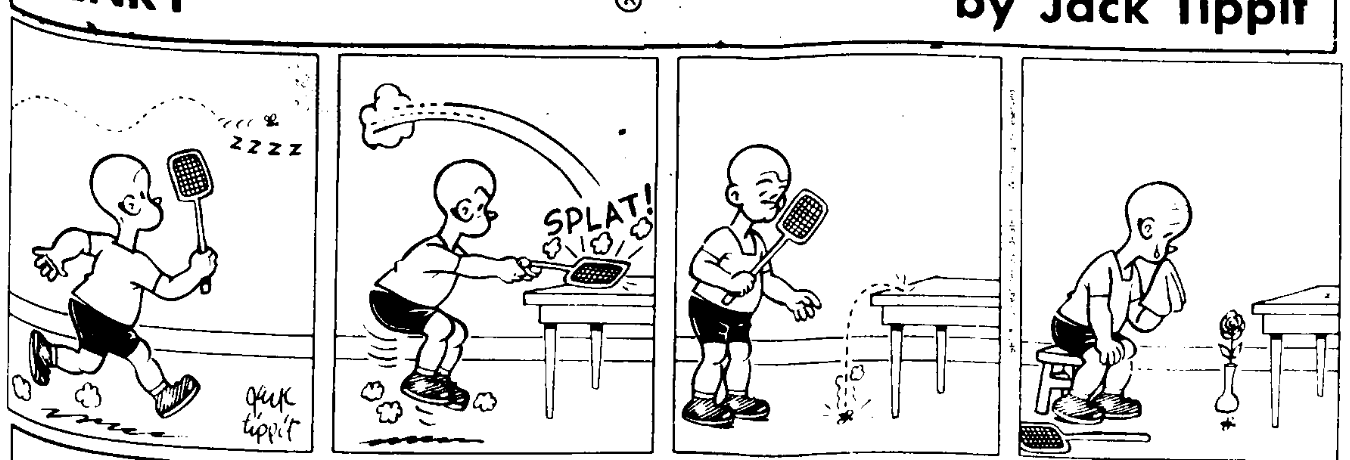
BRIDGETOWN(SNA) — The United States government has denied interference in the domestic affairs of Caribbean countries. The United States denial came in a statement replying to one made by the Secretary General of the Caribbean Conference of Churches, Dr. Roy Neehall that the Reagan administration had plans to intervene militarily in Grenada.

Dr. Neehall said he had seen an official document circulating in the region of the Reagan administration plan.

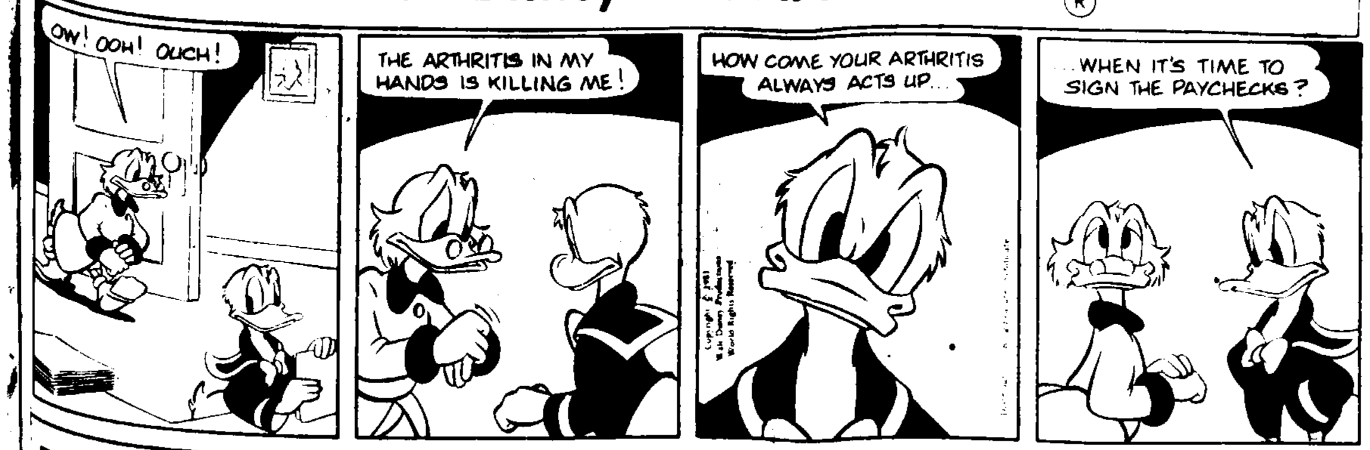
A spokesman for the United States embassy in Barbados, said that his government had always shown and will continue to show respect for the sovereign integrity for 11 nations in the region. He deemed the Neehall statement as unfounded. The Grenada government has also made accusations against the Reagan administration of having invasion designs.

English Companion

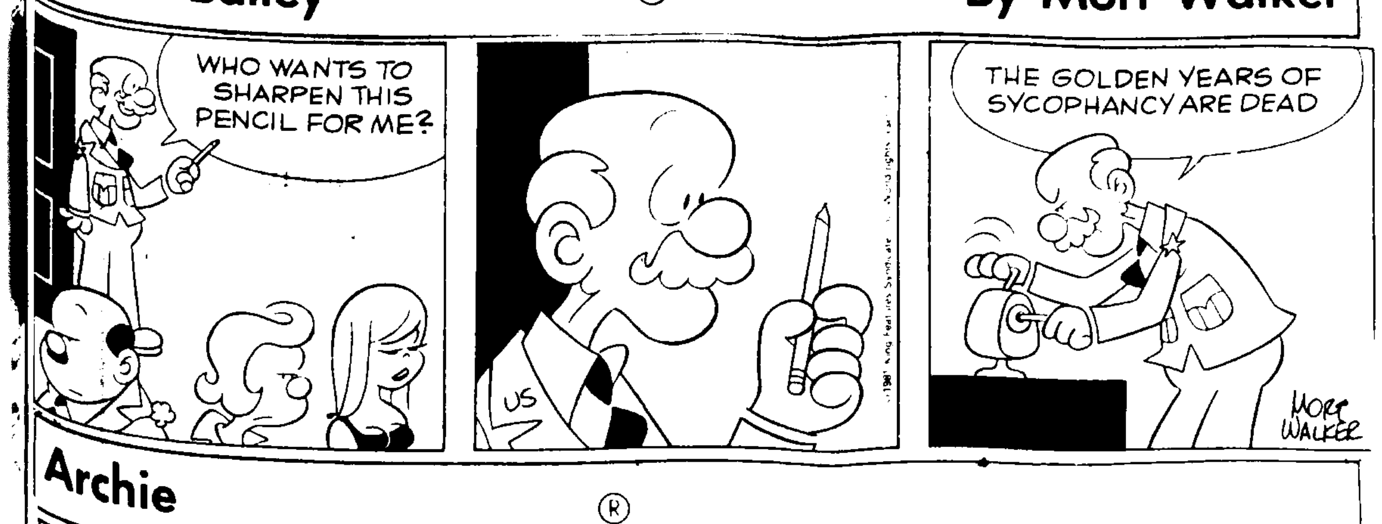
HENRY ® by Jack Tippit

Walt Disney's DONALD DUCK ®

Beetle Bailey ® By Mort Walker

Archie ®

WORLD IN A NUTSHELL

WASHINGTON — The United States has accused the Soviet Union of interfering in Poland's internal affairs by sending a highly critical letter to Warsaw urging an end to reforms. After the State Department made the accusation in a statement the Soviet Union underlined its growing anger with Poland's communist leaders by publishing the text of the letter. Western experts believe the letter poses a serious new risk of Soviet intervention in Poland.

WARSAW — Poland's communist leaders, responding to Soviet pressure, have promised to put their house in order but reaffirmed their commitment to reform. The undertakings were given in a central committee resolution broadcast last night after party leader Stanislaw Kania fought for political survival against pro-Moscow hardliners at an emergency meeting.

WASHINGTON — President Reagan said the United States would maintain close relations with Israel despite US condemnation of the bombing of an Iraqi nuclear reactor. He gave the assurance to Israel's ambassador after being told by five Arab envoys that the US decision to delay delivery of four jets was not enough to punish Israel for the raid.

BAGHDAD — The Arab League Foreign Ministers have called on the US and other countries to stop all economic, political and military support for Israel. Their demand for international sanctions came on the eve of today's UN Security Council meeting on the Israeli attack on an Iraqi atomic plant. In Tripoli, Libyan leader Muammar Gaddafi suggested an Arab reprisal raid on Israel's nuclear centre.

TEHERAN — Up to 3.000 people are feared dead in an earthquake which devastated a large part of Iran's southeastern Kerman province.

CAPE TOWN — Foreign Minister Pik Botha said major problems still had to be overcome before an internationally acceptable independence agreement could be found for South African-administered South West Africa/Namibia. After a day of talks with US Deputy Secretary of State William Clark he said they were still trying to find a way out of an impasse.

TEHERAN — Iran's revolutionary leader Ayatollah Khomeini has appointed a professional soldier to replace President Bani-Sadr as commander-in-chief of the armed forces. One of the first acts of the new commander, General Valliolah Fallahi, was to renounce military intervention in politics.

NEW DELHI — Afghanistan's President Babrak Karmal has relinquished his post as Prime Minister in the biggest government reshuffle since coming in in a Soviet-backed coup in 1979.

VIENNA — The Israeli raid on Iraq's nuclear reactor appears to threaten the system of international safeguards set up to prevent the spread of atomic bombs. This point was made by Sigvard Eklund, director-general of the International Atomic Energy Agency (IAEA), who described the Israeli attack as the most serious crisis the agency has faced.

WASHINGTON — The supreme court decided to rule quickly on whether the agreement to free American hostages from Iran violated the rights of companies with claims against the Teheran government. The court voted 8-1 to give priority to hearing a case involving a Los Angeles engineering firm which won 3.7 million dollars in a lower court against the Atomic Energy Organisation of Iran (AEOI).

WASHINGTON — Congressmen overwhelmingly rejected efforts to stop government spending on developing the controversial neutron warhead and approved a five billion dollar bill for nuclear weapons projects. The House of Representatives threw out an amendment to delete funds for the warhead by 293 votes to 88 but the amount proposed for this was kept secret.

TEL AVIV — Israeli leaders are playing down a rift with the United States over Israel's raid on an Iraqi nuclear reactor and say the US will soon resume all arms supplies. The US suspended the delivery due today of four F-16 jets while the Administration and Congress investigate the raid. But Prime Minister Menachem Begin said last night the supply of aircraft will soon be renewed.

MOSCOW — The Soviet Union underlined its growing anger and impatience with Poland's communist leaders today by publishing a long warning letter it sent to Warsaw urging an end to reforms. But official Soviet media made no reference to an accusation by the United States that the letter, made public in Warsaw five days ago, constituted interference in Poland's internal affairs.

LONDON — African Foreign Ministers gather in Kenya next week to prepare for their leaders' annual attempt to forge political unity and end conflict on the continent. African diplomats say the most explosive issues at the 18th summit of the Organisation of African Unity (OAU) starting in Nairobi on June 24 will be the war in the Western Sahara and Libyan military intervention in Chad.

ROME — Japanese Prime Minister Zenko Suzuki, in Italy on the second leg of his six-nation European tour, begins talks today with acting Prime Minister Arnaldo Forlani. Diplomatic sources said the European Economic Community's trade deficit with Japan was certain to be prominent in Mr Suziki's talks with Mr Forlani and Mr Sonoda's discussions with Foreign Minister Emilio Colombo.

ACCRA — The long-suffering people of Ghana are giving a new twist to the politics of protest. National elections are not due until 1983, but as the country's economic slide continues Ghanaians have hit on an eloquent method expressing scorn for their rulers.

WASHINGTON — The US decision suspending delivery of four F-16 jets to Israel is designed to buy time to draft long-term policy following Israel's raid on an Iraqi nuclear plant, western diplomats said. The suspension and an accompanying statement that Israel may have substantially broken its pledge not to use its US arms for offensive purposes were aimed at the Arab Foreign Ministers who met yesterday in Baghdad, the diplomats added.

NEW DELHI — President Babrak Karmal of Afghanistan has given up his post as Prime Minister and promoted a member of his Parcham (flag) faction as successor, passing over his first deputy who belongs to a rival party faction.

PARIS — During its first three weeks in office the new French socialist government has taken some bold steps to bring about a drastic change of course for economic policy in France. François Mitterrand won his job as President last month largely by promising voters a fresh approach to the perennial problems of the 1970s — rising prices combined with low growth and high unemployment.

WELLINGTON — The imminent prospect of a South African rugby team touring New Zealand has completely divided the country's three million people. Opponents of the Springboks' tour of New Zealand, where rugby union comes close to being a religion, say that it should not play host to a group of sportsmen from a country that legislates for separate development on racial grounds.

ZAGREB, YUGOSLAVIA — A Croatian dissident, charged with anti-state activities and propaganda, dismissed his defence lawyers when he appeared in court, so forcing the postponement of the trial until June 22, legal sources said.

Baseball results

NEW YORK — Results of Major League baseball games played on Thursday:

NATIONAL LEAGUE
Chicago Cubs 6 San Francisco Giants 1; Montreal Expos 7 Atlanta Braves 0; St Louis Cardinals 2 Los Angeles Dodgers 1; Cincinnati Reds 5 New York Mets 2.

AMERICAN LEAGUE
Kansas City Royals 10 Toronto Blue Jays 5; Milwaukee Brewers 6 Texas Rangers 3; Chicago White Sox 3 New York Yankees 2; Detroit Tigers 7 Minnesota Twins 2; California Angels 7 Boston Red Sox 2; Seattle Mariners 8 Baltimore Orioles 2.

Koersen Centrale Bank

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.465	1.485	1.505
PND STERLING	3.425	3.48	3.54
NED GLD	66.35	67.07	67.87
BOLIVAR	42.51	41.63	42.43
ZW FRANCS	84.43	85.15	85.95
FR FRANCS	--.--	31.22	31.92
DUITSE MARK	73.93	74.65	75.45
SUR GLD	--.--	100.07	100.97
IT LIRE	1.18	1.48	1.54

"A Morose and Twitchy Lot"

ONE OF THE MOST common queries put to humor columnists is "Is it hard to write a humor column?" To which I respond:
1. Yes, and
2. Increasingly.

The second response applies to those of us - an already morose and twitchy lot - who call ourselves topical humor columnists. After perusing the newspapers, we take an event or a trend and twist it around to the point where at least some significant number of people will shake their heads and smile or laugh at the absurdity of it all. These days, though, it's getting harder and harder to find any event or trend that isn't already twisted to the point where one more twist would snap it.

(I am reminded of the two men speeding along on a cold winter day, one steering a motorcycle and the other sitting in the cycle's sidecar. The man in the sidecar signals to the driver to stop, explaining, after they came to a halt, that he is so cold he is going to put his woolen-lined leather jacket on backwards in order to better protect himself from the frigid air. (They start up again, but a couple of miles down the road they hit an icy patch, and the motorcycle shoots off into a ravine. A few minutes later a motorist, seeing a small collection of people at the roadside, stops and asks what has happened.
("The damndest thing," a man replies, in obvious distress. "I was the first one to arrive after two guys went off the road in a motorcycle and sidecar. When I reached them I saw that the driver was dead, but the man in the sidecar seemed OK, except that his head was tiwsted all the way around. So I twisted it back, and I'll be damned if the guy didn't drop dead right on the spot!") There I was last week, for example, scanning the newspapers for items that would lend themselves to the right amount of twisting. Most, as I've said, were already too bent out of shape to be of use. Some bizarre stories even resembled items I had once rejected as being too far-out for use in a column; others looked like items I had used.

Anyway, I read a summary of recent terrorist activity in Spain, where the far right and far left and Basque separatists are busily murdering and mutilating one another. In late May far right terrorists threatened to kill some 70 hostages in a bank one by one, demanding the release of high-ranking army officers who engineered a mid-winter coup attempt. Back then 200 rightist soldiers seized Parliament and held most of the nation's leaders at gunpoint for 18 hours. They finally surrendered to an ultimatum from King Juan Carlos.

Feeling a twitch in my cranial memory bank, I went to my working file on terrorism and there, sure enough, was a note made a year or two ago: "Maybe satirize terrorists by imagining situation 10 years hence. Terrorists everywhere. Maybe they even take as hostages an entire legislature." Another example! Another far-out event, scheduled for satirical use, that actually happened! As the world gets loonier, it is increasingly tough to outdo reality. Tomorrow's news items are now beyond the reach of either the most occult seeress or the most scientific futurist - or the most outrageous satirist. Have we reached the point where only insanity is predictable? Not yet, but looking around at Spain, or Northern Ireland, or the Middle East, or Cambodia, or the Vatican, or the Kremlin, or the Pentagon, or almost anywhere else, one can't avoid the thought that the time is near at hand when nonsense will be normal. As Elizabeth Drew wrote in The New Yorker magazine during the Watergate surprises, " "It is harder than ever to know where reality stops and fantasy begins. When, time after time, the incredible proves to be fact, it's quite an achievement for something to remain incredible."

It might be formulated as Yoakum's Tentative Law of the Past and Future: "These days, nothing is too absurd to happen - assuming it ever was."

Or, as President Eisenhower once put it with furrowed brow and a worried shake of his head: "Things are more like they are now than they have ever been before."

ROBERT YOAKUM

VRIJDAG 12 JUNI 1981
NAPA
AMIGOE WEEKEND-BIJLAGE

In 8 jaar 7 hoofden van dienst

Dr. Hagens:

Eilandsoverheden hebben belang

Gezondheidsdienst gebagatelliseerd

IN DE LOOP der jaren heeft de AMIGOE regelmatig mensen geinterviewd die belangrijk werk deden in onze samenleving. In dat kader zijn wij nu eens gaan praten met dr G.H. Hagens, hoofd van de Gezondheidsdienst op Aruba. Tegenover het gewezen San Pedro Hospitaal ontvangt hij ons in zijn kantoor op de bovenverdieping van het gebouw van de Gezondheidsdienst, waar hij over zijn werk vertelt: "Ik ben hoofd van de Gezondheidsdienst, met daarnaast een opdracht tot het reorganiseren van de Gezondheidszorg. Ik werk voor de Bedrijfsgeneeskundige Dienst voor personeel in Eilandsdienst. In dat kader zijn wij bezig aan de voorbereiding van een algemene ziektekosten verzekering, onder auspicien van het Bestuurscollege".

"Als hoofd van de Gezondheidsdienst moet ik de gezondheidszorg op Aruba leiden, kontroleren en koordineren. Dat is een eilandsaangelegenheid. Elk van de drie grote eilanden heeft zo'n dienst, de drie Bovenwinden hebben een dienst samen. Wij plegen overleg en werken samen met het ministerie van de Gezondheidszorg op de Antillen. Wij zorgen dat wat de struktuur betreft het ene eiland het andere niet tegenwerkt".

"Landsambtenaren vallen ook onder de eilandelijke Gezondheidsdienst. Ambtenaren in Landsdienst op Aruba worden bij ons gekeurd. Patienten die recht hebben op een vrije geneeskundige behandeling worden behandeld door onze distriktsartsen en specialisten. Elk eilandgebied heeft dus zijn eigen medische verzorging, vallende onder het Ministerie van Volksgezondheid. Wij moeten zorgen dat er geen lokale regels zijn die in strijd zijn met die van de centrale overheid. Mijn taak samengevat is dus: de eilandelijke gezondheidszorg te begeleiden volgens de lokale en centrale regels".

"Onder begeleiden vallen het kontroleren en koordineren. In het algemeen zorgt de Gezondheidsdienst voor een optimale hygienische toestand op het eiland. Er is een speciale hygienische afdeling voor. Wij vervoeren patienten per ambulance vanuit de centrale posten Oranjestad en San Nicolas. Er is een afdeling sociaal-psychiatrische dienst die zorg draagt voor de geestelijk gestoorden en hun sociale problemen. De Anti-Alkohol Stichting valt daar ook onder. Dan is er nog een afdeling Gele Koortsmuggen Bestrijding, en last but not least, hebben we een afdeling Verpleegkundige Dienst. Die zorgt ervoor dat alle eilandsartsen en specialisten kunnen beschikken over een verpleegkundige die dienst doet als doktersassistente, die de kaarten opzoekt, de patienten binnenbrengt en desnoods een verband aanlegt".

DISTRIKTSARTSEN

"Er zijn vier soorten distriktsartsen, de artsen in algemene dienst, de schoolartsen en de specialisten. Behalve de schoolartsen behandelen zij alle de onen minvermogenden, de PPK-patienten. Die hebben wat wij vroeger noemden: een pa poberkaart. Een diskriminerende term eigenlijk. De artsen hebben de plicht om patienten gratis voor de overheid te behandelen. Daar staat tegenover dat de arts zijn assistente mag gebruiken om zijn administratie te doen, ook wanneer hij een partikuliere praktijk heeft, hij maakt dan gebruik van overheidsfaciliteiten voor zijn partikuliere praktijk. Het inkomen dat hij van de overheid krijgt is in zijn geval lager dan dat van een schoolarts. Hij kan het immers met inkomsten uit de partikuliere praktijk aanvullen".

De arts in algemene dienst verricht de kontroles, doet keuringen en valt in voor distriktsartsen bij ziekte of vakantie. Hij als kontrolerend geneeskundige mag geen partikuliere praktijk hebben. Elke overheidsdienst kan voor haar werknemers een kontrole aanvragen. Wanneer een patient naar het buitenland moet voor behandeling gaat dat in overleg met de betrokken specialist. Wanneer er later rekeningen binnenkomen kan de arts in algemene dienst bij 'onregelmatigheden' een onderzoek instellen naar de redelijkheid van de deklaratie. Ook keurt deze arts gegadigden die in eilandsdienst komen, en wanneer zij overgaan in vaste dienst.

"Dan is er nog de schoolarts die het algehele onderzoek verricht van schoolleerlingen op lengte, gewicht, ogen, oren, voedingstoestand, infektueuze ziekten, gebit. Alleen in geval van besmettingsgevaar kan de schoolarts een kind de toegang tot de school ontzeggen, in de andere gevallen geeft hij alleen advies. Er komen naar mijn mening veel gehoorafwijkingen aan het licht. Of die meer zijn dan elders zou ik natuurlijk zó niet kunnen zeggen."

Tenslotte zijn er de specialisten in Eilandsdienst. Zij worden betaald voor elke PPK-patient die zij behandelen. Daarnaast hebben zij natuurlijk ook hun partikuliere patienten".

> **Diskriminatie tussen PPK-er en ambtenaar**

CHAOTISCH

"Dit hele systeem is uiterst chaotisch. Dat kan je voor een deel uit de historische groei wel verklaren. De ziekenzorg was er het eerst, daarna kwam de gezondheidszorg. Vroeger lag het accent op het cureren, de dokter kwam pas in aktie als het onheil was geschied; vandaar de naam geneesheer. Langzaam echter groeide men naar een gezondheidszorg toe. Deze heeft als belangrijk aspekt de beschermende of preventieve zorg naast de gezondheid bevorderende zorg. Goede huisvesting, zuiver drinkwater, zelfs stabiele politieke omstandigheden, dat is alles van belang. We hebben te maken met een multi-disciplinaire zorg. Een slecht politiek klimaat benadeelt de hele gezondheidszorg, goede economische omstandigheden en stabiele prijzen bevorderen daarentegen de volksgezondheid. Veel hiervan is nog toekomstmuziek".

"De laatste twintig jaar is de gezondheidszorg enorm gaan groeien, er zijn vele specialismen en super-specialismen bijgekomen, denk maar aan de harttransplantaties van Barnard. En in die groei zit 'm het probleem. De Gezondheidsdienst is namelijk qua manpower op één niveau gebleven, en dat terwijl bij de vele specialismen het personeel hoger en gerichter getraind moet zijn. Dit geeft een groot struktureel probleem. De tendens is om kleine deelproblemen op te lossen en de grote strukturele fouten te laten liggen. Ik ontkom niet aan de indruk dat de Eilandsoverheden vroeger het belang van de gezondheidsdienst hebben gebagatelliseerd. In acht jaar hebben wij zeven hoofden van Dienst gehad. Nu vráág ik U! En die zeven hebben dit begeleidingswerk naast hun volledige artsenpraktijk moeten doen. Spreek me van een struktureel probleem. Hoe goedwillend en capabel zij ook waren, wat konden zij anders doen dan de Gezondheidsdienst sudderend te houden?"

FULL-TIME

"Een grote vooruitgang noem ik het dat de huidige Overheid eindelijk de struktuur wil aanpakken. Ik ben dan ook full-time, net als voor 1971 dr Bijl. Mijn probleem is drieledig: een gebrekkige struktuur, te weinig geschoold personeel, een te ingewikkelde opzet met een papieren rompslomp die niet te overzien is. Wij gaan de struktuur verbeteren, dan loop de dienst vanzelf. Wat heb je aan een mooie auto bij een slecht wegennet? Ik noem een voorbeeld: De overheid betaalt voor een PPK-patient alles, en voor een gouvernementspatiënt 90%. Nu heb je apotheken die rekeningen geven met 10% korting zonder die te deklareren. Zo'n patient krijgt 100% terug. Nog iets. De PPK-man is voor zijn medische zorg gebonden aan zijn distrikt, hij heeft een kaart, hij moet naar de specialist die de dokter hem toekent. Eigenlijk is hij aan handen en voeten gebonden volgens de regel: wie betaalt, bepaalt. De ambtenaar daarentegen is vrij om te gaan naar elke dokter die hij wil, al zijn het er drie op een dag. Hij kan álles krijgen op recept, en het komt voor dat er zelfs tubes tandpasta en schoonheidscrèmes op staan. Het gouvernement betaalt voor de PPK-er en voor de ambtenaar, maar houdt daarbij je reinste diskriminatie in stand. De één mag een koe stelen, en de ander mag niet eens over de schutting kijken. Dit is een klein beeld hoe chaotisch de situatie is".

EEN REGELING

"Mijn voorstel is om te komen tot één regeling voor PPK-mensen en ambtenaren. Administratief is dat veel eenvoudiger, een voorstel daartoe ligt al bij het BC. Na goedkeuring komt het in de publiciteit, dus houden wij het nu nog vaag. Heel het voorstel is door mijn pleegdochter uitgetypt".

In het kantoor twee secretaressen aan één tafel met maar één typmachine! Dr Hagens: "Ja, wij zijn hier om iets te doen voor Aruba, maar wij moeten het met veel te weinig mensen doen. Acht weken al moet ik het stellen zonder administrateur, dat moet ik er dus zelf bij doen, het is een ongezonde situatie. Maar wel krijg ik alle medewerking van het Bestuurscollege. Er is echt een goede respons, maar ook zij hebben de mensen niet. De recente onderwijsproblemen en het aftreden van gedeputeerde Bareño hebben een goede communicatie een tijd verhinderd. Bij Grace Bareño hebben wij steeds een gewillig oor gevonden, zij was een sociaal bewogen mens, en altijd zeer eerlijk. Ik betreur haar opstappen".

"Weet u, ik zoek geen sensatie, en aan polariseren heb ik een hekel. Ik heb mogelijkheden genoeg gehad om mensen kwaad te doen, maar ik geloof dat het goede het van het kwade wint. Daarom ben ik voor het kwade nooit bang. Ik doe mijn werk, en probeer eerlijk te zijn. Dit weet ik, dat je nooit gelukkig kunt zijn temidden van ongelukkigen!"

Het gebouw waarin de Gezondheidsdienst is gehuisvest.

Dr Hagens, hoofd van de Gezondheidsdienst: „Al acht weken moet ik zelf de administratie bijhouden."

Ingezonden

Homofilie

In de Napa van 15 mei werd getracht vanuit een mediese zienswijze informatie over de homofilie te geven. Dergelijke informatie kan zeer nuttig zijn omdat de mediese wetenschap veel gegevens kan verschaffen die kunnen bijdragen tot een beter begrip van de menselijke seksualiteit. Maar dan moet deze informatie wel objektief gebracht worden zonder een persoonlijke interpretatie van de feiten.

In het begin van het stuk wordt heel juist gesteld dat wetenschappelijke kringen het er over eens zijn dat homofilie geen ziekte of psychiese afwijking is. Toch is de strekking van het verdere verhaal om homofilie wel als een ziekte te beschouwen; er wordt gesproken over "behandelen" en "beinvloeden" van homofiel gedrag. Het lijkt ons toch niet medies verantwoord om gezonde mensen te gaan "behandelen".

De schrijver vraagt zich af hoe de homofiele geaardheid ontstaat. Dit is een goede vraag maar door hem zo te stellen raak je de kern van de zaak niet. Beter zou zijn te vragen hoe de menselijke seksualiteit ontstaat en hoe de verschillende vormen, waaronder hetero en homofile, daaruit differentieren. De bewering dat als er androgeen geproduceerd wordt het embryo mannelijk wordt en zonder androgeen vrouwelijk is ook net niet waar. Beide geslachten produceren zowel androgeen als oesterogeen en het is de verhouding tussen deze twee die bepaalt of een embryo mannelijke of vrouwelijke geslachtsorganen zal krijgen. Een klein verschil met wat de schrijver zegt, maar toch wel belangrijk. Stoornissen in de produktie van een van de twee hormonen kan hermafrodieten opleveren maar dat heeft weer niets met homofilie te maken.

De hypothalamus is inderdaad een vreselijk belangrijk orgaan, dat invloed heeft op erg veel lichaamsfunkties. Dat neuropeptiden ons gevoelsleven zouden bepalen wordt echter nog niet door wetenschappelijke gegevens gestaafd. De schrijver begaat de fout om het gedrag dat vertoond wordt gelijk te stellen aan het innerlijke gevoelsleven. Dit blijkt ook uit zijn bewering dat het wezen van de homofilie zou zijn het hebben van een vrouwelijk gevoelsleven in mannen en van een mannelijk gevoelsleven in vrouwen. Dit is het bekende en al lang achterhaalde vooroordeel dat een homofiel een vrouw is in een mannenlichaam of een man in een vrouwenlichaam.

Er zijn inderdaad mannen die zich volledig vrouw voelen en daar erg gelukkig mee zijn. Dit zegt nog niets over de richting van hun seksuele geaardheid. Er worden, ook procentueel, nog altijd meer travestieten onder heteroseksuelen gevonden dan onder homoseksuelen. Er zijn echter veel meer mannen die een volledig mannelijk gevoelsleven hebben (en onder gevoelsleven verstaan wij iets meer dan alleen de seksuele gevoelens) en die voor hun emotionele en seksuele relaties de voorkeur geven aan geslachts-genoten. Ditzelfde geldt mutatis mutandis voor vrouwen.

Gezien de belangrijke rol die de hypothalamus speelt bij de regeling van allerlei lichaamsfunkties, is het geen wonder dat je door manipulatie van de hypothalamus bijna elk gewenst gedrag kunt oproepen. Het vertonen van een bepaald gedrag zegt echter nog niets over het gevoelsleven van een proefdier. Zelfs professor Speroff weet niet wat het gevoelsleven van cavia's, ratten of apen is, want dat is zelfs van het eenvoudigste dier nog niet bekend. Er zijn vele gevallen bekend waarin heterofiele mensen homofiel gedrag vertoonden maar dat wil niet zeggen dat hun gevoelsleven daar anders door werd. Het gaat bij deze eksperimenten bovendien om proefdieren waarbij de hypothalamus duidelijk anders doet dan normaal en dat zegt weinig over hoe homofilie bij onbehandelde dieren kan ontstaan. Of gelooft de schrijver dat bij homofielen de hypothalamus anders werkt dan bij andere mensen? Dat zou dan aangetoond moeten kunnen worden en hoewel er door een aantal mensen ijverig naar gezocht is, heeft de wetenschap nog steeds niet kunnen aantonen dat er hormonale verschillen bestaan tussen homofielen en andere mensen.

Het wil ons voorkomen dat de schrijver nieuw leven probeert te blazen in de al lang achterhaalde stelling dat homofilie "een kwestie van hormonen is", door er een nieuw wetenschappelijk sausje over te gieten. Maar dat maakt het voorgeschotelde niet beter verteerbaar. Een nog bedenkelijker tendens die in het stuk te ontdekken valt is de veronderstelling dat het gedrag van een individu al van te voren vast ligt. Juist de laatste jaren is uit allerlei onderzoek gebleken dat elk individu in aanleg beschikt over prakties het volledige gedrags-repertoire van beide geslachten. Door de kulturele invloeden van de maatschappij waarin een kind opgroeid wordt dan bepaald welk gedrag hij of zij later ten toon zal spreiden. Het ligt aan de waarde die de maatschappij hecht aan de geslachtelijke stereotypen in hoeverre het mannelijk en vrouwelijk gedrag uiteen zal lopen. "Typies" mannelijk en "typies" vrouwelijk gedrag bestaat alleen in zoverre het door de maatschappij als zodanig wordt vastgesteld, afgezien van enkele werkelijk geslachts-gebonden lichaamsfunkties zoals bv. het zogen van kinderen.

Door het geslachtelijk stereotyperen dat ook in onze maatschappij zo sterk is, worden niet alle potentiele mogelijkheden die elk mens bezit volledig benut.

GRUPO HOMOFILIA
ANTIYANO
SCHARLOOWEG 77

Ingezonden

E mes a keda muda...

Mi ke lansa un gritu eksistensial
p'e homoseksual
ni'un hende a grita p'e
e mes a keda muda
sordomuda

su tata a tahé
menér di skol a kastigé
su mama a zojé
zojé na soño
doño di trabou a korigié
a modelé
bistié manera popchi-kashi-glas
lagé baila
baila manera marioneta
di e wega ekonómiko
di e wega polítiko

e mes a keda muda
sordomuda

mi ke grita
korokoro fo'i garganta
ora tata a basha venenu di rabia
riba su yu
riku na posibilidat di relashon
ku hende meskos ku su mes
yalurs e ta
miedu e tin di perde su mes
di sali fo'i ekilibrio
ya establesé entre
BON i MALU
NORMAL i ABNORMAL
DUSHI i VIS
MORAL i INMORAL
HOMBER i MUHE
yalurs e ta
miedu e tin
di perde su mes
su mes siguridat
su mes patronchi
su mes kas, su mes outu, su muhé
su mes fé
su mes fé den su mes dios
su dios konformista
su dios di orden
su dios di sklabitut
su dios establesé
su dios morto

Grita! Grita!
Grita ora homber y muhé
ninga bo pashon
ninga bo amor
ninga e poesia di bo eksistensia

Grita ora homber i muhé
ninga bo rasón
di tá esún ku bo tá

Grita ora polis
mandá bo doño di trabou
mandá pa doño di florín
kore bin pa drecha ordu
ordu ku a sakudi
pa bo manera
di ta esun ku bo ta

Grita ora homber demostrá machismo
dén bo kurpa riba bo kurpa
Grita i sera bo kurpa
sera bo spirnan hermétikamente
lagé bin kla den su mes
lagé bin kla ku su mes
demostré bo balor
bo balor di hende
bo balor di persona
bo balor di ta
esun ku bo ta

marka bón
límite di bo ser
pone fín
na aktuashon inhusto
di tata, di mama
di menér di skol
di doño di trabou
pone fin
na aktuashon inhusto
di polis i rishershi
di machu bestial

Kibra!
Kibra kadena komersial
ku ya a dominabo
ku ya a marabo na su interes
kontra bo mes interes
kontra bo mes ser

HALA MARA
HALA SERA
HINKA UN BRASA DEN OTRO BRASA
BRINGA UN BRASA DEN OTRO BRASA
BRINGA PA UNION!!

GRUPO HOMOFILIA ANTIANO

Watersport-beurs toont aan:

Keuze uit zeilplanken groter

AMSTERDAM — Een aantal jaren geleden werd voor het eerst in de watersport-branche de serie-produktie voor niet al te forse schepen toegepast.

Het gevolg was dat de prijzen niet al te snel de pan uitvlogen. Nu men in de periode van enige stabilisatie rond de verkoopcijfers v,-zeild is geraakt, wagen het nog maar enkele bouwers om met nieuwe, en daardoor zeker in de aanloopperiode, dure schepen uit te komen. Door wat wijzigingen toe te passen - die veelal het gerief van de mensen aan boord ten goede komen - tracht men de reeds enige tijd in de produktie zijnde schepen te perfectioneren.

Dat bleek wel op de eerder dit jaar gehouden internationale watersport (Hiswa) tentoonstelling in Nederland. Er viel aldus Jack Arentsen van de Gelderlander-pers, weinig echt groot nieuws te ontdekken. Goed de motorsailer Doggersbank 1350 MS van het Ontwerp- en Verkoopbureau Virpack-Yachting mag dan een wereldprimeur zijn, maar voor deze grote publiekstrekker met afmetingen van 14,35 m (lang), 4,30 m (breed) en 15,0 m (diepgang) zal misschien één koper zijn beurs opentrekken. Hij moet er dan wel f 96.000 voor neertellen.

RUIM 1 MILJOEN

De Doggersbank was er overigens niet het grootste schip. Deze eer viel te beurt aan de Jongert 16S. Deze motorzeiler heeft een lengte van 17.85 meter, de breedte bedraagt 4,53 m en de diepgang is 2,15 meter. Volgetuigd heeft het jacht een zeiloppervlak van 167,3 m2. De prijs bedraagt f 1.185.000.

In één van de vertrekken van deze Jongert zijn gemakkelijk een aantal Mini-Yak's van tabur op te bergen. Maar deze Mini-Yak was dan ook het kleinste bootje (1,4x0,71 meter) op de Hiswa. De prijs van deze kunststofroeiboot is dan ook heel wat vriendelijker: f 150.

ZEILPLANKEN

Het meeste nieuws op de Hiswa was in de laag geprijsde categorie te vinden. En dan voornamelijk in de sector van de zeilplanken. Niet alleen is het aantal "planken" in vergelijking met de laatste jaren aanzienlijk toegenomen, ook in kwalitatief opzicht kan men thans een ruime keus maken. Zowel voor de beginners als voor de ervaren wedstrijdsurfers is er veel nieuws.

De op Boot '81 te Dusseldorf geintroduceerde "Hawaii-golf" bv. Korte en lichtere planken zijn er eveneens in overvloed, terwijl de Windglider (uitgeroepen tot Olympische plank) natuurlijk niet ontbrak.

ACCESSOIRES

Veel nieuws dus in de sector van de zeilplanken; een logische ontwikkeling als men de stormachtige groei van deze tak van watersport in ogenschouw neemt. Met de komst van een groot aantal nieuwe watersportliefhebbers is het natuurlijk niet vreemd dat vooral in de sector van accessoires en scheepstoebehoren er vele nieuwe zaken worden getoond.

Dikwijls erg praktische spullen (zoals nieuwe mogelijkheden om simpel een zeilplank te vervoeren), maar daarnaast natuurlijk ook produkten die het comfort verbeteren, de kleding nog beter afstemt op en rond het water, alsmede minder energie verslindende accessoires voor de wat luxere schepen. Tot zover Jack Arentsen in De Gelderlander.

**Niet alleen is het aantal zeilplanken aanzienlijk toegenomen, ook in kwalitatief opzicht is er nu een ruime keuze mogelijk.*

PEON

Entrega nr. 44

Pa Omalio Merién

Aniversario!

Tempu no ta para ketu i é ta kore mas lihé ku ta parsé. Ya KLUP DI KORANT PEON a kumpli su di dos aña dia 9 di juni último, sakando é di 44 lès di ajedres pa su Miembronan i tur ku ta interesá na siña algu dje Deporte Noble, anto den bo mes idiyoma. Nos a nota ku P E O N a konkista su lugá den PWEBLO i nos lo sigi purba konvensé mas i mas hende, spesialmente nos hubentut, ku un dje bon maneranan pa husa bo tempu liber ta studia i hunga ajedres. MASHA PABIEN NA TUR NOS MIEMBRONAN, ku entretanto a alkansá un total di 50. Es ku ké bira Miembro por skirbi nan karta awe mes.

A T A K E i D E F E N S A

E varios karakteristikanan dje ALFIL den atáke tabata hopi interesante no? Korda ku ora bo tin "par di ALFIL", banda of tras di otro pará, bo tin un dominio grandi riba tablero. Pwes **k w i d a b o a l f i l n a n !**

Kon ta defende un atáke di ALFIL?

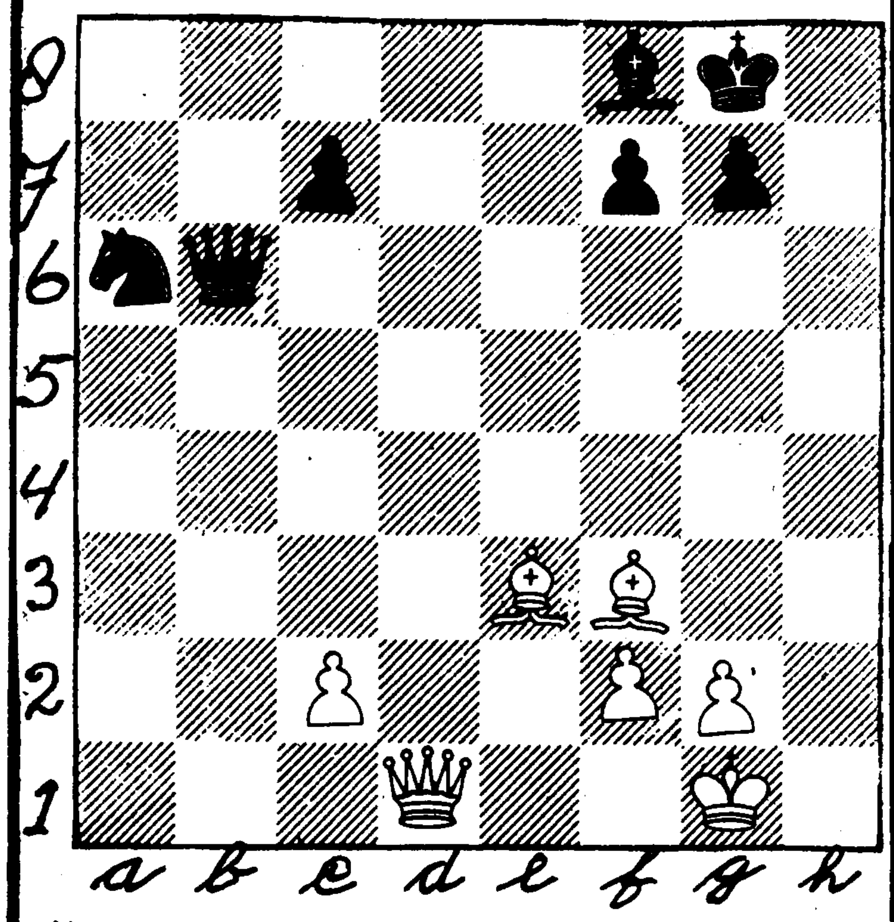
Ora un ALFIL ataká un piesa ku tin mas balor kuné, anto no ta kéda é piesa ey masha kos di hasi sino **KORE LIMPI BAI!!** Esaki ta mas ku klaro ya ku nunka bo no por laga un piesa di menos balor kóme un di mas balor, pasobra esaki ta nifika pèrdè piesa! Por ehempel si un ALFIL ataká un DAMA, é DAMA **mester kóre bai.** Tog den un kaso asina bo tin di buska é mihó defensa, kwal no ta solamente kore bai, **sino tambe wak na unda bo ta kore bai.** Si é ALFIL ku ta ataká ta den é hòkinan b l a n k u, anto ta mihó pa bo kore bai para den un h ò k i p r e t u. Si ta un ALFIL PRETU ta ataká, anto bo tin di kore bai den un h ò k i b l a n k u. Komo ku é ALFILnan t a m o v e d e n u n k o l ó d i h ò k i s o, n a n n o p o r a t a k á u n p i e s a k u t a p a r á n a u n hò ki d i o t r o k o l ó ! Esaki ta é d e f e n s a m a s f w e r t e k o n t r a a t á k e d i u n A L F I L.

Un otro manera pa defendé kontra atáke dje ALFIL ta hinka mey-mey:

a. **un Peon;** b. **un Kabai; un ALFIL.** Kwalkier otro piesa ku bo hinka mey-mey ta nifika pèrdida di piesa. Den é tres posibilidatnan aki é P E O N ta esun mihó, pasobra é PEON tin menos balor ku tur. Si bo no por hinka un PEON mey-mey anto un KABAI tambe por, pero bo mester korda ku é ora ey é KABAI por wordu k a m b i á pa é ALFIL.

Den kaso ku ni PEON ni KABAI no por wordu hinká mey-mey, anto bo ta hinka un ALFIL, kwal naturalmente meskos ku é KABAI, tambe por wordu k a m b i á !!

Laga nos ban riba tablero pa chèk e posibilidatnan.

Nos ta mira varios piesa pa BLANKU kwal ta: REY na g 1; DAMA na d 1; ALFILNAN na e 3 i f 3; PEONAN na c 2, f 2 i g 2; P R E T U tin REY na g 8; DAMA na b 6; ALFIL na f 8; KABAI na a 6; PEONAN na c 7, f 7 i g 7. **PRETU tin di hasi su movida!** E DAMA PRETU na b 6 ta ataká pa é ALFIL na e 3. Kon PRETU ta defendé kontra atáke dje ALFIL?????

Manda bo karta ku é posibilidatnan korekto pa: KLUP DI KORANT PEON, Sr. Omalio Merién, Parallelweg 32, Korsou.

Tweespalt dreigt in tenniswereld

NEW YORK — De Internationale tennis federatie (ITF) heeft de handschoen welke de WCT de ITF toegeworpen heeft, opgepakt. De Franse presidente van de ITF, Philippe Chatrier heeft namelijk in New York de plannen voor de komende jaren in grote lijnen ontvouwd.

In 1982 zal de ITF 35 grand prix-toernooien organiseren. Elk evenement in deze "super series" kent een prijzengeld van 200.000 dollar (480.000 gulden). Op deze manier denkt de ITF de concurrentie met de WCT te kunnen aangaan.

De WCT, de proforganisatie van olie-miljardair Lamar Hunt, organiseert in de eerste helft van het volgend jaar, net als in 1981, acht verschillende toernooien met een finale in Dallas. Het seizoen erop wordt er in de lente, herfst en winter drie series van zes toernooien gehouden, die elk besloten worden met een finale voor de acht besten uit elke serie. Het hoogtepunt van het seizoen vormt wederom de finale in Dallas, waarvoor de acht besten over alle achttien toernooien zich kwalificeren.

Het prijzengeld voor elk toernooi bedraagt 300.000 dollar, met als eerste prijs 100.000 dollar (240.000 gulden). In het eerste jaar zal er voor de finales in Dallas een extra bonuspool van 500.000 dollar gevormd worden, zodat de acht besten die week strijden voor in totaal 800.000 dollar, een jaar later wordt die bonuspool verdubbeld tot één miljoen dollar. Hetgeen impliceert dat de acht finalisten in zeven dagen 1.300.000 dollar, oftewel ruim drie miljoen gulden, kunnen verdelen. Op deze kwistige wijze tracht WCT de topspelers te strikken.

Omdat er, in de tenniswereld werkelijk met geld gesmeten wordt, reageerden de topspelers nogal flauwtjes. Bovendien wachtte men de stappen af van de ITF, die het legale grand prix-circuit onder zijn hoede heeft. Uit de reactie van de ITF blijkt, dat de grand prix het "gevecht" niet uit de weg gaat, maar tevens de deur op een kier houdt voor de WCT. In financieel opzicht kan de ITF zich niet meten met de organisatie van Hunt. Per toernooi bedraagt het prijzengeld 100.000 dollar minder. Ter compensatie wordt er een veelvoud aan toernooien aangeboden.

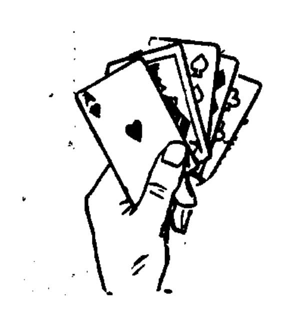
Tegen de zin overigens van Chatrier. "Persoonlijk ben ik voorstander van vermindering van het aantal grand prix-evenementen, "zei de Fransman in New York. "De tennissport zou zich moeten conformeren aan de organisatie in de racerij en een soort formule I voor tennissers in het leven moeten roepen. Maar de aanvraag was zo overstelpend, dat wij wel moesten besluiten het aantal toernooien uit te breiden".

EXPANSIE

Die expansie bestaat er vooral uit, dat elf steden de overstap van WCT naar grand prix maakten. Tot dat elftal behoort eveneens Rotterdam, dat in 1982 dus een grand prix-toernooi op poten zal zetten en de banden met Lamar Hunt heeft verbroken. Naast Rotterdam hebben Sydney, Monte Carlo, Philadelphia, Tokio, Brussel, Houston, Madrid, Frankfurt, Denver en Milaan zich aangemeld bij de ITF. De ITF-plannen betekenen, dat de kalender voor 1982 aangepast zal worden. Toernooien mogen elkaar niet overlappen, zoals voorheen wel eens het geval was.

Bij monde van Chatrier blijkt de ITF bereid met de WCT om aan de tafel te gaan zitten om een oplossing voor de geschilpunten te zoeken. "Wij zullen nimmer accepteren dat er in de tennissport een situatie ontstaat zoals die in het boksen bestaat met de WBA en WBC, twee bonden die elkaar op leven en dood beconcurreren. Tussen grand prix en WCT bestaat op dit moment geen conflict. Er worden twee kampioenschappen georganiseerd. De spelers zullen moeten kiezen: grand prix of WCT. Beide organisaties zijn daarvan afhankelijk".

De WCT en de ITF zullen in dat geval moeten wachten tot de internationale kampioenschappen op Wimbledon. Tijdens de spelersvakbond onder voorzitterschap van Harold Solomon en kunnen pas uitspraken van de spelers verwacht worden.

Bridge

Verzorgd door: H. Dorsman

Bied agressief en speel safe

DIT IS DE TITEL van een bijzonder knap geschreven boek van Rixi Markus, Engelands bridge fenomeen.

Dat deze stelregel ook op de Antillen toepassing vindt blijkt uit onderstaand spel met op de Noordplaats Wil Vet, oud-lid van het Nationale team van Colombia en op de Zuidplaats zijn charmante vrouw, die, zoals U zult zien, het vuile werk voor hem moet opknappen.

Niemand kwetsbaar
West is gever.

A 7
Q J 3
A 8 5
K Q 8 4 3

K 10 9 3 — J 8 5
A 7 6 5 — K 9 8 2
Q 9 7 6 — J 10 9 7 6
A

Q 6 4 2
10 4
K 4 3 2
J 10 2

West opent met 1 Ruiten Noord geeft een Doublet. Oost past en Zuid zegt 1 Sans
Na West' pas knalt Noord er met 3 SA in.
West komt uit met kleine harten en de derde harten is voor Noord.
Nu volgt kleine klaveren uit Noord voor West zijn Aas en met de Harten 9 voor Oost is het echtpaar Vet aan het Boekje!
Op de 4e harten verdwijnt in Noord schoppen 7 en in Zuid waren twee kleine schoppens verdwenen in de derde en 5e slag.
West speelde met een kleine schoppen Noords Aas weg en nu begon de Zuidspeelster alle klaveren af te spelen. Voor de laatste klaveren was de situatie zo:

—
—
A 8 5
3

K — J 8
— — —
Q 9 7 — J 10
— — —

—
Q
—
K 7 3
—

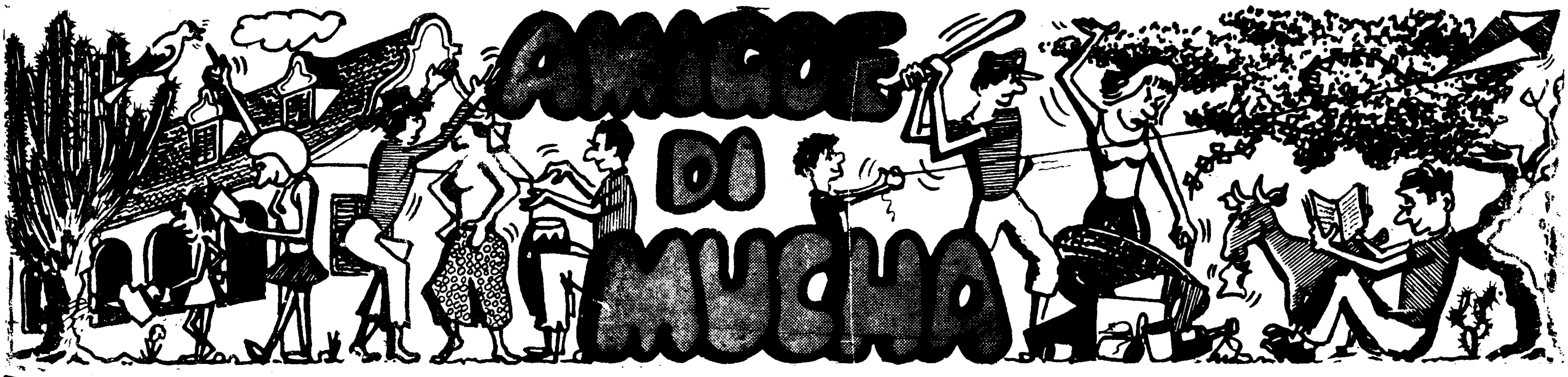
De laatste klaveren wordt gespeeld en in de Zuidhand verdwijnt een kleine ruiten. West kan eigenlijk niets meer missen, moet zijn ruiten stop breken of zijn schoppen heer afstaan. Oost deed het laatste en via schoppen vrouw kwam 3 Sans binnen. Voortreffelijk gespeeld. Een Antilliaans kampioen waardig.

Postzegels

AL HEEL WAT landen hebben postzegels uitgegeven om het zuinig gebruik van energie te stimuleren. De Posterijen van de Nederlandse Antillen brachten op 31 augustus 1978 drie zegels in omloop om deze aktie te ondersteunen. Nu in 1981 meldt ook Israel zich aan met een tweetal "Wees zuinig met energie"-zegels. In 1979 besteedde Israel 1400 miljoen Israelische ponden aan de olie-invoer. In 1978 was dit nog maar 780 miljoen pond. Een respektabele stijging al moet men er wel rekening meehouden, dat in Israel het inflatiepercentage erg hoog is. Het is dan ook heel begrijpelijk, dat men allerwege in Israel op zoek is naar alternatieve energiebronnen. Binnenkort gaat men in de krachtcentrales en in de zware industrie steenkool gebruiken om de steeds groeiende vraag naar olie enigzins af te remmen. Meer dan een derde deel van de huizen in Israel is zo ingericht, dat men zonne-energie kan gebruiken om het water te verwarmen. Deze 460.000 zonne-geisers sparen per jaar 120.000 ton olie uit. De enorme zonnewarmte kan ook op andere manieren worden gebruikt. In 1980 werd bij Ein Boqeq aan de kust van de Dode Zee een zonne-vijver in gebruik genomen, goed voor een stroomproduktie van 150 kilowatt. Op het ogenblik staat de konstruktie van een zonne-vijver ter grootte van een vierkante kilometer op het programma. Deze gigantische vijver zal een ononderbroken hoeveelheid energie leveren van 5000 kilowatt, hetgeen een besparing betekent van 1000 ton olie per maand. De financiele investeringen in alternatieve energiebronnen zijn erg kostbaar. Bovendien zijn de financiele en technische risico's groot. Het is en blijft dan ook voor de hele mensheid zaak dag na dag zuinig om te springen met de nu beschikbare energie.

M. ARVIS

MI YAMA LENNARD RICARDO i mi tin 9 aña. Mi ta den derde klas. Mi yùfrow yama yùfrow Gomez. Mi ta pasa dushi serka dje. E ta siña hende bon. E vak ku mi gusta hasi mas na skol ta traha sòm. Mi a haña un 9 riba mi rapòrt pe tambe. Mi mes no por splika ta pakiko mi gusta traha sòm asina tantu.

Lesamentu si mi no gusta. Ningun sorto di buki. Mi ta lesa si, pasobra mi mester lesa buki na skol i mi mama tambe ta obligami pa mi lesa. Poko dia ei mi a lesa un buki di: Daantje, de wereldkampioen. Esei si tabata hopi dushi. Manera e bukinan di Suske en Wiske por pasa. Bo ta kaba nan basta lihé.

Ami, mi hòbi ta deporte, tur tur sorto di deporte. For di chikitu mi ta hunga bala den kurá. Awor ku mi a bira mas grandi mi a drenta un tim di wega di bala. E yama: Quick 60. Mi treiner yama: Nacho. Nos a sali kampion tambe. Fuera di den e tim di futbòl aki, mi ta den un tim di beisbòl tambe. E yama: The Bison Kit Boys. Einan ta Eric Wijngaarden ta trein nos.

Anto na Sentro Deportivo Kòrsou mi ta hasi "turnen" serka Mener Sille.

Mi tabata landa tambe. Ma haña mi diploma a-b i c. Lo mi kier a sigui einan tambe, pero tempu ta fayami. Tambe mi tabata tènis na Rustenburg. Esei tambe mi mester a laga para awor. Ta yamer cu un hende no tin mas tempu pa e hasi tur e kosnan ku e ke. E ora ei lo mi a bai kore kabai tambe. I lo mi a bai hunga spada.

Ami no sa ainda kiko mi ta bira dia mi bira grandi, pero lo mester tin algu di haber ku deporte. Of podisé mi bira mener di skol i hasi deporte ku e muchanan. Mi no sa ainda. Pero tòg mi tin hopi dia pa mi pensa ainda.

Mi gusta wak televishon Caracas hopi. Na kanal 10 mi sa wak: El Avispón berde. Hopi bon.

Na Kòrsou mi ta wak: Studio Sport.

Mi amigu yama: Hellery Leue. Mi no tin dje tantu amigu ei, pasobra dor ku mi a kita di un skol bai un otro, ma pèrdè hopi amigu.

Tempu ma hunga ròl di pilot den un sho di Perlitas yen di mucha tabata bin pidi mi bira nan amigu. Na kas mi ta yuda mi tata laba outo i chapi kurá. Awe pa promé bia mi a yuda mi mama kushina: Ma tempera pòrchòp anto hasé seku-seku-bruin-bruin. Anto mi primu a traha e sous. Nos a kome sabroso.

Muchanan, ami ta trata na hasi mi bèst na skol. Boso tambe? Si nos siña bon, mayan dios ke nos por haña un bon trabou pa nos gana nos sèn pa nos por hasi i kumpra tur kos ku nos ke. OK?

WINNAARS van de puzzel van de vorige keer zijn:
Bas en Meindert van Duyvenbode, Indianaweg 25, Curaçao.

Zij kunnen hun prijs (kadobon van f. 15,– St. Augustinus) afhalen bij de Redaktie van Amigoe, Scherpenheuvel z/n, Curaçao.

Oplossing:

1	2	3	4
H	A	N	D
A	D	E	R
N	E	R	O
D	R	O	P

Puzzel van deze week:

1. huis van God;
2. moet je doen om gezond te blijven;
3. toespraak;
4. mijn voet zit...... (vast).

1	2	3	4
2			
3			
4			

De oplossing èn de gelukkige winnaar(es) zullen op de Kinderpagina van **26 juni 1981** worden bekendgemaakt.

Kinderen die de puzzel hebben opgelost, kunnen die vóór **24 juni 1981** opsturen naar de Amigoe - Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - de heer H. Linkels, P.O.B. 122, Bonaire.

Onder de goede oplossingen zullen we een waardebon van vijftien gulden van boekhandel Augustinus verloten.

Duidelijk op de enveloppe vermelden: **KINDERPUZZEL.**

Weet je wat een....is?

NEE, GEEN VERKEERSBORD! Wel een waarschuwing: Hier lenen we niet..... maar..... ach...... omdat het bent! En zo vervalt men vaak weer in dezelfde fout van vroeger. Men leent geld..... boeken, noem maar wat op, uit en krijgt het heel vaak niet terug.

Un tediber bibu

Coordinashon
Popi Muzo

TABATIN UN MUCHA ku yama Magalie. E ta biba den Punda. Kier men ku tur dia e ta kana den Punda. Riba un dia el a kana drenta den un pakus. Den e pakus ei un mener bieu ta bende tèdiber. Ora e mucha a mira kon grandi i bunita e tèdiber tabata, mesora el a haña masha gana di tin e tèdiber ei. El a saka un kareda te kas i el a pidi su mayornan si e por a haña e tèdiber. Su mama di ta bon i el a duné sèn pe bai kumpra e tèdiber. Ela kore duru bai kumpra e tèdiber serka e pachi bieu. Pero e ora ei a bin resulta ku e tèdiber tabata un tèdiber bibu. Ora su mayornan a mira ku e tèdiber por a gruña, nan a zundra e mucha i e mester bai hiba e tèdiber bèk.

Magalie a bira masha fèrdrit i pasobra su mama a haña masha duele di dje, nan a disidi di laga e tèdiber keda. Pero nan a trein e bon pe no hasi kos malu, pero kos di sabí so.

Nos reseta

Bolo den pura i blancha di lamoenchi

Un bolo dushi i fasilisimo pa traha.

A. Mester di:
- 1 3/4 kùp di hariña
- 1 kùp di suku
- 3/4 kùp di lechi
- 1/2 kùp di margarina
- 2 webu
- 1 telep di vania
- 1/2 telep di salu
- 2 1/2 telep di "baking Powder"

Bo mester pone kla: Bo mikser i un kònchi.

1. sende bo fòrnu na 350;
2. bati tur kos huntu durante 5 minüt;
3. hunta un plancha ku krisko of margarina;
4. stroi un tiki hariña aden;
5. basha bo meskla aden i pone den fòrnu durante 35 minüt.

B. Mester di:
- 1 kùp di suku di blancha
- 1/2 kuchara grandi di manteka dirtí
- 2 cuchara grandi di djus di lamunchi
- 1/3 cuchara di kaska di lamunchi.

1. Brua tur kos huntu den un kònchi.
2. Pone e kònchi durante 10 minüt den un paila chikí ku awa kayente pa e suku smelt un tiki bira moli.
3. Bati tur kos ku mikser te ora e fria.
4. Ora bo bolo fria bo ta blanché. Si e blancha por resulta un tiki duru of steif, basha un mitar telep di awa aden.

Amiguitunan konta?

YA BOSO A PARTISIPA kaba den e depchiton di Tante Maria Diwan? Si bo no a hasié ainda, no pèrdè muchu tempu mas. Riba e pòrtrèt aki bo por mira Susy ta tira su karta pa pòst. Kòrda skirbi riba bo ènvelòp: Depchiton... Postbox 398, Kòrsou. I den e ènvelòp bo karta ku bo programa favorito tantu di radio... televishon.... of korant. No lubida riba "Junior". Esey ta kai den e kategoria di revista.

Anto e kos di mas prinsipal: plak bo depchi (tin mag di ta mas ku unu tambe) bon riba e papel. Patras di bo ènvelòp: Bo nòmber... adrès i tambe bo edat.

SIMAN PASA djasabra tabatin e Festival di Poesia ku pa motibu di awaseru no por a sigui riba su fecha planeá. A duel mi masha di mira kon bashi fèlt di S.U.B.T. tabata. Ta lubida bosa tur a lubida? Boso a pèrdè un atardi hopi dushi. Un tras di otro e partisipantenan a resita nan versonan i mi ta sigura boso ku ta hopi trabou e hurado bou di guia di e konosido poëta hoben Vivian Martes tabatin pa nan a saka e ganadornan. Pero loke tur hende por a spera a sosode: Setty Doran ku su bunìta poesia: "Mi hardin", a sali ganadora apsoluta. Un poesia hopi bunita, ku tabata papia di bunitesa di Kòrsou. For di e lugá aki nos ta felisita Setty ku su eksito. Sigui asina!

Den nos proksimo pagina lo boso lesa un entrevista ku Setty i nos lo publika su poesia tambe.

Number 2 tabata: Mildred Bito, siguí pa Jose Fraai ku a kohe kurason di tur hende ku su: Rètètètè. Number 4 a sali Antoinette Westmaes i number 5: Crista Toppenberg. Un pabien na nan tur i tambe na tur e otro partisipantenan ku e bia aki no a sali ganador. Tambe Komprokamu nos kier felisita un bia mas ku e eventu kreativo aki.

Mi kier a felisita awe e grupo Zjozjoli ku por sierto a duna un bunita sho riba e atardi dje festival di poesia. E grupo aki ta hasiendo hopi furor ku nan disko: Rònt di bolo. Den Ñapa di nos tinernan mi a mira ku boso a subi haltu riba nos lista di hit. Hopi pabien. Muchanan, si boso no a kumpra e disko di Zjozjoli ainda, hasi lihé pa boso no tira den bashí!

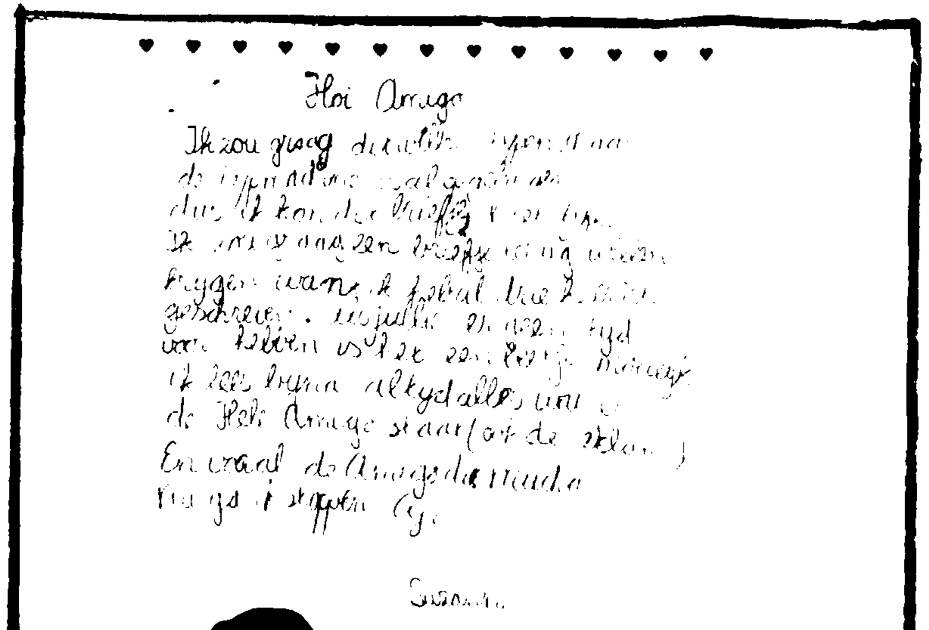
E siman aki m'a entrevista un yònkuman hopi aktivo. Lesa kuanto kos e ta hasi i tuma un ehèmpel na dje. Tambe mi kier a yama su ruman muhé chikí masha danki pa e resèptnan ku el a saka for di un buki pa mi duna boso. Danki Sidi! Ken ta sigui?

Nos mes ta traha

UN PAREHA MASHA ORDENT.

PIDI MAI BUSCA dos kolador chikitu pa bo. Esnan di kola te ku ne. Kose un shimis of karson bo bisti na su man (e palu dje kolador). E parti di sefta mes ta bira su kabes. Ku felt bo ta traha su wowonan, su nanishi i su boka. Ku hilu di wòl bo ta traha su kabei. Si bo ke bo ta bistié un pèchi. I kla bo ta. Kologa nan dos na muraya di kushina banda di otro.

Hoi Amigo
Ik zou graag duidelijk [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
krijgen want ik [illegible]
geschreven. [illegible]
[illegible]
ik lees bijna altijd alles wat [illegible]
de [illegible] Amigo staat [illegible]
[illegible]
[illegible]

Susan[illegible]

DE WERELD VANDAAG

LEONID BREZJNJEV
..... geen schrik .....

Pacifistisch gevaar

Door Johan Kuyper

WAAROM nog zoveel kabaal over het communisme? "Wij maken ons niet eens meer druk om het aan de kaak te stellen" beweerde president Reagan vorige week, "wij gaan het afschrijven als een somber, bizar hoofdstuk van 's mensens geschiedenis, waarvan thans de laatste bladzijden geschreven worden. Aan in bedwang houden denken wij niet meer. Wij zullen het overtreffen dank zij onze menselijke waarden. "Als deze waarden zo machtig zijn, waarom heeft Reagan, heeft het Westen, dan zulk een schrik voor de Sovjet-Unie, dat hij haar wil afschrikken met een versterking van het monsterlijkste monster, dat de gehele wereld apocalyptische angsten op het lijf jaagt, het kernwapen? Of is dit allen en alles verslindende monster de meest fundamentele waarde van de mens? Dan lapt men zijn werkelijke waarden aan de laars, want dan baant men de weg voor de vernietiging van de mens zelf.

Blijkbaar hebben Reagan en Breznjev geen schrik voor het kernwapen. Anders zouden zij het niet koesteren als hun laatste redding. Zij zijn alleen bang voor elkaar, ze zijn bevreesd dat dit wapen van de een sterker is of wordt dan dat van de ander, zodat de zwakste niet meer in staat is om kleine staten onder druk te zetten en weg te kapen van de sterkste. Zij lijden aan een machtscomplex. Sedert de jaren vijftig wordt dit uitgedrukt door de stelling dat de afschrikking voor het kernwapen de veiligste garantie vormt voor het behoud van de wereldvrede, maar hiermee begon ook een wedloop in de afschrikking. Het grootse gevaar schuilt dan ook in de zwakheid van de een", zegt de pacifist Carl Friedrich von Weizsacker.

President Reagan beweert bij hoog en laag - ofschoon menige westerse generaal het tegendeel betoogt - dat de Verenigde Staten in kernwapenmacht achter zijn bij de Sovjet-Unie. Maar hij redeneert andersom. Deze toestand kan de Sovjet-Unie volgens hem het gemakkelijkst tot het opdrijven van een conflict verleiden en haar nucleaire suprematie kan het vlugst een oorlog ontketenenen: Het gevaar zou derhalve van de sterkste komen. Wie het anders ziet "opent de weg naar de totale catastrofe", verkondigt zijn Defensieminister Weinberger. Alle NAVO-partners leerde hij weer "his masters voice" spreken, die zegt, dat "elke (Russische) actie beantwoord zal worden met een vergelding, die niet zal terugschrikken voor een onaanvaardbare hoge prijs". Immers "er is niets belangrijkers dan de vrede", zei minister Haig.

Dit sluit niet uit, betoogde Reagans veiligheidsadviseur Richard Allan, dat "wij met de Sovjet-Unie willen onderhandelen, maar terwiil wii onderhandelen zullen wij ons versterken", m.a.w. als wij praten over vrede, concentreren wij ons op oorlog. Op kleine nuances na heeft Reagan alle NAVO-partners voor deze strategie gewonnen. Premier Thatcher besloot de hoogste prioriteit te geven aan de kernwapens. Bondskanselier Schmidt zegt het niet ronduit. "Wie het machtsevenwicht verwaarloost, is een illusionist, die de vrede verwaarloost. "Belgie en Nederland dralen nog. Over het NAVO-besluit van december 1979 durven zij zich nog niet openlijk uit spreken. Dit houdt de plaatsing van Amerikaanse kruisraketten op hun grondgebied in. Maar allen erkennen zij dat ontwapening een strategisch doel moet hebben, dat zij de Russische bewapening dermate moet verzwakken, dat het Westen de sterkste blijft. Dit wordt het zoeken naar "machtsevenwicht" genoemd.

KARL CARSTENS, de president van de Bondsrepubliek, ziet in het pacifisme de gevaarlijkste vijand van het ogenblik. Maar de eerste opwelling van een mens, die zijn hart op de rechte plaats heeft, is symphatiseren met hen, die betogen, dat zij de nucleaire apocalypsis alleen kunnen vermijden met ontwapening. Carstens, Reagan en soortgenoten, staan nl. geconfronteerd met een verschijnsel dat zich verrassend snel over het Westen uitbreidt, een nieuw pacifisme. Het is nuchterder dan zijn voorganger uit de jaren vijftig, het bezit meer werkelijkheidszin en is geen vlucht meer in isolationisme. Het is op weg om een internationaal bondgenootschap van volken te worden. Het leeft evenzeer in de Sovjet-Unie, ofschoon het zich daar niet naar believen kan uiten. Het bezit er zelfs een der grootste pleitbezorgers, Andrej Sacharov. Na de eerste proef-explosie van de H-bom, waaraan hij zelf had meegewerkt, waarschuwde hij: hou er mee op.

Overal groeit het verzet tegen de kernkracht, zowel tegen de kernenergie als tegen het kernwapen, het sterkst nochtans tegen de modernisering van het kern wapen-arsenaal. In Engeland is de Labour zonder meer tegen de gehele kernbewapening gekant en volgens een opiniepeiling staat de volksmeerderheid vijandig tegenover de plaatsing van de Amerikaanse kruisraketten op Britse bodem. In de Bondsrepubliek is zelfs een aanzienlijke fractie van de regerende SPD tegen het plaatsen van de Euroraketten. Ruim achthonderd duizend burgers ondertekenden met dit doel een beroep op de regering. Alom, in Scandinavie, in de Benelux en in Frankrijk, dat zijn eigen kernmacht blijft ontwikkelen, is het volksverzet een der grote zorgen van de regering geworden. Ook in de Verenigde Staten balt zich een storm samen tegen de bouw van de MX, het superwapen, dat het "venster van de Amerikaanse kwestbaarheid" voor goed zou moeten sluiten.

"Het is ironisch", zei de opperste herder van de miljoenen Mormonen, Spencer Kimball, "dat in dit land, waar onze voorvaders de grondslagen hebben gelegd voor de vredesboodschap aan alle volken, thans zulk een mammoetsysteem van vernietiging wordt gebouwd". Bondskanselier Schmidt mag dan wel beweren, dat degene, die het machtsevenwicht verwaarloost, een illusionist is, maar wie de roep van zijn eigen volk verwaarloost, is 'n grotere illusionist. Hij verwaarloost zelfs de vrede in eigen land.

NIET ZONDER optimisme kon een andere pleitbezorger van het pacifisme, president Nicolae Ceausescu van Roemenie, onlangs voor dit ideaal een lans breken. Hij opperde het voorstel om in plaats van bewapening, van bewapeningswedloop en van machtsevenwicht de vrede tot onderwerp van de grote internationale onderhandelingen te maken. "Laat ons", zei hij, "het sterkste wapen ter wereld smeden, de eenheid van de volken in de strijd voor de vrede voor het hoogste recht der mensheid, het recht op leven".

Voor de supermogendheden, die zich schrap zetten op de kernmacht, is dit pacifisme daadwerkelijk het grootste gevaar. Het moge wars zijn van geweld, maar het kan in het raderwerk van hun monster-machines zand strooien.

Tot zover Johan Kuyper in het Brabants Dagblad.

Dader aanslag op paus werd roem en wraak beloofd

AGCA: PRODUCT VAN TURKS FASCISME

ANKARA — Hij is wereldberoemd geworden als de belichaming van het kwaad bij uitstek. Maar in zijn eigen ogen en in die van zijn directe familie was de 23-jarige Mehmet Ali Agca, die de aanslag op de paus pleegde, zelf slachtoffer terwijl hij held probeerde te worden.

Agca is een typisch produkt van de diepgewortelde, machtige fascistische beweging in Turkije. Hij werd geboren in Malatya, een arm stadje in de provincie Anatolie, waaraan de industriele opleving van de jaren zestig goeddeels voorbij is gegaan. Zijn vader stierf toen hij nog een kind was en Agca groeide op in een stad met grote godsdienstige en raciale tegenstellingen. Er bestond niet alleen grote onenigheid tussen Soennieten en Shi'ieten, maar ook tussen Turken en Koerden. En ook nu nog maakt de stad een troosteloze en vervallen indruk.

Herinneringen aan de Eerste Wereldoorlog en de Armeense onlusten vallen moeilijk uit te banen. Er is een kleine Armeenschristelijke gemeenschap in Malatya, maar in dit zeer Islamitische gebied moeten deze Armeniers het zonder eigen kerk doen. Een Armeens dorpje in de buurt staat alom bekend als het dorp van de ,,Gavurkoy" of de ,,Heidenen".

Agca kwam voor het eerst in aanraking met de politie tijdens zijn middelbare schooltijd, toen hij een bijtend en negatief artikel over de Armeniers had geschreven. Door de diepe scheuringen in zijn geboortestad had Agca net zo goed een linkse militante extremist kunnen worden als een rechtse. Hij groeide op temidden van een brandende verontwaardiging over de sociale orde onder Suleyman Demirel. Net als vele leeftijdgenoten, die ondanks een behoorlijke schoolopleiding geen behoorlijke baan konden vinden, werd hij als vanzelf lid van de Nationalistische Actiepartij (NAP).

ROEMRIJKE TURKEN

Deze extreemrechtse partij bood alles wat je bij links kon krijgen en zelfs nog iets meer. De leider van de partij sprak vol weemoed en trots over de roemrijke daden van de Turken in Centraal-Azie en in het Ottomaanse Rijk. Hij beloofde de uiteindelijke oprichting van een Turkse wereldstaat en een constante oorlog niet alleen tegen de Turkse vijanden in de Verenigde Staten en in de Sovjet-Unie, maar ook tegen de ,,binnenlandse vijanden" zoals Joden, Grieken, Armeniërs, en Koerden. De onderlinge verbondenheid in de NAP was groot. Dat verklaart waarschijnlijk ook waarom de partij Agca het land uit heeft geholpen na zijn ontsnapping uit de gevangenis. Deze lotsverbondenheid, de paramilitaire structuur en het feit dat de partij de militante activisten in de organisatie van de Grijze Wolven een bescheiden bedrag betaalde, oefenden op vele jonge Turken een grote aantrekkingskracht uit.

In de jaren zeventig kon Agca ongeveer 150 gulden in de maand verdienen als lid van de Idealistische Haardbeweging, die officieus opereerde als de jeugdafdeling van de NAP. Hoe gefrustreerd Agca was en hoe teleurgesteld in de ontwikkeling van de maatschappij blijkt overduidelijk uit enkele gesprekken die hij in de gevangenis met zijn jongere broer zou hebben gevoerd. ,,Ik denk er niet over om dit systeem te dienen", zou Agca gezegd hebben. ,,Ik zou nog liever vandaag dood gaan dan morgen leraar worden en voor dit systeem werken".

Het is zo goed als zeker dat Agca een zeer gelovige jongeman is. Of de leiders van de NAP dat ook zijn valt te betwijfelen. Agca zal waarschijnlijk niet geweten hebben of hij tegen vijanden van de Islam vocht of tegen Turken, maar de propaganda van de NAP en de dagelijkse uitspraken van de rechtse pers in Turkije moeten verteld hebben van de strijd tussen de kruisvaarders en de Islam en van de oorlogen tussen de vroege Ottomaanse sultans en christelijke Westen. Turkije heeft nooit veel moeite gedaan om deze vijandigheden, waarvan in de meeste grote dagbladen dagelijks melding wordt gemaakt, te verbergen.

Agca zou de NAP naar verluidt goed gediend hebben, eerst als lid van de terreurgroep ETKO (Etnisch Turks Bevrijdingsleger) en later als lid van TIT (de Turkse Wraakbrigade). In 1979 werd hij uitverkoren voor een moordaanslag op wijlen Abdi Ipecki, journalist en een van de meeste liberale geluiden in heel Turkije. Andere prominente slachtoffers van rechtse terreurgroepen zijn de uit Ankara afkomstige kunsthistoricus Bedrettin Comert, een hoogleraar uit Istanboel, en het hoofd van politie uit Adana. Deze moorden werden weloverwogen gepleegd en waren bedoeld om de gematigde Turken te intimideren en de polarisatie tussen links en rechts aan te wakkeren.

Typische slachtoffers van de NAP zijn verder leden van linkse studendenorganisaties. Het belangrijkse doel van de NAP is de sterkste te worden op scholen, in koffiehuizen en andere belangrijke ontmoetingspunten. De beweging voerde een nimmer aflatende strijd tegen links, waarbij ze soms geholpen werd door de politie. Het lijdt geen enkele twijfel dat rechts het eerste schot lost in deze uit de hand lopende strijd tussen linkse en rechtse studenten. Al in 1967 werden linkse jongeren die propaganda maakten voor hun denkbeelden systematisch in elkaar geslagen door ultrarechtse activisten. Aanvankelijk werd de strijd van de rechtse jongeren tegen links toegejuicht door de rechtse partijen in Turkije, waaronder de centrum-rechtse Gerechtigheidspartij. Volgens hen was dit de enige manier om de groei van de linkse bewegingen tegen te gaan.

De NAP had redelijk goed functionerende onderafdelingen in West-Duitsland en die hebben Agca waarschijnlijk geholpen, toen hij na zijn ontsnapping uit de gevangenis op de vlucht was. Van de discipline en lotsverbondenheid binnen de NAP bleef niet veel meer over na de arrestatie van de leiders door het leger. Die ontrafeling van de NAP zou heel goed de reden geweest kunnen zijn waarom Agca en waarschijnlijk enkele handlangers het plan beraamden om een aanslag op de paus te plegen. De leiders van de beweging wisten meestal precies wanneer, waar en hoe ze moesten toeslaan. Hun pupillen hebben ze dat kennelijk niet kunnen leren. Als de leiders het nog voor het zeggen hadden gehad, was deze verbijsterende daad waarschijnlijk nooit gepleegd, want als zij tot geweld besloten, stond hen altijd een praktisch politiek doel voor ogen. Met de aanslag op de paus hebben ze niets gewonnen, alleen maar verloren.

De hele wereld heeft nu kunnen zien wat voor iemand Agca is, maar vele Turken vinden het nog steeds moeilijk de feiten over de NAP te geloven. De conservatieve krant Tercuman heeft tot dusver in alle talen gezwegen over de aanklacht. Het lijkt wel alsof de journalisten van de Tercuman nog steeds een stille hoop hebben dat vandaag of morgen bekend wordt dat Agca een communistisch agent was of een Armeens nationalist.

OPSCHORTEN VAN HULP HEEFT AVERECHTSE WERKING

VS drijven Nicaragua verder naar Sovjet-blok

NICARAGUA VERKEERT in de ernstigste crisis sinds de Sandinistische revolutie van juli 1979. Deze maakte een einde aan het 46-jarige monopolie van de door de Verenigde Staten gesteunde Somoza-dictatuur en een burgeroorlog maakte plaats voor interne rust en stabiliteit, Zo schrijft Art van Iperen in een analyse voor de Haagsche Courant.

De binnenlandse tegenstellingen, de buitenlandse militaire bedreigingen, de economische malaise en de Amerikaanse boycot beginnen steeds duidelijker hun stempel te drukken op de wankelende wederopbouw.

De VS hebben de 2,6 miljoen Nicaraguanen onlangs de duimschroeven aangezet door het opschorten van 24 miljoen dollar steun wegens vermeende militaire hulp aan de opstandelingen in El Salvador. De betrekkingen tussen de regeringen in Managua en Washington zijn door deze ogenschijnlijk symbolische stap sterk verslechterd.

Bijna tien miljoen dollar van de door Washington opgeschorte steun was bestemd voor de aankoop van graan uit Amerika. Aangezien Nicaragua slechts een graanvoorraad voor dertig dagen heeft, dreigde er een acuut voedseltekort. Rusland schoot echter te hulp er werd 20.000 ton Russisch tarwe naar Managua verscheept 'als bewijs dat Rusland en Nicaragua hechte vriendschapsbanden onderhouden'. Bovendien stelt de Sovjet-Unie de regering in Managua twee helikopters met bemanning ter beschikking voor het transport van voedsel en medicamenten.

Drie dagen na dit Russische aanbod stonden nog twee landen klaar om Nicaragua te helpen: Libie en Cuba. Libie leent Nicaragua honderd miljoen dollar voor de wederopbouw en Cuba breidt zijn invloed in het land uit met een pakket technische bijstand ter waarde van 64 miljoen dollar.

Door deze opstelling van de Sovjet-Unie, Cuba en Libie aan de ene kant en de VS aan de andere kant staat de regering van Nicaragua voor een belangrijke politieke keuze, waarbij een middenweg uitgesloten lijkt.

Sinds de marxistisch-georienteerde Sandinisten het land besturen is de vrije-markteconomie van Somoza omgevormd tot een mengeling van genationaliseerde en particuliere, op Amerika georienteerde ondernemingen. Wanneer de VS de harde Reagan-lijn blijven volgen, is de kans groot dat de junta met steun van het Sovjetblok een radicalere linkse koers gaat volgen om het hoofd boven water te houden.

Deze ontwikkeling zou de kans op een hervatting van contrarevolutionair geweld in het land vergroten en het startsein kunnen zijn voor een invasie van onder anderen de aanhangers van ex-dictator Somoza.

Nicaragua probeert echter uit lijfsbehoud onder de economische paraplu van Amerika te blijven, omdat de belangrijkste oppositie wordt gevormd door particulieren, die nauwe banden met de VS hebben en 60% van de economie in Nicaragua beheersen. Wanneer deze behoudende elite zich nog meer bedreigd ziet door nationalisaties en contactverlies met de VS stort de wankele opbouw als een kaartenhuis in elkaar en kan Nicaragua van voren af aan beginnen.

Zelfs Fidel Castro heeft de regering in Managua in juli 1980 gewaarschuwd voor een te snelle invoering van een marxistische economie om te voorkomen, dat de invloedrijke particuliere ondernemers het land en/of in opstand komen. Toen de junta in juli 1979 na een bloedige revolutie de balans opmaakte, bood Nicaragua een trieste aanblik: 40.000 doden, 100.000 gewonden, meer dan een miljoen ontheemden en een oorlogsschade van naar schatting 500 miljoen dollar. Somoza had zijn land opgezadeld met een buitenlandse schuld van 1,6 miljard dollar en liet vlak voor zijn vlucht bijna de gehele inhoud van de schatkist overschrijven naar Zwitserse en Amerikaanse bankrekeningen. De oogsten waren verwoest en de meeste industrieen lagen stil wegens gebrek aan reserveonderdelen en transportmiddelen.

Met behulp van 450 miljoen dollar buitenlandse leningen en donaties in 1980 en 5000 Cubaanse artsen, leraren en militaire adviseurs begon het volk eensgezind aan de wederopbouw. De inflatie daalde tot 30% (in 1979 nog 60%), het analfabetisme werd met grote voortvarendheid aangepakt en Nicaragua heeft voorlopig met de schuldeisers afgesproken dat ééndERDE van de buitenlandse leningen tussen 1985 en 1997 wordt afbetaald. De werkloosheid is momenteel voor Middenamerikaanse begrippen laag: 15-20%.

Ondanks dit forse herstel wordt verwacht, dat het tekort op de betalingsbalans dit jaar groeit tot 300 miljoen dollar. Pessimisten verwachten dat het land voor het einde van dit jaar bankroet is. De 'Somocistas' hebben aangekondigd hun eindoffesief in te zetten wanneer de politieke, sociale en economische onrust Nicaragua 'stormrijp' hebben gemaakt. De extra steun van Brezjnev, Castro en Gadaffi is dus voor de Sandinisten van levensbelang. Amerika heeft begin april de laatste vijftien miljoen dollar van het Carter-hulpplan van 75 miljoen dollar opgeschort en nog eens vijftig miljoen vastgehouden wegens de 'Nicaraguaanse onderneming van het gezag in El Salvador'. De regeringsleiders van Nicaragua hebben altijd ontkend, dat hun havens en vliegtuigen gebruikt worden voor het vervoer van hoofdzakelijk in Vietnam buitgemaakte Amerikaanse wapens en munitie naar de opstandelingen in buurland El Salvador. De Amerikaanse bewijsvoering, dat dit wel gebeurt is van diverse kanten als 'zwak' gekwalificeerd.

Nog eens 9,6 miljoen opgeschorte dollars waren bestemd als aankoopsubsidie van graan uit de VS. Het heeft er alle schijn van dat de regerings-Reagan brood als politiek wapen wil gebruiken.

De reacties logen er dan ook niet om. ,,De Verenigde Staten willen de revolutie in Nicaragua laten mislukken, omdat het een voorbeeld is voor geheel Midden Amerika" (Orlando Nunez, directeur van het instituut voor landhervorming in Managua); ,,Amerika wil Nicaragua uithongeren" (Het Oostduitse partijblad Neues Deutschland).

Nicaragua staat niet alleen voor een grote binnenlandse crisis. Even buiten Miami in Florida worden op een privéterrein Cubaanse en en Nicaraguaanse ballingen getraind voor een invasie; vrijwilligers uit Guatamala, exleden van Somoza's Nationale Garde en gefrustreerde ex-Sandinisten staan vlak over de grens in buurland Honduras klaar om Nicaragua binnen te vallen. Om een invasie het hoofd te bieden wordt in Nicaragua naast de bestaande leger- en politiemacht van 40.000 leden een volksleger van studenten en arbeiders buiten werktijden opgeleid. De militie is momenteel 50.000 man sterk en het streefgetal is 200.000. Dat de VS bang zijn voor een domino-effect in Midden-Amerika is duidelijk. De steun aan de rechtse dictatuur in El Salvador begint echter op steeds meer weerstand te stuiten. Het opschorten van de Amerikaanse steun van Nicaragua was bedoeld als represaillemaatregel, maar kan wel eens een averechtse uitwerking krijgen: een verdere ruk naar links met externe steun van Rusland, Cuba en Libie.

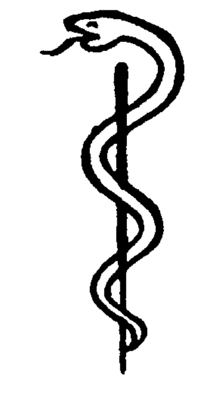
De regering-Reagan zal dan spijt krijgen van haar weinig genuanceerde zigzag-politiek in Midden-Amerika, die door sommige ambtenaren op buitenlandse zaken is omschreven als; de rechtse dictaturen door dik en dun blijven steunen; het 'communistisch gezwel' Nicaragua eerst economisch aanpakken, dan de dissidenten steunen en vervolggens de Sandinisten verdrijven. Tot zover Art van Iperen in de Haagsche Courant.

.... een dagelijks tafereel in Nicaragua: het leven probeert zich te herstellen van de ontzaglijke schade welke werd opgelopen tijdens de oorlog tegen Somoza en zijn aanhang .....

Omstandigheden voor genezing niet ideaal

Hondebeet geeft vaak lelijke scheurwond

ER ZIJN HEEL veel mensen, die een hond als huisdier hebben. Een hond is een trouw gezel, een goede waker en een fijne speelmakker voor de kinderen. Enkele leden van de staf van het Academisch Ziekenhuis in Groningen hebben onlangs een onderzoek gepubliceerd over hondebeten en wel speciaal onder wat voor omstandigheden iemand door een hond wordt gebeten.

Een hondebeet is in het algemeen een lelijke wond. Een snijwond heeft scherpe en schone wondranden, een kneuswond is als regel niet erg diep. Een beet van een dier geeft echter een rafelige en diepe scheurwond, omdat een dier meestal weefsel tracht uit te rukken, zoals dat een roofdier betaamt. De omstandigheden voor een wondgenezing zijn dus lang niet ideaal.

Op de tweede plaats bevat een bek van een dier en speciaal ook van een hond een aantal gemene bacteriën, die door de tanden diep in het wondbed worden geperst en van daaruit lelijke infecties kunnen geven. U zult dan ook zien, dat een arts zelden een bijtwond zal hechten: hij zou hierdoor de bacteriën onder de huid "inmetselen", waardoor ze grotere kansen tot beschadiging krijgen. Bovendien zouden op die manier bacteriën, die zonder zuurstof juist het beste groeien, een grotere kans krijgen en het zijn juist deze bacteriën, die volop in de hondebek voorkomen (tetanus, gasgrangraen). De beste behandeling van een bijtwond is daarom altijd nog een open behandeling. Wel heeft dit als regel lelijker littekens tot gevolg.

ONDERZOEK

Uit het overzicht van de Groningse onderzoekers werden de meeste mensen door een hond in de hand gebeten. Hierop volgden bijtwonden aan het been, het gelaat en de arm. Merkwaardig was het aantal bijtwonden in het oor (een geliefkoosde plek voor hondebeten) niet erg groot.

Ook werd nagegaan van welk ras de bijtende hond was. Het meest werden de patienten gebeten door Duitse herders, bouviers en bastaarden, terwijl honden als een cocker spaniel of een poedel minder slachtoffers maakten. Natuurlijk is hiermee niet gezegd, dat de eerstgenoemde rassen agressiever zijn dan de andere; er is niet nagegaan hoeveel honden van verschillende soorten er in het Groningse op nagehouden worden.

WAAROM?

Hoe kwamen de honden er toe om te bijten? Hiertoe maakten de onderzoekers twee groepen: kinderen beneden de 15 jaar en ouderen. Bij de kinderen werden er 9 van de 15 gebeten door een hond, terwijl ze er mee aan het spelen waren. Anderen werden gebeten omdat ze de hond stoorden bij het eten of plotseling wakker maakten.

Volwassenen werden het meest gebeten als ze probeerden om vechtende honden te scheiden; hierover is in de medische literatuur al vaker geschreven. Een tweede frequente bron van bijtwonden bleek het africhten van honden te zijn. Ook bleek, dat een vreemde hond niet aangehaald moet worden, want ook dan blijken ze gemakkelijk te bijten.

Als een eigenaar zijn hond ophitst om iemand te bijten, blijkt dan ook in vele gevallen succes te hebben en tot bijtwonden te leiden. Maar ook zijn er een aantal honden die zonder duidelijke reden bijten.

In het artikel wordt geen melding gemaakt van gevallen van hondsdolheid. U weet, dat wanneer een hond door deze ziekte is aangetast, de beten erg gevaarlijk zijn, omdat ook de mens bevattelijk is voor hondsdolheid. Gelukkig komt deze aandoening bij ons vrijwel niet voor en dan meestal nog niet bij honden, maar andere dieren. Bovendien is een hondsdolle hond altijd te herkennen door de druipende mond (speekselvloed) en door zijn agressiviteit; het beest is dan duidelijk ziek.

NAAR DE DOKTER

Uit de ervaring van de Groningse artsen blijkt, dat een snelle en goede verzorging van bijtwonden van honden altijd tot een vlotte genezing leidt. Wel werd in alle gevallen de patient tegen het ontstaan van tetanus ingeënt. Maar ik zou u met klem aanbevelen om elke hondebeet aan een arts te laten zien om het genezingsproces zo glad mogelijk te laten verlopen.

De Groningse artsen geven als conclusie van hun publicatie een aantal vuistregels, waarvan het goed is ze ook voor u te herhalen:

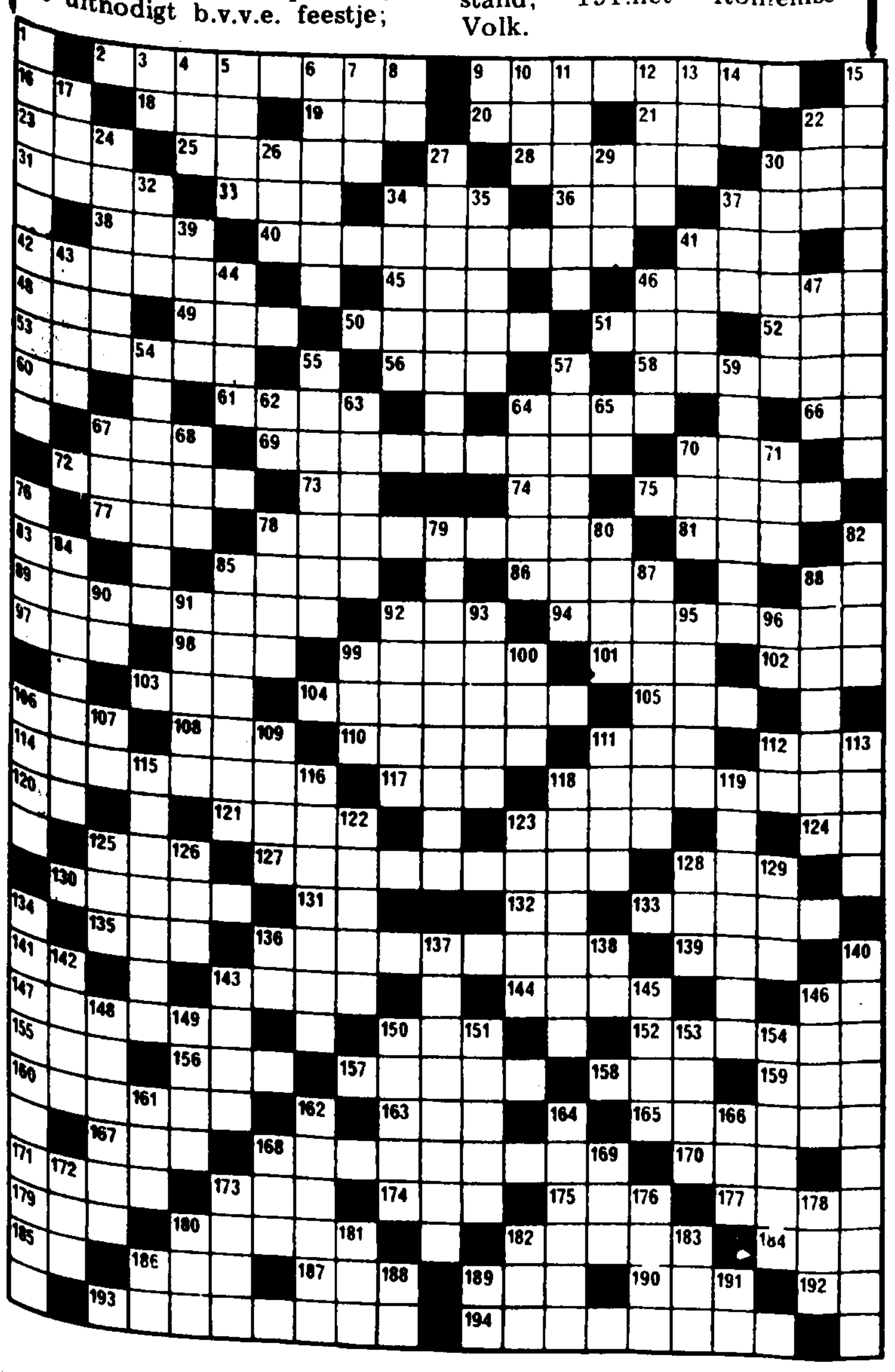
— Leer kinderen dat ze respect moeten hebben voor een hond en dat ze honden met rust moeten laten, vooral als ze eten of slapen. Ze moeten weten, dat iedere hond kan bijten en uitsluitend vriendelijke honden niet bestaan.
— Verbied kinderen om met vreemde honden te spelen.
— Bedenk, dat u grote kans loopt om gebeten te worden als u tracht vechtende honden te scheiden. Wilt u dat tóch doen, trek ze dan niet aan hun halsband, maar aan hun staarten of achterpoten.
— Benader vreemde honden niet of haal ze niet aan.
— Wees voorzichtig, wanneer u een hond aan het africhten bent.

Een eigenaar is verantwoordelijk voor de schade, die zijn hond aanricht. U kunt uw risico als eigenaar beperkt houden door niet toe te laten, dat vreemde mensen zich met uw hond bezig houden, door uw hond — vooral in een vreemde omgeving — aan de lijn te houden. Zorg er bovendien voor dat de hond een rustig plaatsje heeft, waarheen hij zich kan terugtrekken zonder dat hij daar gestoord wordt.

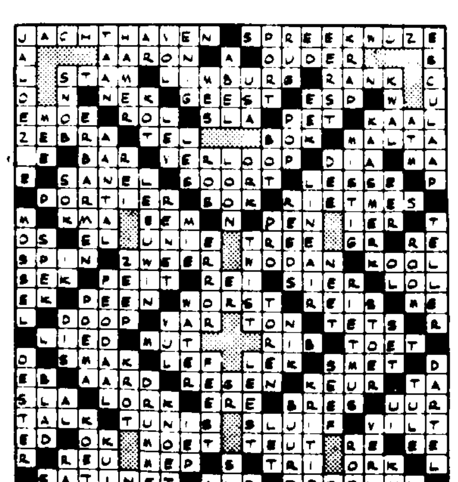
Amigoe kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 2.gezindheid tot sparen; 9. rente; 16. nummer; 18.voorzetsel; 19. voorschrift; 20.oesternet; 21. grondsoort; 22.muzieknoot; 23.kreet; 25.natie - land; 28. eil. bij Denemarken; 30.heks; 31.voedsel; 33.deel v.e. fuik; 34.soort brood; 36.verkeerd; 37. uitdrukking; 38.etenbereider; 40.volkenkundige; 41.hemellichaam; 42.officieel toegelaten; 45.open plek i.e. bos; 46.Indon. eiland; 48.herkauwer; 49.tevens; 50.vervoermiddel; 51.vr. munt; 52.ieder; 53.voorste; 56.gravure; 58. land in Europa; 60. deel v.d. bijbel; 61.tennisterm; 64.koraaleiland; 66.voertuig; 67. omroepvereniging; 69.met begeerte - verlokkend; 70.bouwland; 72.plaat; 73.rijksgrond; 74.gereed; 75.knaagdier; 77. grote bijl; 78.markt, die eens per week gehouden wordt; 81.wiel; 83.meisjesnaam (afk.); 85.zwak; 86. prachtig; 88.vogel; 89.telwoord; 92. deel v.d.week; 94. soort wijnglas; 97.gelofte; 98.veerkracht; 99.zuurdeeg; 101. open plek i.e. bos; 102.ampère (afk.); 103.schrijfgerei; 104.druk - dwang; 105.kostbare stof; ~~106.herkauwer~~; 108.soort onderwijs; 110.pl. in Frankrijk; 111.pausennaam; 112.vlaktemaat; 114. bis; 117.in 't geheel niets; 188.berg - bergland (Indon.); 120.titel; 121.oplossing van soda of potas; 123.part; 124. pers. vnw.; 125. riv. in Oostenrijk; 127.praatziek persoon; 128.lofdicht; 130.strafwerktuig; 131.lengtemaat; 132.nummer; 133.verdovende middelen; 135.soort van onderwijs; 136.schikking - ordening; 139.bijbels figuur; 141. spil; 143.opdracht; 144.rivier in Oostenrijk; 146.soort onderwijs; 147.modderachtig vuil; 150.speeltuin-attractie; 152.aarzelen; 155.roem; 156. scheepsvloer; 157.bewind - overheid; 158.plat ovalen vat; 159.grafvaas; 160.vissersvaartuig; 163.projectieplaatje; 165.gemis; 167.water in Utrecht; 168.grondsoort; 170.belemmering; 171.vrouwennaam; 173.Eng. titel; 174.gelofte; 175.vierh. zoogdier; 177.oevergewas; 179. huisdier; 180.vreemde munt; 182.verlies; 184.een zekere; 185.voor de vuist; 186.pl. in Belgie; 187.vreemd; 189.ongeluksgodin; 190.zeepwater; 192.pers. vnw.; 193.persoon die uitnodigt b.v.v.e. feestje; 194.schouwburgrang.

VERTICAAL: 1.niet v.e. handtekening voorzien; 3.familielid; 4.lokspijs; 5.tegen; 6. onmachtig - machteloos; 7. een weinig; 8.deel v.d. bijbel; 9.pers. vnw.; 10.gevangenis; 11.'n Amerikaanse president; 12.lichte bedwelming; 13.telwoord; 14.de oudste; 15. plaats, waar vis gekookt wordt; 17.reis; 22.oude lap; 24.smakelijk; 26.pl. in Overijssel; 27.bosje reigerveren; 29.venijn; 30.hondenverblijf; 32.bijb. figuur; 34.voorstel; 35.kleinigheid; 37.insekt; 39. bundel - streng; 41.braaf; 43. schoorsteenzwart; 44.richtpunt; 46.optisch hulpmiddel; 47.bijb. figuur; 54.redenaar; 55.hetzelfde; 57.koppig persoon; 59.start; 62.riv. in Rusland; 63.landbewerker; 64.onraad - opschudding; 65.in orde; 67.deel v. Malakka; 68.gewicht; 70.vroeger; 71.paardje; 76.aanleg - talent; 78.deel v.h. jaar; 79.pl. in Z-Holland; 80. spitse versiering (bouwk.); 82.keukengerei; 84.humeurig persoon; 85.hoeveelheid; 87. onwerkelijk; 88.omheind erf - verzameling inlandse woningen (Maleis); 90.en dergelijke; 91.deelteken; 92.meisje; 93. strafwerktuig; 95.deel v.e. effect; 96.muzieknoot; 99.spoedig; 100.verkeerd; 106.gewricht; 107.landbouwerktuig; 109.teug; 111.vrouwennaam; 112.muzieknoot; 113.insecteneter; 115.ondier; 116.militair; 118.welriekende geur verspreidend; 119.opstoper - klap; 122.gerief; 123.water in N-Brabant; 125.teer - breekbaar; 126.nieuw (in samenstellingen); 128.vreemde munt; 129.eiland bij Nw. Guinea; 134.beroep; 136.familielid; 137.passagier; 138.natuurlijk logaritme (afk.); 140. aandoening der hersens, door te felle zonneschijn; 142. Indon. fuik; 143.broos - tenger; 145.dierenverblijf; 146.ree; 148.bestuurder; 149.insgelijks; 150.bezoldiging; 151.rijdier; 153.bloedvat; 154.gebalsemd en gedroogd lichaam; 161.godin v.d. aarde; 162. bergruimte; 164.mond - bek; 166.roem; 168.trek - lust; 169.mannetjes bij; 172.vochtig; 173.heilige; 176.houding; 178.griezelig; 180.roofdier; 181.hert; 182.bevel; 183. stoot; 186.uitroep; 188. vreemde munt; 189.waterstand; 191.het Romeinse Volk.

Oplossing Kruiswoordpuzzel

WINNARES van de Amigoe Kruiswoordpuzzel dd. **5 juni 1981:**

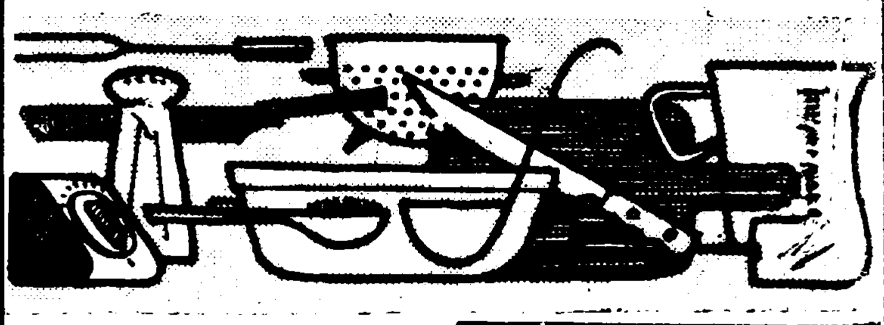
Gladys Begga
Seroe Loraweg 276,
Curacao

Zij kan haar prijs **(fl. 25,—)** ophalen bij Redaktie Amigoe, Scherpenheuvel z/n, Curacao.

Oplossingen van deze week dienen voor **17 juni 1981** in het bezit te zijn van de Redaktie Amigoe, Scherpenheuvel z/n, of P.O.B. 577.

Deelnemers aan de Kruiswoordpuzzel op Aruba en Bonaire dienen hun oplossing voor **16 juni 1981** in te dienen: Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - bij de heer Linkels, J. A. Abrahamboulevard, of P.O.B. 122 en op St. Maarten: Vance James.

Op de enveloppe duidelijk vermelden:
KRUISWOORDPUZZEL.

Savory Chicken

Recept van Bunchi Römer

Voor: 4 personen

Benodigd:

A. 1 kip van ongeveer 2 1/2 à 3 pond (ontbeend en aan blokjes gesneden)
1 1/2 cup water

B. 2 eetlepels olie
1 middelgrote ui, aan schijfjes gesneden
2 teentjes knoflook, platgeslagen
2 schilfertjes verse gember

C. 1 eetlapel maizena
2 eetlepels water.

Saus-ingrediënten:
1/2 cup soyasaus
2 eetlepels sherry
2 eetlepels bruine suiker
wat zout.

Bereidingswijze:

1. Verhit de olie en roerbak de kip, totdat ze goudbruin is.
2. Voeg de ingrediënten genoemd onder B. erbij en bak ze even mee.
3. Voeg daarna de saus-ingrediënten,die met elkaar vermengd zijn, erbij en meng dit goed met de kip.
4. Doe er het water onder A. genoemd erbij en breng de kip aan de kook.
Temper het vuur en laat haar ongeveer 40 minuten gaar sudderen.
5. Als de kip gaar is de ingrediënten genoemd onder C. erbij doen en de saus laten indikken.

Het gerecht onmiddellijk opdienen.

Kinderen van het Ierse geweld

*In de katholieke wijk Falls van Belfast speelt een jochie van vier, dat hij commando is.

Morris Fraser heeft als psycholoog een boek gewijd aan de kinderen van het geweld van Noord-Ierland onder de titel "Children of Violence". Kinderen, die opgegroeid zijn in de cultuur van armoede en normaal geworden abnormaliteit van dagelijkse terreur. Hij heeft honderden kinderen ondervraagd die al tussen hun achtste en tiende jaar aan straatterreur hadden deelgenomen. Dat waren kinderen die (soms tegen betaling van zakgeld) diensten bewezen of die kabels spanden over de nauwe straat, waardoor, toen op deze truc nog geen technisch antwoord was gevonden, soldaten in razende jeeps werden onthoofd.

Die kinderen wisten tot in technisch detail uit de doeken te doen hoe een molotov-cocktail wordt gefabriceerd of hoe een spijkerbom zijn afschuwelijk werk doet. Het beroemdste kind van het Noord-Ierse geweld is Catherine Anne Gilmore, die in juli 5 jaar wordt en die al een kogel in haar kleine lijfje had voordat zij werd geboren en die al op de operatietafel lag voordat ze 12 uur oud was.

HAAT

Veel kinderen spreken een van haat vervulde taal, die de echo is van de taal van hun ouders. Er zijn kinderen van 7 die al een klein, maar doeltreffend brandbommetje kunnen maken met een dozijn lucifers, die om een sigaret worden gebonden, de koppen ongeveer halverwege, zodat het bovenste stuk van de sigaret, aangestoken, als een lont fungeert.

Er is al veel geschreven over deze kinderen, die nachtmerries bij daglicht hebben waargenomen met wijdopen ogen, die gehoord hebben van het verpletteren van knieschijven, vroeger met een kogel, later met een blok beton en heden ten dage met een elektrische drilboor, en vernomen hebben dat verraders van de republikeinse zaak terecht gesteld kunnen worden met het hoofd geklemd in een bankschroef.

Het geweld is een stuk dagelijks leven geworden in Noord-Ierland. Wat gebeurt er als het normaal geworden weer abnormaal wordt? Dan kunnen de psychiaters het bijzonder druk gaan krijgen. De psycholoog dr. Lyons wist te melden dat depressies in Noord-Ierland in de geweldsgolven aanmerkelijk terugliepen en dat de kinderen van het geweld in de ghetto's soms aanmerkelijk plezier beleven aan de straatgevechten met de politie en de strijd tegen "The Brits". De kinderen van het geweld treden vrijwel altijd op in blijmoedig uitziende bendes.

De arts Joe Herndon wijt veel van het geweld aan armoede en verwaarlozing. De katholieke Noord-Ieren zijn de witte negers van het Verenigd Koninkrijk geworden, zo zegt hij. Veel mensen worden geterroriseerd door een kleine groep misdadigers, vertelt hij en met Bobby Sands kon hij niet al te veel medelijden hebben: "Bobby had een keuze, maar de dode mensen komen niet uit het graf".

"De meeste mensen in Noord-Ierland willen vrede, ze willen met rust gelaten worden. In de jaren tussen 1969 en 1970 hebben we tonnen valium en librium voorgeschreven", aldus dokter Hernon. "De moeders gaan mentaal ten gronde, terwijl de jonge kinderen een doorlopend cowboy- en indianenspel opvoeren, waarin zij zich happy voelen. Er zijn hier niet veel psychopaten, maar toch zit Noord-Ierland vol neurosen".

(Door Brabants Dagblad journalist Bert van Velzen).

Vrome Werken van de Goddelijke Liefde gestaakt

Duivelsbezweerder in de nor

COLLE DI SUSO — De herders van Colle di Suso, die hun schapen naar de bergwei drijven, kijken vreemd op als vier politie-auto's met zwaailichten over de smalle wegen het dorp binnenrijden. In Suso, 50 kilometer ten zuiden van de grote stad Rome, is zoiets nog nooit vertoond. Nog vreemder vinden ze het dat de politiemannen met een ijzerschaar de dikke ketting en het hangslot forceren die de poort afsluiten van het klooster "Oasi dell' Immacolata del Santo Spirito" (Oase van de Onbevlektheid van de Heilige Geest). Hun verbazing kent geen grenzen meer als de overste, de 56-jarige Don Domenico Bernardini en twee zich lekenzusters noemende vrouwen, de 70-jarige Rosa Rosati en de 55-jarige Iole Fabiani, worden weggevoerd — geboeid en ieder geketend aan twee politieagenten.

Later de dag vertelt politiecommissaris Paul Nash, een naam die ontleend kon zijn aan een detectiveroman van Agatha Christie, op de Questura in Rome wat er aan de hand is geweest. In het klooster, eigendom van het Vaticaan, is de kloosterorde "Opera Pia dell' Amore Divino" (Vrome Werken van de Goddelijke Liefde) gevestigd. Achter deze lange en fraaie naam gaat de orde van de drie gearresteerden schuil, die de leiding hadden over een groep door Rosa Rosati en Iole Fabiani geronselde "lekenzusters". Er werd in het klooster gebeden, maar er vonden ook Middeleeuwse rituelen plaats die in het arrestatie-bevel worden omschreven als vrijheidsberoving, het toebrengen van ernstig lichamelijk letsel en afpersing.

NIEUWE SAVONAROLA

In 1974 kreeg de pater Salesiaan Domenico Bernardini verlof van zijn overste om een nieuw klooster op te zetten in de leegstaande gebouwen in Colle di Suso. Het vermoeden bestaat dat zijn ordegenoten hem liever kwijt dan rijk waren. Als een nieuwe Savonarola hield hij eindeloze betogen en schreef hij boeken, waarin hij fel tekeer ging tegen de rijkdom van de kerk, en de mondaine sfeer in het Vaticaan. Hij verweet de curie dat ze meer reizen over de aardbol ondernemt dan dat ze in gebed verzonken is. Don Bernardini ging tekeer tegen het diplomatieke verkeer in Vaticaanstad en tegen de weelderige uitmonstering van de Romeinse kerken en paleizen.

Don Bernardini had twee vrouwelijke volgelingen, die met hem naar Colle di Suso gingen en die nu met hem in de gevangenis zijn beland. Eerst zetten ze een schooltje voor lager onderwijs op, maar er meldden zich slechts weinig leerlingen. Nadat het schooltje was opgedoekt, fungeerde het klooster als een eerste-hulppost. Boeren, die wat onhandig waren omgegaan met de zeis, klopten er aan voor een verband. Ook dat was weinig lucratief. De vrouwen gingen toen op zoek naar meisjes van 20 tot 25 jaar, die thuis moeilijkheden ondervinden of met persoonlijke problemen zitten. In Rome zijn ze met de bosjes te vinden.

In het klooster ondergingen de meisjes een hersenspoeling. De politie beschikt over bewijzen dat sommige meisjes in de kapel van het klooster werden ontkleed en uitgestrekt op een ligbed dat op een altaar was geplaatst. Don Bernardini was ervan overtuigd dat ze bezeten waren van de duivel en de Satan moest met zeer speciale middelen moest worden uitgedreven.

Terwijl de pater onverstaanbare gebeden mompelde, werden de "duivelskinderen" overdekt met ijsblokken en vervolgens met wijwater besprenkeld. Andere meisjes kregen een gloeiend kruis op het voorhoofd gedrukt. Het litteken raken ze nooit meer kwijt. Was Satan dan nog niet met de staart tussen de benen vertrokken, dan werden de meisjes afgeranseld en dagenlang op water en brood gezet. Don Bernardini praatte onafgebroken tegen haar in, totdat ze volkomen willoos waren. Als de meisjes in dat stadium waren beland, werden ze "gereinigd" en in de kloostergemeenschap opgenomen als lekenzusters.

Als externe werksters werden ze uitgeleend aan families in de buurt en zelfs aan het nabije seminarie van Anagni. Voortdurend werd de meisjes op het hart gedrukt dat ze tegen de buitenwereld niets mochten vertellen over hetgeen zich in het klooster afspeelde, want dan zou Satan terugkeren en zijn wraak zou verschrikkelijk en wreed zijn.

Volgens de politie toont het kasboek van het klooster aan dat de financiële situatie de laatste jaren opperbest was. De meisjes moesten hun loon geheel afstaan aan Don Bernardini. Deze hield zich bezig met het schrijven van brochures over het regime van de duivel in de hele wereld en de verschrikkelijke gevolgen die dat heeft. Terloops werd steeds een gironummer vermeld. De giften stroomden binnen. Het klooster van Colle di Suso heeft thans een filiaal in Palestrina en een in Rome. Daar worden geronselde meisjes voorlopig opgenomen totdat ze voor de uitdrijving van haar duivel naar Colle di Suso gaan.

VERLOSSER

Tegen een passende, maar niet geringe vergoeding was Don Bernardini ook bereid om aan huis duivelsbezweringen te verrichten. Van deze service in en om de wereldstad Rome werd meer gebruik gemaakt dan men anno 1981 zou verwachten.

Op 20 januari van dit jaar bracht een der meisjes in het klooster een kind ter wereld. Het meisje had anderhalf jaar geleden haar intrek genomen in de "Oasi dell' Immaculata". Uit het in beslaggenomen dagboek blijkt dat het kind Emanuele is genoemd en door Don Bernardini wordt beschouwd als "de nieuwe verlosser". Volgens Don Bernardini is het kind verwekt door een bovennatuurlijke ingreep en is het de "drager van de nieuwe waarheid". Het lijkt een variatie op "Rosemary's Baby". Eens zal Emanuele, volgens het dagboek van Don Bernardini, alle duivelse krachten in de wereld overwinnen, te beginnen met die welke rondspoken in het Vaticaan.

Niet iedereen is gelukkig geweest met de geestelijke arbeid die werd verricht door de "Opera Pia dell' Amore Divino". Terwijl mgr. Romolo Campagnone, tot wiens bisdom Colle di Suso behoort, zich afzijdig heeft gehouden en ook nu met zijn commentaar op de vlakte blijft, heeft mgr Spallanzati, bisschop van Palestrina, het Vaticaan enige tijd geleden verzocht Don Bernardini terug te zetten in de lekenstand. Hangende dit verzoek heeft de politie ingegrepen op aandringen van de ouders van enkele meisjes.

Een ouderpaar ontmoeten we in een plaatselijke koffiebar. Ze vertellen hoe hun dochter van 22, die aan de universiteit van Rome voor arts studeerde, door een der "lekenzusters" van Don Bernardini naar Colle di Suso is gelokt. Toen de ouders haar daar voor het eerst bezochten, maakte ze een afwezige indruk. Het meisje was ervan overtuigd door de duivel bezeten te zijn geweest en wilde zich voor de rest van haar leven terugtrekken uit de boze wereld. Bij volgende bezoeken kwamen de ouders niet verder dan de vergrendelde kloosterpoort. Een der lekenzusters vertelde hen dan, dat de dochter haar ouders nooit meer wenste te zien. Het meisje verblijft thans in een psychiatrische kliniek.

Pogingen om de dorpsbevolking aan het praten te krijgen, mislukken. "Er zijn hier in het dorp altijd mysterieuze dingen gebeurd", mompelt een bijna tandeloze oude boer met een baard van minstens een week. Welke gebeurtenissen dat zijn geweest, weigert hij te zeggen. Misschien doelt hij op de vele heidense gebruiken, die in de Abruzzen, op zo korte afstand van de zetel der christenheid met bovendien op een steenworp afstand een hypermoderne atoomcentrale nog welig tieren.

Voordat we vertrekken uit Colle di Suso kopen we in een groezelig winkeltje dicht bij het klooster een boekje, geschreven door Don Bernardini en voorzien van diens foto. "De Immacolata dello Spirito Santo wil regeren over de hele wereld en in alle harten", staat er in te lezen. Er staan ook getuigenissen van alleen met initialen aangeduidde volgelingen in die verlost zijn van hun duivels en heel veel ander kwaad. Een Imprimatur ontbreekt. Wel staat op het schutblad, vet gedrukt, het nummer van de Conte Corrente oftewel het gironummer van de "Opera" van Don Bernardini.

(Door Brabants Dagblad correspondent Piet Tummers)

*Don Bernardini, 'opgevangen' in de Italiaanse gevangenis.

Aggressieve bij rukt op

(Door Keith Laider van The Guardian)

Selectief kruisen van dieren en planten is van onschatbare waarde en al eeuwenlang de redding van de mensheid. Ging men vroeger echter vooral intuïtief te werk, sinds de ontdekkingen van de genetisch expert Gregor Mendel in de 19e eeuw is er sprake van welbewuste, goeddoordachte, wetenschappelijke kruisingsprocedures. Maar hoe voorzichtig men ook is, mislukkingen, met soms rampzalige gevolgen, zijn nooit helemaal uit te sluiten.

Tijdens mijn bezoek aan Guyana heb ik ervaren hoe rampzalig die gevolgen kunnen zijn. Op een warme, zwoele avond maakte ik met mijn vrouw een roeitochtje op de rivier. Plotseling hoorden we in het aangrenzende woud een angstaanjagend gezoem dat steeds luider werd. Toen we opkeken zagen we een zwerm bijen regelrecht op ons afkomen. Overal werden we gestoken en volkomen radeloos en gek van de pijn sprongen we in het water. Maar zelfs het water bleek geen afdoende bescherming. Pas toen we onze gezichten achter de, gelukkig grote, zonnehoed van mijn vrouw hadden verstopt, bliezen de bijen de aftocht.

GRIEZELFILM

Onze aanvallers waren de beruchtste bijen uit Zuid-Amerika. Hun ontstaan is een onderwerp voor een griezelfilm: wetenschappers die de honingproduktie willen vergroten, maken een nieuwe superagressieve bij, die steden terroriseert, landbouwoogsten verwoest en mensen bij tientallen doodt.

Uiteraard werd het kruisen van de bijen waaruit onze aanvallers zijn voortgekomen met de beste bedoelingen gedaan. De Europese honingbij, Apis mellifera, wordt al sinds mensenheugenis gebruikt voor de produktie van honing en het sprak vanzelf dat de eerste kolonisten in Zuid-Amerika die bijen meenamen naar hun nieuwe onderkomen. Helaas vielen de bijen daar ten prooi aan het zogenaamde manana-syndroom (het "morgen maar"-syndroom): ze werkten langzamer en produceerden minder honing dan verwacht werd. Omstreeks het midden van de jaren vijftig besloot de Braziliaanse regering een geleerde in te **schakelen om de luie bijen tot meer activiteiten te bewegen.** De geneticus Warwick Estevaam Kerr voerde tal van kruisingsexperimenten uit en in 1956 importeerde hij in het kader van zijn onderzoek, 35 koninginnen van de Afrikaanse honingbij, Apis mellifera adonsonii.

Afrikaanse bijen zijn om twee redenen interessant. Eerst het goede nieuws: in een tropisch klimaat produceren ze meer honing dan hun Europese collega's, soms zelfs twee keer zoveel. Het slechte nieuws is dat de Afrikaanse bij veel agressiever is.

ONTSNAPT

De geleerden in Sao Paulo onderkenden het gevaar. Bij een bijenvolk zijn slechts de koningin en de darren (mannetjes) vruchtbaar. Zolang vast staat dat zij niet kunnen ontsnappen, kunnen de werkbijen ongestoord fourageren. Onder leiding van Kerr werden om de korven met Afrikaanse bijen traliehekjes geplaatst met gaatjes waardoor alleen de kleinere werkbijen konden uitvliegen. De koningin en de mannetjes waren te groot en konden de korf absoluut niet verlaten. Om met Kerr te spreken "alle voorzorgen waren in acht genomen". Maar hoewel Kerr op de hoogte was van het gevaar, was het toch mogelijk dat een imker die niet was ingelicht over de experimenten en de aard van de bijen, het traliehekje weghaalde. Zesentwintig koninginnen wisten met gevolg te ontsnappen naar de Braziliaanse jungle.

Daarna kwamen de ontwikkelingen in een stroomversnelling. De oorlogszuchtige darren van de Afrikaanse bij bleken sterker dan hun Europese collega's en wonnen de strijd om de hand van de Europese koningin. Uit deze verbintenis van een Europese koningen en een Afrikaanse dar kwam een even oorlogszuchtig nageslacht voort. Omdat ze zo agressief waren, kostte het de Afrikaanse zwermen geen enkele moeite de korven van de vredelievender Europese bijen te veroveren, de bewoners te doden en de honing te stelen. Met zoveel voedsel groeide het nieuwe bijenvolk snel en verdeelde zich vervolgens in twee aparte bijenvolken om ieder zijn eigen plunderende weg te gaan.

Zeven jaar na hun ontstaan hadden de bijen reeds beslag belegd op een gebied van om en nabij de 250.000 vierkante kilometer. Omstreeks 1965 hadden ze Brazilie bereikt en in 1974 arriveerden ze in Buenos Aires. In totaal hadden ze toen een afstand van ruim 2600 kilometer afgelegd.

Naarmate de bijen zich verder verspreidden, liep het dodencijfer sneller op. Niet alleen de veestapel werd ernstig aangetast, ook onder de mensen zijn honderden, misschien zelfs wel duizenden slachtoffers gevallen. In de Noord-Braziliaanse staat Ceara alleen al zijn 18 mensen door bijensteken om het leven gekomen.

In Guyana sprak ik een man die een aanval had overleefd. Hij stond te baggeren aan de rand van het kanaal toen hij lucht zag "die zwart was van de bijen". Hij bedacht zich geen moment en sprong onmiddellijk in het water, ervan overtuigd dat het water zijn aanvallers zou afschrikken. Maar elke keer als hij boven water kwam, werd hij gestoken en toen hij door vrienden gevonden werd, was hij buiten bewustzijn. Zijn gezicht was onherkenbaar. Maar hij had de aanval overleefd.

Hoe komt het dat de bijen mensen aanvallen die hen absoluut niet bedreigen en rustig hun gang gaan? Net als de meeste andere insecten houden de bijen onderling contact met elkaar door middel van verschillende geuren, de zogenaamde pheromones. Iedere geur heeft een andere betekenis: een mannelijke vlinder kan helemaal gek worden van de geur van een vrouwtje van hetzelfde ras, terwijl een andere pheromone mieren helpt om de juiste route naar hun nest terug te vinden. **Witte mieren verspreiden in geval van nood een geur,** die andere mieren waarschuwt dat hun kameraad in gevaar is. Eenzelfde geur wordt door bijen verspreid als een bijenvolk wordt bedreigd.

De eerste bij die onraad ruikt, verspreidt deze geur die vervolgens andere bijen aanzet het alarmsignaal over te nemen en tot de aanval over te gaan. Alle sociale bijen beschikken over dit chemische alarm, maar bij de Afrikaanse bij gaat het alarm bij het minste of geringste af. Het alarm van één bij kan een aanval van een hele kolonie tot gevolg hebben. Het is niet zozeer het gif van de Afrikaanse bij alsweI het grote aantal steken dat voor de mensen fataal is. Als onze eigen bij ook zo fel zou reageren, zou die even gevaarlijk zijn.

Vreemd genoeg zijn het juist de mensen die op het eerste gezicht het meest van de bij te vrezen hebben, die nu hun aanwezigheid toejuichen. Na een periode van diep wantrouwen zijn de imkers in Zuid-Amerika nu buitengewoon enthousiast over de nieuwe bij. Waarom? De Afrikaanse bij produceert meer honing en meer honing betekent meer geld. Met speciale beschermende kleding kunnen de imkers de bijenvolken nu verzorgen zonder al te veel te vrezen te hebben van de kleine werkbijen. Maar afgezien van deze speciale belangengroepen wordt de bij alom gehaat en gevreesd.

OPRUKKEN

En niet alleen Zuid-Amerika loopt risico, want de bij is nog lang niet uitgezworven. Zuidelijker dan Buenos Aires is onmogelijk omdat de bij daar zou sterven van de kou. Maar hoewel de bijen in het oosten de pas wordt afgesneden door de Atlantische Oceaan en in het zuiden door het Andes-gebergte, ligt er naar het noorden, dat geen extreme kou, hoge bergen of eindeloze watervlakten k[...] nog een wereld open.

En in deze richting rukt de [...] langzaam maar zeker op. [...] landen met weinig inwoners, [...] als Suriname en Guyana, zij[n] bijen weinig Europese colle[...] tegengekomen met als gev[olg] dat ze bijna volledig verand[...] zijn het in het zeer agress[...] Afrikaanse soort waaruit ze [...] voortgekomen. En aan hun [...] mars is voorlopig nog geen e[...] gekomen. De kans is geens[...] denkbeeldig dat de bijen [...] Noord-Amerika belanden w[...] ze grote rampspoed zou[...] kunnen veroorzaken.

De waarde van de honingp[ro]duktie in Amerika wordt [ge]schat op ruim zes miljard do[...] per jaar. De bijen nemen o[...] veer 80 procent van alle bes[...] ving van appels, peren, cit[ro]nen etc voor hun rekeni[ng]. Maar door de vervuiling als [ge]volg van insecticiden zijn er [...] voldoende bijen meer om aan [de] vraag te voldoen. Als gev[olg] daarvan is er speciale indus[trie] ontstaan. Firma's trekken [...] bijenkorven door het land [...] verhuren de bijen voor bepa[alde] tijd aan een boer om zijn p[ro]dukten te bestuiven. Ver[...] worden er op grote schaal bij[...] verkocht aan de ongev[eer] 200.000 Amerikanen die bij[...] als liefhebberij houden. [...] agressieve bij zou in Noo[rd-] Amerika moeten kunnen ov[...] **ven tot aan de lijn San Fra[n]**co-Charlestown. Juist in d[...] bied is de bijenindustrie ze[er in]tensief.

Als de uit Zuid-Amerik[a af]komstige agressieve bij [...] korven zou overnemen, zou [...] industrie onmiddellijk ge[...] meerd worden. Want de bi[...] die uit de verbindingen zou[...] voortkomen, zouden veel [...] agressief zijn om vervoerd [...] worden. En imkers ten noor[den] van de lijn San Francisco-Ch[ar]lestown zouden er niet o[...] peinzen om de nieuwe so[...] bijen te kopen omdat ze de [...] niet zouden overleven. De la[nd]bouw zou waarschijnlijk stil [...] men te liggen naarmate de b[...] ren vaker worden aangeva[...] en de publieke verontwaa[rdi]ging zou ontegenzeggelijk ei[...] dat de dodelijke bij wordt uit[...]roeid.

Dus wat kan gedaan wor[den] om de opmars van de dodel[ijke] bij te stuiten? Sommige gel[eer]den menen dat de bijen na[ar]mate ze noordelijker kom[en] minder agressief zullen wor[den] door de kou en het paren me[t] rustiger Europese bijenras[...] Tot op zekere hoogte is dat [...] in Brazilie gebeurd. Maar [...] dat er een bijenras ontstaat [...] de felle natuur heeft van [...] Afrikaanse bij en het we[...] standvermogen van de Eu[ro]pese bij, dan zou een [...] agressief bijenvolk zich in [...] mum van tijd over heel Noo[rd-] en Zuid-Amerika verspreid[en].

BARRIERE

Om een dergelijke dreigin[g] [...] voorkomen, hebben somm[ige] genetische experts voorges[teld] om een barrière van Europ[ese] bijen op te werpen in de Str[aat] van Panama om zo de opm[ars] van de agressieve bijen [...] noordelijke richting tegen [te] gaan. Een paar notoire pes[si]misten hebben echter al v[oor]speld dat de bij niet tegen [te] houden valt en dat die spoed[ig] de zuidelijke staten van Amer[i]ka zal binnentrekken.

Cultuurfilosoof Illich:

'Schaduwwerk' leidt tot onderdrukking

,,Back to nature". Terug naar de natuur. Is dit alles wat de vermaarde cultuurfilosoof uit Mexico Ivan Illich ons te vertellen heeft? En zo ja, wat moeten de vrouwen beweging en de vakbeweging daar mee? Bewegingen die natuurlijk niet vies zijn van een uurtje filosoferen, maar het toch voornamelijk van daden moeten hebben?

Recentelijk debatteerde Ivan Illich in het Paleis op de Dam met een select gezelschap van koningin, politici, academici, feministen en vakbondsvertegenwoordigers. Onderwerp was zijn nieuwste publikatie over de scheiding die er in de maatschappij is tussen loonarbeid en ,,schaduwwerk". Onder deze term verstaat Illich het onbetaalde werk dat je alleen in de industriele economie vindt. Dus niet het onbetaalde werk dat mensen vroeger deden toen zij nog geheel ,,selfsupporting" waren. Maar het onbetaalde werk dat gelijktijdig met het betaalde werk is ontstaan. Dus met de intrede van het industriele tijdperk. Werken voor loon, zo stelt Illich, is alleen mogelijk als grote groepen mensen werken zonder daar loon voor te ontvangen. Onder dat betaalde werk, dat hij ,,schaduwwerk" noemt verstaat hij niet alleen huishoudelijke arbeid die vrouwen in huizen en flats verrichten. Maar ook activiteiten als winkelen, het meeste huiswerk van scholieren en studenten die zich met kennis volproppen, de inspanning die het kost om op en neer te reizen naar en van de arbeidsplaats. Schaduwwerk omvat ook de druk van gedwongen consumptie, de vervelende en geregelmenteerde overgave aan therapeuten, het gewillig volgen van bureaucraten, de voorbereiding op arbeid die men gedwongen wordt te doen en veel van de activiteiten die meestal als ,,gezinsleven" worden bestempeld.

Dit schaduwwerk, zegt Illich, werkt discriminatie, onderdrukking en afhankelijkheid van de ,,schaduwwerkers" ten opzichte van de mensen die dat schaduwwerk promoten in de hand.

HUISHOUDEN

De belangrijkste vorm van schaduwwerk is de onbetaalde huishoudelijke arbeid. In tradionele maatschappijen deden mannen en vrouwen hetzelfde werk om in hun eigen levensonderhoud te voorzien. Maar gelijk met het ontstaan van loonarbeid zijn de vrouwen naar het huishouden gedrongen. Het huishouden werd volgens de geleerden uit die tijd een beroep op zich, waarvoor vrouwen de geschikte biologische aanleg zouden hebben. Door dit idee te hanteren werd het voor de man ook mogelijk loonarbeid te doen. Want door het geld dat de man buitenhuis verdiende kon hij het gezin onderhouden, kon hij voor zijn verzorging, die hij vroeger zelf deed, betalen. Bovendien kon hij met het verdiende geld onderwijs voor zijn kinderen, de dokter en de kruidenier betalen. Met zijn werk maakte hij zich dus afhankelijk van anderen en zijn vrouw werd weer afhankelijk van hem. Een situatie die dus in traditionele maatschappijen niet voorkwam en die volgens Illich veel erger was.

Het gevolg was dat mannen zich gingen identificeren met de belangen van de werkgever. Natuurlijk was daar wel een klassenstrijd, maar Illich vindt dat toch niet van elementaire betekenis. Belangrijker was dat de man, als hoofd van het gezin dat in toenemende mate afhankelijk was van zijn loon, zichzelf ging zien als belast met al het echte werk in de samenleving. Daarbij voortdurend afgeperst door een onproduktieve vrouw. Loonarbeid en schaduwwerk werden in en door het gezin versmolten. ..Man en vrouw, beiden gevoelsmatig verbonden en zelfvoorzieningsactiviteiten, werden het motief van elkaars uitbuiting ten behoeve van de winst van de werkgever en van investeringen in kapitaalgoederen".

GEDUPEERDEN

Huisvrouwen zijn echter niet de enige gedupeerden van het fenomeen schaduwwerk. Ook gehandicapten, zigeuners, homofielen enzovoort behoren hiertoe. Zij allen zijn geroepen in de maatschappij, waarover wel sentimenteel wordt gedaan, maar die door de bestaande krachtsverhoudingen in stand worden gehouden. Anders stort deze maatschappij in elkaar. Welnu, zegt Illich, om te beginnen moeten we dit onzichtbare schaduwwerk zichtbaar maken. En dan? Dan wordt het allemaal wat vaag. Ivan Illich is sinds het begin van de zeventiger jaren één van de meest besproken critici van de huidige westerse maatschappij. Al eerder maakte hij enorm veel indruk met zijn kritiek op het onderwijs. Onderwijs dat alleen en nog verdere onderdrukking van grote groepen mensen veroorzaakt. Vervolgens hekelde hij de medische stand, die de mensen hun verantwoordelijkheid voor hun eigen lichaam ontneemt. Alleen om er zelf beter van te worden. Nu zegt hij dat de scheiding tussen betaalde en onbetaalde arbeid de ongelijkheid en onderdrukking in de hand werkt. Nieuw is die constatering in het geheel niet. De vrouwenbeweging wijst daar al jaren op. Ook de vrouwenbeweging zegt daarom dat die onbetaalde arbeid zichtbaar gemaakt moet worden. Vervolgens moeten vrouwen loskomen van het verplichte huishouden en het recht krijgen op betaalde arbeid. Dat laatste zegt Illich niet. Nee, zegt Illich, betaalde arbeid maakt van ons allen afhankelijke slaven. Er kan geen betaalde arbeid zijn zonder dat schaduwwerk. Dus beide moeten we maar afschaffen?

GEVAAR

Erg duidelijk is het niet. Het kan zelfs nog het gevaar met zich meebrengen, dat zijn ideeën op een geheel foute wijze worden misbruikt. We hebben nu te maken met een maatschappij waarin de vrouw door vanzelfsprekend de huishoudelijke taak op zich te nemen beperkt wordt in haar functioneren. Zij wordt, zo zegt ook Illich het, uit de openbaarheid gehouden. Door thuis te blijven heeft zij weinig invloed op het maatschappelijk gebeuren. Daarom hebben vrouwen het recht op werk. En daarmee op een eigen inkomen. Want dat zijn de belangrijke voorwaarden tot onafhankelijkheid in deze westerse maatschappij. Filosoferen over de gebreken van die maatschappij is noodzakelijk en leuk. Het kan en moet een belangrijke handwijzer zijn voor mensen uit de dagelijkse praktijk. Maar Illich draagt met zijn ideeën over de bevrijding van de vrouw op het eerste gezicht toch weinig bij aan een verbetering.